

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2000/16 • 6 Mayıs 2000 • 5 DM.

1 Mayıs'ta sosyal yıkıma karşı büyük öfke!

İÇİNDEKİLER

Dünyada ve Türkiye'de 1 Mayıs	3-4
1 Mayıs'ın gösterdikleri	5
İstanbul 1 Mayıs'ı üzerine gözlemler . . .	6
1 Mayıs 2000	7-13
1 Mayıs faaliyetinden	14-17
Türkiye'de ve dünyada 1 Mayıs 2000 (Orta)	18-19
Sınıf hareketi	20-21
"Hücre ölümdür! Hücre tipine hayır!"	22
Dünya'da 1 Mayıs 2000: Milyonlarca işçi-emekçi alanlara çıktı!	23-25
Avrupa'da 1 Mayıs faaliyetleri	26-27
Uluslararası hareket	28
Komünist militanlardan parti programı üzerine	29

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2000/16 • 6 Mayıs 2000

Fiyatı: 5 DM.

Sahibi ve Y. İŞL. Md.: İbrahim GÜMÜŞ
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul

Tel-Fax: 0 (212) 638 28 83

e-mail: kb1@turk.net

Web: http://kizilbayrak.cjb.net

Baskı: SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BIRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/510
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

Karanfil Sok. No:17/17
Kızılay/ANKARA Tel: 0 (312) 419 18 32

Mimar Sinan Cad. Mimar Sinan İş Merkezi
Final ders. üstü CHP İl Başk.yarı No:108 KAYSERİ

Ahi Evran Mahallesi Okatanlar Sokak Kent Apt.
No: 1 KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

Hacı Halil Mah. 1219. Sk. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90

Hürriyet Cad. Ziver Bey İşhanı Kat: 2, No: 59
ANTAKYA Tel: 0 (326) 213 76 14

Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı No: 61 NİĞDE

**Gazetene sahip çık!
Abone ol! Abone bul!**

Adı : .....
Soyadı : .....
Adresi : .....
Tel : .....

6 Aylık Yurt içi 3 000 000 TL Yurt dışı 200 DM
1 Yıllık Yurt içi 6 000 000 TL Yurt dışı 400 DM

Fatma ÜNSAL adına,
* Yapı Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.
* TL için: 0079219-2
* DM için: 3002991-6
No'lu hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi
ektedir.
* İş Bankası İstanbul/Aksaray Şb.
* DM için: 1002 30100 1051039
No'lu hesaba yatırdım.

Kızıl Bayrak'tan...

Türkiye'de ve dünyada 1 Mayıs yaygın ve kitlesel eylemlerle kutlandı. Yer yer sert çatışmaların yaşandığı 2000'in bu ilk 1 Mayıs'ı, büyük oranda, küresel saldırıya karşı enternasyonal direniş bilincinin ortaya konduğu eylemlere tanık oldu.

1 Mayısların, iki sınıf arasındaki mücadelenin durumuna ayna tuttuğu biliniyor. Sınıf ve kitle hareketinin durumu, düzeyi, zayıf ve güçlü yanları, 1 Mayıs gösterileri üzerinden değerlendirilecek ve sonraki sürece yönelik görevler bunun üzerinden saptanacaktır.

Komünistler olarak, sınıfa karşı sorumluluklarımızın gereğini yerine getirebilmek için, konuya ilişkin değerlendirmelerimizi dikkatle incelemek, içselleştirmek ve çıkarılan dersleri alanlar özgülünde somutlayabilmek durumundayız. Aynı çerçevede, yerellerdeki durumun değerlendirmelerini de ortaklaştırabilmek gerekiyor. 1 Mayıs çalışmalarını ve nihayet kutlamaları üzerinden çıkardığımız dersler nelerdir, sınıf ve kitle hareketinin durumu ve ihtiyaçları, komünist faaliyetimizin durumu ve ihtiyaçları nelerdir? Tüm bunların her çalışma bölgesinde kolektif olarak değerlendirilmesi ve merkezileştirilmesi hızla gerçekleştirilmelidir.

1 Mayıs taktikimizin gerektirdiklerinden biri de, 1 Mayıs'ta toplanan sınıf güçlerini, dağıtmadan, sonraki sürecin ihtiyaçları çerçevesinde mücadeleye sevkettiririz. 1 Mayıs'ı, öncesi ve sonrasıyla bütünlüklü bir süreç olarak ele almanın gereği, eylemlerin tüm gücü ve dersleriyle sonraki sürece yüklenmektir. Bu hem sınıf hareketinin geneli hem de komünist faaliyetimiz için

geçerlidir. Oluşturulan platformların çeşitli biçimlerde devamını sağlamak, kurulan ilişkilerin arkasını takip etmek, geliştirip örgütlemek için gereken her şey yapılmalıdır. Dönem itibarıyla, özellikle cezaevleri ve hücre saldırısı konusunda yoğunlaşmak gerektiği açıktır. Bu sorunun yeni örgütlenmelerin yolunu açtığı biliniyor. Ulucanlar sonrası aileler cephesinden sağlanan toparlanma belirli bir hukuka da kavuşturularak epeyce bir mesafe katedilmiş durumdadır. Ancak toparlanması ve mücadeleye katılması gereken daha çok fazla aile olduğu gözönüne alınırsa, yapacak daha çok şey olduğu açıktır. Bu konuda

ortaya çıkan bir başka örgütlenme biçimi, kendilerini hücre karşıtı olarak ifade eden platformlardır. Kimi yerelliklerde ise, çeşitli sendika ve derneklerle siyasi yapıların oluşturduğu platformların cezaevleri sorununa duyarlı hale getirilebildiği görülmektedir. Gerek var olan bu yapıların konuya duyarlı hale getirilmesi, gerekse de yeni oluşumlara gidilmesi yoluyla, cezaevleri sorunu işçi-emekçi kitlelerin gündemine mutlaka sokulmalıdır.

1 Mayıs faaliyetimizin, yararlanacağımız pek çok dersi, getirisi var. Ancak düşman bedel ödemeye de çalışıyor. Niğde'de iki yoldaşımız, "Çinkur işçileri ile dayanışma" içerikli 1 Mayıs pankartları "yasadışı" ilan edilerek tutuklandı. Düşmana bu kadar kolayından bedel bırakılmayacağı gösterilmelidir. Niğde temsilcimiz Zemin Demirel ve okurumuz Cafer Gök'ün serbest bırakılması için ildeki yoldaşlarımızla tam bir dayanışma içinde olmalıyız.

Türkiye Komünist İşçi Partisi

Türkiye Komünist İşçi Partisi Program Tüzük

TKİP, dünyada ve Türkiye'de başarı ve yenilgilerle dolu zengin bir devrimci tarihin mirasıdır. Bu program, Marks ve Engels tarafından temelleri atılan ve Lenin tarafından geliştirilen bilimsel sosyalizmin 150 yıllık birikimi üzerinde yükselmekte, proleter devrimler çağını başlatan Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin teorisini ve pratiğinden beslenmektedir. Türkiye'nin devrimci teorik ve pratik mirasının bilimsel temellere dayalı eleştirel bir sentezi olan bu program, modern revizyonizme, sosyal-reformizme ve küçük-burjuva halkçılığa karşı yürütülen ilkel bir mücadelenin ürünüdür.

Bu program, insanlığı, uygarlığı ve doğayı yıkma sürükleyen emperyalist-kapitalist dünya düzenine karşı, Türkiye topraklarından yükselen devrimci bir savaş bayrağıdır. Türkiye'nin çürümüş ve kokmuş kapitalist sömürü ve zulüm düzenine, onun gerisindeki uluslararası emperyalizme karşı militan bir savaş ilanıdır.

TKİP, Türkiye işçi sınıfını ve emekçilerini, proletarya devrimini ve sosyalizmi den yana herkesi, bu programla yükselen bayrak altında birleştirmeye, burada tanımlanan amaçlar ve hedefler uğruna savaşmaya çağırır.

"Komünistler kendi görüşlerini ve amaçlarını gizlemeye tenezzül etmezler. Hedeflerine ancak şimdiye kadarki tüm toplum düzeninin zorla yıkılması yoluyla ulaşabileceğini açıkça ilan ederler. Varsın egemen sınıflar bir komünist devrim karşısında türesinler. Proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecekleri bir şeyleri yok. Kazanacakları bir dünya var."

"Bütün ülkelerin işçileri, birleşin!"

Fiyatı: 1.000.000 TL.

EKSEN YAYINCILIK

yansıyacaktı, nitekim yansıdı da.

4) Reformist ve devrimci kanatlarına sol hareket, son zamanlardaki nispi toparlanma çabalarına rağmen, halen son yılların en güçsüz evresini yaşamaktadır. Bu, 1 Mayıs'ı devrimci faaliyetin ve sınıf mücadelesinin yoğunlaştırılacağı bir dönem olarak değil de güçlerin sergileneceği özel bir kutlama anı olarak ele alan çarpık ve kısır zihniyetle de birleşince, etkili bir ön süreç çalışması yürütülemedi. Dolayısıyla işçilerin ve emekçilerin daha geniş katılımını güçlendirecek bir 1 Mayıs atmosferi bu yıl da yaratılmadı. Devrimci akımlar içinde bir tek komünistler bunun istisnası oldular. Legal reformist partileri ise, bu doğrultudaki çabalarını her zamanki gibi son bir haftanın içine sıkıştırdılar.

Tüm bunlara, kitle hareketini dizginlemede bugün hala önemli bir rol oynadığı kuşku götürmez olan baskı ve terör atmosferi ile 1 Mayıs'ın tatil günü olmaması etkenleri eklenmelidir.

Tüm bu dezavantajlara rağmen, özellikle üç büyük kentte onbinlerce işçi, emekçi ve öğrencinin 1 Mayıs alanlarını doldurması bugünün koşullarında küçümsenmemesi gereken bir durumdur. Buradan bakıldığında, bu yılın 1 Mayıs'ına katılım düzeyi herşeye rağmen bir başarı sayılmalıdır. Yine büyük kentlerde, özellikle de İstanbul'da, gösterilerdeki belirgin işçi ağırlığı, bir başka dikkate değer noktadır.

Buna karşılık kutlamaların coşku ve militan hava bakımından zayıf geçtiği de bir gerçektir. Fakat bu son birkaç yıldır içinde bulunduğumuz koşulların anlaşılır bir gerçeğidir ve kendi içinde bir zaafiyet olarak fazla abartılmamalıdır. İşçiler ve emekçiler emperyalizmin ve sermayenin saldırılarına, hayatı gündün güne daha da çekilmez kılan sosyal yıkım programlarına karşı hoşnutsuzluklarını ve buna karşı mücadele isteklerini, gerek kutlamalara katılımlarıyla, gerekse haykırdıkları şiarlarla yeterli açıklıkta ortaya koymuşlardır. Yakalanması ve bundan sonrası için değerlendirilmesi gereken asıl olarak budur. Bu gerçek son aylarda canlanan işçi hareketinin havası ve eğilimleriyle de uyumludur, onun daha ileri noktadan ifadesidir. Yeterli coşku ve militanlığı yansıtmasa da, 1 Mayıs son aylardaki canlanmanın daha ileri bir ifadesi olmuştur. Bu canlanmayı daha da ilerilere taşımanın olanaklarını da ortaya koymuştur.

1 Mayıs gösterilerindeki belirgin işçi ağırlığı bir olumluluk olmakla birlikte, kamu çalışanlarının katılımındaki belirgin zayıflık ciddi bir zaafiyet sayılmalıdır. Bu, reformist KESK bürokratlarının, kitle hareketinin bu önemli dinamiğini son birkaç yılda ne denli ağır bir yıkıma uğrattıklarının da bir göstergesidir. Kamu hareketinde ve KESK bünyesinde bu ağır tahribatın önünü alacak, taşıdıkları mücadele dinamizmini son on yılda yeterli açıklıkta sergilemiş bulunan kamu emekçilerine devrimci bir alternatif ve çıkış yolu gösterecek devrimci bir muhalefeti adım adım örmek, her zamankinden daha yaşamsal bir görev olarak kendini göstermektedir.

Öte yandan, özellikle başkent Ankara'da, ama genelde tüm kutlamalarda, belirgin bir gençlik katılımı sözkonusudur. Bu katılım işçi, üniversiteli, liseli ve işsiz tüm gençlik kesimlerini kapsamaktadır. Bu durum, gençlik hareketinin ve çalışmasının potansiyel olanakları konusunda bir fikir vermektedir. Komünistler bunun üzerinde özenle durmak sorunluluğuyla yüzyüzedirler.

Devlet terörüne karşı mücadele alanında belirgin zayıflık

Bu yılın 1 Mayıs'ının en belirgin zayıflıklarından biri, emperyalizmin ve işbirlikçi tekellerin iktisadi ve sosyal saldırılarına karşı belirgin bir duyarlılık ortaya koyan işçi ve emekçilerin, bu aynı duyarlılığı sistematik devlet terörüne karşı gösterememeleridir. Oysa bu iki saldırı alanı birbirini organik olarak tamamlamaktadır. Sınıf ve kitle hareketi, sosyal yıkım programlarına karşı iktisadi ve sosyal haklar uğruna mücadelesini faşist baskı ve teröre karşı demokratik siyasal hak ve özgürlükler mücadelesiyle birleştirmeyi başaramazsa

eğer, bir santim ilerleme kaydedemez. Komünistler canlanmakta olan sınıf hareketinin bu alandaki belirgin zayıflığını vurgulayarak, 1 Mayıs'a ilişkin ajitasyonda bu soruna özel bir ağırlık verilmesi gereğine işaret ettiler. 1 Mayıs ön çalışmalarında da bunu gözetilen bir tutum izlediler, güncel şiarları ve istemleri bunu gözeterek formüle ettiler.

1 Mayıs kutlamaları sınıf ve kitle hareketinin bu alandaki belirgin zayıflığını bütün açıklığıyla ortaya koydu. Kitle hareketi açısından bakıldığında, bu bilinen ve hala aşılamadığı görülen bir olgunun ifadesidir. Asıl önemli olan, reformist sol partilerin bu noktayı özenle görmezlikten gelmeleridir. Onlar bütün dikkat ve ajitasyonlarını, sınıf ve kitle hareketinin kendiliğinden duyarlılığıyla da uyumlu olarak, tek yanlı bir biçimde iktisadi ve sosyal saldırılara yöneltiyorlar.

Oysa bu alandaki saldırılar, tam da sistematik devlet terörü sayesinde, bunun toplumda yarattığı korku, çekingenlik ve sinmişlik atmosferinde bu denli kolay biçimde hayata geçiriliyor. 1 Mayıs öncesinde ve kutlamalar esnasında çok özel bir tutumla ve hespla estirilen terör bile, sosyal yıkıma karşı mücadelenin devlet terörüne karşı mücadeleyle birleştirilmesinin güncel hayati önemini göstermeye yeter.

"Demokratik Türkiye" gibi temel bir şiar kullanan reformist partilerin devlet terörüne karşı demokratik siyasal hak ve özgürlükler mücadelesini bu denli gölgede bırakmaları ilk bakışta bir çelişki gibi görünüyor. Gerçekte ise bu çelişki görünürdedir. Bugünün Türkiye'sinde siyasal özgürlükler mücadelesi devlet terörünü cepheden göğüsleyecek bir davranış çizgisi, dolayısıyla devrimci bir konum ve kimlik gerektirmektedir. Reformistlerde olmayan tam da bu olduğu içindir ki, onlar genel planda demokrasi mücadelesi üzerine ettikleri onca lafa rağmen, politik ajitasyon ve pratiklerinde bu meseleyi geri plana iterler, faşist baskı ve terörün karşısına çıkmaktan özenle kaçınırlar, iktisadi ve sosyal haklar mücadelesinin "meşru" ve masum alanında durmaya çok özel bir dikkat gösterirler. Şu günlerde devlet terörünün en acımasız ve ölümcül alanı olan hücre tipi saldırısı karşısında fiilen sessiz kalmaları, 1 Mayıs gösterilerinde faşist baskı ve teröre karşı tek bir anlamlı şiar yükseltmemeleri, devletin sendika bürokrasisiyle elele gösterilere dayattığı hareket alanını olduğu gibi kabullenmeleri, tüm bunlar hiç de şaşırtıcı ya da rastlantı değildir.

Sol hareketin toplamında, genelde benimsenen "Faşizme karşı omuz omuza!" şiarı, ancak MHP'lilerin saldırılarıyla bağlantılı olarak güncelleştirilmektedir. Bu, '70'li yılların ideolojik-programatik sığılığı ve çarpıklığının bir yansımasından başka bir şey değildir. Bu şiar tam da yıllardır sistematik bir biçimde sürdürülen faşist devlet terörüne karşı her zaman gündemde ve önplanda tutulması gereken bir şiardır. Bu ve benzeri şiarlar, sermayenin iktisadi ve sosyal saldırılarına yolu düzleyen faşist devlet terörüne karşı ileri sürülmeli ve bu, temel demokratik hak ve özgürlük istemlerinin sistematik bir ajitasyonu ile birleştirilmelidir. Bu yılın 1 Mayıs'ının bu alanda sunduğu zayıflık tablosu, bunun taşıdığı çok özel önemi ayrıca göstermiştir.

1 Mayıs kutlamaları ve sol akımlar

Son birkaç yılda hep olduğu gibi bu yılki 1 Mayıs kutlamalarında da reformist sol partiler özel bir ağırlık taşıdılar. Nitekim, kutlamaların politik havasındaki ve coşkusundaki belirgin zayıflık, hain sendika bürokratlarının yansısı, reformizmin bu özel ağırlığının da bir sonucudur.

Reformizmin kitlelerin belli kesimleri üzerindeki bu etkisi görülmeli, fakat abartılmamalıdır. Türkiye gibi çelişkilerin keskin ve çatışmaların sert olduğu bir ülkede reformizmin gücünün kof ve köksüz olması kaçınılmazdır. Reformizmin sınıf ve kitle hareketi üzerindeki güncel tahrifatı elbette

ciddiye alınmalı, fakat onun gücünün kofluğu ve gelecekte yoksunluğu da gözönünde bulundurulmalıdır. Ne EMEP militanlaşacak bir sınıf hareketinin yükünü taşıyabilir, ne de ÖDP gençliğin dinamizmine, coşkusuna ve mücadele isteğine yanıt verebilir.

1 Mayıs kutlamaları, tüm politik yatırımını "devrimci" payesiyle onurlandırdığı sermaye ordusuna, onun yapacağı bir darbeye yapan burjuva milliyetçi-kemalist İP'in o çok sınırlı kitle desteğini iyice yitirdiğine de tanıklık etti. Öte yandan, düne karşı özel savaş hükümetlerinin koalisyon ortağı olan CHP'nin sola ve kitle hareketine ilişkin kirli hesaplarını da gözler önüne serdi. CHP'nin 1 Mayıs'a katılımından yansıyan hava, bir yanıyla bu partinin tabanındaki sol potansiyelin mücadele isteğine bir göstergeyken, öte yandan bu gerici burjuva partisinin bu tabanı kullanarak sol hareket ve kitle hareketi içerisinde meşrulaşmak, böylece bu potansiyeli kendi gerici burjuva hesaplarına kanalize etmek niyetlerini ortaya koyuyor.

Geleneksel küçük-burjuva akımlar üzerinde fazla durmayacağız. Her zaman olduğu gibi 1 Mayıs'ı iyice daralmış ve önemsizleşmiş çok sınırlı güçlerini göstermeye vesile sayan bu akımlar, geçen yıla göre bu yıl yer yer biraz daha iyi bir görüntü verdiler. Ama hepsi bu kadar. Bu "görüntü" üzerine herhangi bir politik değerlendirme yapılabileceğini sanmıyoruz.

Komünistler her zaman olduğu gibi 1 Mayıs'ı bir kutlama anı değil fakat bir süreç olarak ele aldılar. Neredeyse tüm Nisan ayına yayılan, kendi güçlerine göre hayli yoğun bir politik ajitasyon ve hazırlık çalışması yürüttüler. Bu kutlamalara da istenilen düzeyde olmasa da asgari bir başarıyla yansıdı. İzlenen politikanın isabetliliği ve olanakları konusunda komünist militanların gözlem ve değerlendirmelerine burada işaret etmekle yetiniyoruz.

1 Mayıs süreci geride kaldı. Şimdi 1 Mayıs'tan alınan güçle 1 Mayıs'ta açığa çıkan güçlükleri aşmak ve olanakları değerlendirmek zamanıdır. Önümüzdeki sürece 1 Mayıs döneminde yakalanan ruh ve tempoyu koruyarak, dahası onu daha da güçlendirerek, yüklenme sorumluluğu var önümüzde.

1 Mayıs'ın gösterdikleri

İstanbul'da onbinlerce işçi ve emekçinin katıldığı 1 Mayıs gösterisi, burjuva medyaya sorarsanız, "tam bir bayram havasında" geçmişti.

Medyanın dilinden ifade edilen, aslında, hizmetinde olduğu sınıfın arzusundan başka bir şey değildi. Tabii bir de düzenin sadık uşakları haline gelmiş bulunan sendika bürokratlarının... Aslında efendisi ve uşağı ile düzenin asıl arzusunun 1 Mayıs'ın adını bile unutturmamak olduğu, bunun için büyük çabalar harcadıkları biliniyor. Mümkün olmadığı yerde ise, hiç olmazsa özünü boşaltmak için çaba gösteriyorlar. Örneğin bu yılki kutlamalar için Türk-İş bir kez daha "salon" yoklaması yapmış, tümüyle tecrit ve teşhir olacağını görünce, dönüp alan kutlamalarının "bayramlaştırılması" için kolları sıvamıştı.

1 Mayıs kuşkusuz düzenin bayram yapabileceği bir "bayram havası"na sokulamadı. İşçiler ve emekçiler temel taleplerini alanlara taşıdılar. IMF patentli saldırı programları nezdinde emperyalizme ve kapitalizme olan öfkelerini dile getirdiler. Pankart, döviz ve sloganlardan yükselen, sermayenin topyekûn saldırılarına karşı topyekûn bir direniş istemiydi. Kitlesele katılım da bu aynı istemin bir ifadesi kabul edilmelidir.

Ancak, düzenin arzusunun tam olarak yerine gelmemiş olması, tersinin de kanıtı olmuyor. İki sınıf arasındaki (aynı anlama gelmek üzere düzen ve devrim arasındaki) kavganın kritik bir anı olması nedeniyle, sonrası süreci de etkileyen bir öneme sahip olan 1 Mayıs gösterileri, bu yıl, iki taraftan birinin galibiyetini ortaya koyamadı. Bir nevi denge görüntüsü ortaya çıkardı. Kimi konularda düzenin, başka bazı konularda ise işçi sınıfının üstünlüğünden söz etmek mümkündür. Ancak birisi için tam başarıdan söz etmek mümkün değildir.

Düzenin en büyük başarılarından birisi, medya ve sendika bürokrasisinin de katkılarıyla, bir çatışmanın yaşanıp yaşanmamasını 1 Mayıs'ın kriteri haline getirebilmesidir. 1 Mayıs gerçek bir bayram havasında, hiçbir "sorun" yaşanmadan başladı ve bitti deniliyor. Buna bir de "özüne uygun" sıfatı da eklendi mi, ortaya düzenin tam bir zaferi tablosu çıkıyor. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, bu elbette tam olarak böyle değildir. Ancak bu yolla, kitleler nezdinde bazı yanlısalar yaratılabilmektedir.

Bu anlatıma bakılırsa, devlet 1 Mayıs'ın "sorunsuz" geçmesi için tüm gayreti göstermekte, sorun çıkmadığında da sevinmektedir. Oysa gerçeğin hiç de böyle olmadığı biliniyor. Genelde böyle olmakla birlikte, 1 Mayıs'larda ne zaman bir "sorun" çıktıysa, bunun devletin başının altından çıktığı biliniyor. '77 1 Mayıs'ında CIA ve MİT ajanlarını otel pencerelerine yerleştiren ve kitlelerin üstüne ateş etmeleri emrini veren devrimci örgütler değildi. '89 1 Mayıs'ında, '96 1 Mayıs'ında hedef gözeterek ateş eden, işçileri katleden devrimciler değil, kapitalist devletin kolluk güçleriydi. Bu 1 Mayıs'ta ateş etmediler, saldırmadılar ve "sorun" çıkmadı.

Bundan da önemli olarak, asıl yanlısama, "sorun" ve "çatışma" sözcüklerinin çarpıtılması, güdükleştirilmesiyle yaratılmaya çalışılıyor. Polis provokasyonu ve katliamı anlarında bir sorun çıkmamasına, açıktır ki, sadece bizler seviniriz, sorunu çıkaran düzen güçleri değil. Ancak, "sorunsuz 1 Mayıs" deyiminin devletin ağzında büründüğü anlam çok daha farklıdır. Onlar işçi sınıfı ve emekçiler ile kapitalistler,

devrim ile düzen arasındaki sorunların, 1 Mayıs vesilesiyle büyütülmemesini kastediyorlar. Yani, 1 Mayıs'ı, özelleştirme, sendikasızlaştırma, işsizleştirme saldırılarına karşı gövde gösterisine dönüştürmeyelim istiyorlar. Sosyal güvenlik reformu dedikleri hak gasplarını hiç "sorun" çıkmadan, rahatça yürürlüğe koymak istiyorlar. Çatışmanın bunlar üzerinden derinleşmesini engellemeye çalışıyorlar. Kendilerinin yarattığı diğer "sorun"ları buna kılıf yapıyorlar.

Buradan bakıldığında, 1 Mayıs'ın "sorunsuz-çatışmasız" geçmesi, düzen açısından ne kadar sevindirici ise, devrim açısından da bir o kadar sıkıcı olmalıdır. İşçi sınıfının ve devrimcilerin arzuladığı 1 Mayıs, iki sınıf arasındaki çatışmanın kızıştığı, ama sınıf ve devrim güçlerinin baskın çıktığı bir gün olmalıdır. Bu günde en geniş sınıf kitlelerini alanlarda buluşturmalıyız, taleplerimizi en yüksek perdeden haykırmalıyız ki, sonrasında, sermayenin saldırılarına karşı mücadele için dayanak olabilsin, kitlelerin özgüveni gelişebilsin. Ve tabii, sermaye sınıfına ve devletine karşı bir gövde gösterisi gerçekleştirilebilsin.

2000'in ilk 1 Mayıs'ının, bu açıdan, sınıf hareketinin ihtiyacını karşılamaktan uzak olduğunu teslim etmek gerekiyor. Geçen yıla kıyasla sınıf güçlerinin daha kitlesele katılımı ortada olmakla birlikte, bu kitleselelik, tam da kilit sektör ve işletmeler söz konusu olduğunda düşmektedir. En bariz örnek, özelleştirme kapsamındaki haberleşme, sağlık vb. sektörlerin katılımındaki düşüklüktür. Oysa Sümerbank Beykoz Kundura işçilerinin, kapatma kararı gelip kapıya dayandığında gösterdiği "ölümüne direniş" tutumunu sınıfın geneline yaymanın en imkanlı günüydü 1 Mayıs: Ve ne yazık ki bu imkan kullanılmadı. Sınıf ve devrim cephesindeki zayıflık alanlarından biri budur. (Kaldı ki bu katılımın, 1 Mayıs'ın işgününe rastlaması, sendikaların iş bırakma kararı almaması ve işçilerin de sendikalara güvenmemesi koşullarında gerçekleştiği ve daha uygun koşullarda çok daha kitlesele bir katılımın söz konusu olacağı açıktır.)

Bununla birlikte, onbinlerce işçi ve emekçinin özelleştirme karşıtı şiarlarla yürümüş olması, bu noktadaki zayıflığı dengeleyen bir unsurdur.

Gösterinin bir başka zayıflığı, alanın yetersizliğiyle de pekişen parçalanmışlık görüntüsüdür. Kitlenin yarısından fazlası alana hiç giremedi. Ve kuşkusuz, kimi devrimci yapıların kortejleri, her zamanki gibi, bu giremeyenlerin en sonunda yer alıyordu. Bu kez bazı devrimci yapılar, polis tarafından değil ama pratik olarak, sınıf ve kitleden yalıtılmış oldular. Sendika bürokratlarını ve reformistleri müthiş rahatlatan, sevince boğan ve "bayram havası" yorumlarına güç katan bu parçalanmışlığa bir kez daha izin

vermemek gerektiği açıktır. İlk kez 9 Nisan mitinginde denedikleri (muhtemelen 1 Mayıs'a yönelik karar verebilmek için) "arama taktiği" açısından da düzen cephesinden bir başarı söz konusuydu. Perpa yönünde arama noktası güya kaldırılmıştı. Ne var ki, toplanma noktasına giden tüm yollar kesilmek suretiyle gerçekleştirilen bu "yeni" arama yöntemiyle polise önemli bir üstünlük sağlanmıştır. Henüz kitle birleşmeden, kortejler oluşmadan, insanların tek tek

ya da küçük gruplar halinde olduğu bir sırada, kalabalık bir polis barikatından geçmek zorunda kalması, gerek moral açıdan, gerekse de materyallere sahip çıkabilme açısından ciddi zayıflamaya yol açmıştır. Aşılması gereken sorunlardan biri de budur.

1 Mayıs, sınıf ve kitle hareketinin en zayıf alanının hala örgütlenme sorunu olduğunu bir kez daha göstermiştir. İlki, sendika bürokrasisinin geriletici rolüdür. Satılmış bürokratlar bu rolü bu 1 Mayıs'ta da hakkıyla oynamışlar, belli bir başarı da sağlamışlardır. Devrimci şiarların alana yansımaması yönündeki çabaları, devrimci güçlerin bir kesiminin ayrıştırılabilmesine yaramış, ancak komünistler başta olmak üzere, devrimcilerin bir kesiminin kitleyle buluşmasını engellemeleri mümkün olmamıştır. Bu açıdan başarıları kısmidir. Mitingin kitleseleliği ise, katılımı engelleme yönündeki çabalarının büyük oranda boşa çıktığının resmidir.

İkincisi, taban örgütlülüğünden yoksunluktur. 1 Mayıs mitingi bu konudaki eksikliklerin de sürdüğünü göstermiştir. Fabrika ve işletme parıkartı son derece sınırlıdır. Hatta geçen yaz gerçekleşen eylemlere pankartlarıyla katılan işletme sayısında bile ciddi bir düşüş vardır. Oysa sendikal bürokrasisinin ihaneti ancak taban örgütlenmeleriyle kırılabilir.

Üçüncüsü, siyasal örgütlenmedeki zayıflıktır. Ancak bu, sınıfın kitesinden ziyade öncüsünü ifade eden ve komünistlerin alması gereken mesafeyi gösteren bir tablodur. Ve tablonun diğer yüzünde, sınıf kitleleriyle kaynaşma konusunda, dünden bugüne alınan mesafenin başarıları yazılıdır. Komünistler bu 1 Mayıs'ta da, kendi güçlerini diğer devrimci yapılara kanıtlama kaygısından uzak bir hazırlık ve bu hazırlığa uygun bir konumlanma hedeflediler. Dört ayrı pankartla, dört ayrı yerde konumlanarak, devrim ve sosyalizm şiarlarını sınıf kitesine taşıdılar. Gerek yürüyüş sırasında gerekse de miting alanında sınıftan kopmadılar. Siyasal örgütlenmedeki zayıflık da bu konumlanış ve bu çaba ile bir nebze olsun dengelenmiş oldu.

İstanbul'da 1 Mayıs üzerine gözlemler

Yeni yüzyılın ilk 1 Mayıs'ı geride kaldı. Bu yılki 1 Mayıs kutlamaları, son birkaç yılın 1 Mayıs'ına damgasını vuran politik zayıflığın belli yönleriyle aşıldığını gösterdi.

Bu yılın 1 Mayıs kutlamalarının bir özelliği de, sermayenin saldırılarının ağırlaşarak sürdüğü, buna karşılık yeni bir işçi hareketliliğinin boy verdiği bir ortamda gerçekleşmiş olmasıdır. Hızlandırılan özelleştirme saldırılarına karşı gerçekleştirilen bölgesel ve yerel miting ve eylemler, belediyelerdeki tıkanan sözleşmeler sonucu belediye işçilerinin grev ve eylemleri, emekçi kitlelerin mücadele arayışı ve istemini dışa vuruyordu. Bu, 1 Mayıs öncesinde sermayeye karşı öfke ve hoşnutsuzluğun 1 Mayıs'ta da kendini güçlü ve birleşik olarak yeniden ortaya koymasını sağladı.

Sendika bürokrasisi hain rolünü bir kez daha oynadı

Sendika bürokratları her yıl yaptıklarını bu yıl da denediler. Salon-alan tartışmalarını yeniden gündeme getirmeye, 1 Mayıs'ın içini boşaltmaya çalıştılar. Tabanın mücadele isteği ve basıncı karşısında ise, tumturaklı sözlerle 1 Mayıs'ta şalterleri indireceklerini söylediler. Oysa pratik bunun hiç de böyle olmadığını gösterdi. 1 Mayıs'ta emek-sermaye eksenini gölgeleyebilmek için ne gerekiyorsa yaptılar. 1 Mayıs kutlamalarının coşkulu ve kitlesel olarak geçmesi herşeyden önce onu önceleyen süreçte ciddi bir hazırlığın ortaya konulmasıyla da sıkı sıkıya bağlıdır. İki sınıfın karşı karşıya geldiği bu günde, 1 Mayıs atmosferini sınıf ve emekçi kitlelerinin gündemine yerleştirmek ancak böyle bir hazırlıkla mümkün olabilir. Sendika bürokratları değil böyle bir hazırlık içerisinde olmak, kutlamalara katılmak isteyen kitlenin vasıta ihtiyacını dahi sağlamadılar. Örneğin İstanbul'da Genel-İş üyesi işçiler ancak şubelerin tuttıkları araçlarla 1 Mayıs alanında yerlerini alabildiler.

İEP'in bu çizgi ve tutumla tutunması olanaksızdır

İstanbul özgülünde işçilerin mücadele istemi ve arayışları üzerinden ortaya çıkan platformlar da üzerlerine düşen misyona uygun davranmadılar. İSSP üzerinden anlaşılır olan bu tutum kendini İstanbul Emek Platformu üzerinden de gösterdi. Platformun 1 Mayıs için karar alma süreçleri tabana ve devrimci harekete kapalı olarak gerçekleşti. Tutucu ve bürokratik eğilimler kendini devrimci hareketlerle 1 Mayıs üzerinden gerçekleştirilen toplantıda da gösterdi. Platform yürütmesi açık bir devrimci politik çizgi yerine dar tutucu sendikal çizgiyi tercih etti. Komünistlerin ortak ve politik bir duruş önerisini, kendilerini alanda platform olarak ifade edemeyeceklerini belirterek geri çevirdi. Bu tutum, tabanın

istem ve arzuları doğrultusunda karar ve irade ortaya koyamayan bu tür oluşumların uzun vadeli yaşama şanslarının olmayacağını bir kez daha gösterdi.

1 Mayıs alanı ve duruşumuz

Bizim için temel kaygı, işçi yığınlarını 1 Mayıs günü sermaye düzeninin karşısına "işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı" perspektifiyle dikmek, devrimci sınıf politikasının, talepleriyle ve tarzıyla 1 Mayıs kutlamalarında hayat bulmasını sağlamaktır. 1 Mayıs öncesinde tabandan gelen bir işçi-emekçi hareketinin varlığı koşullarında, elde edilecek başarının siyasal mücadelenin bundan sonraki seyri için tayin edici bir rol oynayacağı açıktır. Bu ise ancak işçi yığınlarıyla aynı safta ve omuz omuza olmakla sağlanabilir. Böyle bir duruşun çok yönlü imkanlarının yaratıldığı koşullarda, sendikal bürokrasi ve reformistlerin denetiminde geçen 1 Mayıs kutlamalarını devrimci 1 Mayıs'lara dönüştürme imkanları fazlasıyla vardır.

Komünistler 1 Mayıs politikalarını hayata geçirmek için bu yılki kutlamalarda da sınıfla birlikte hareket ettiler. Güçlerimiz sınıfla yanyana, omuz omuza, aynı saflarda yürüdü. İstanbul'da, tekstil işçilerimiz kendi pankartları altında ve sınıfın güncel ve genel taleplerinin yer aldığı dövizlerle DİSK Tekstil sendikasına bağlı işçilerle; gençlik güçlerimiz öğrenci ve kamu emekçi kitleleriyle; diğer işkollarında çalışan işçi ilişkilerimiz ve çeper güçlerimiz Genel-İş'e bağlı sendika şubeleri ile oluşturulan işçi-emekçi platformları altında; tutsak yakınları ise kendi platformları altında 1 Mayıs alanında oldular. Gerek yürüyüş kolu üzerinde gerekse alanda, sınıfın güncel ve genel istemleri üzerinden sınıf kitleleriyle belli bir ortaklanma sağlandı. Temel talep ve istemler siyasal istemlerle birleştirildi. Özelleştirme karşıtı sloganlar, cezaevlerine yönelik saldırılar ve devlet terörüne karşı slogan ve taleplerle birleştirildi.

Sonuç

Bu yılki yaygın 1 Mayıs kutlamalarına damgasını vuran işçi sınıfı olmuştur. Kutlamaların yaygınlığında ve katılımdaki belirgin artışta, işçi yığınlarının sermayenin saldırılarına karşı biriken öfke ve tepkisi etkili olmuştur. Sendika bürokrasisinin hareketi bloke etmeye yönelik çabalarına rağmen, 1 Mayıs öncesindeki hareketlilik kendini 1 Mayıs alanında da ortaya koymuştur. Bundan sonra yapılması gereken, mücadeleyi ileriye taşımak, sınıf-kitle hareketinin 1 Mayıs sonrası yeni bir evreye sıçraması için gereken herşeyin yapılması için çaba harcamaktır. Görev ve sorumluluk sınıf bilinçli işçilerin ve komünistlerin omuzlarındadır.

İstanbul mitinginden notlar:

İstanbul'da geçen yıla kıyasla oldukça kitlesel bir katılım söz konusuydu.(30-35 bin civarında) Üstelik bu, devletin tüm gözdağına ve sendikaların geri çekme çabalarına rağmen böyleydi.

*Kitlesellik söz konusu olduğunda belediye işçileri belirgin biçimde göze çarpıyordu. Oysa belediye işkolunda örgütlü iki büyük sendika(Belediye-İş ve Genel-İş) iki ayrı koldan alana girmişlerdi. Her biri kendi güzergahının en kitlesel sendika kortejini oluşturuyordu.

*Siyasi partilerin katılımında da bir artış gözleniyordu. Ancak bu kitlesellikten ziyade parti sayısında bir artıştı. Reformist sola burjuva soldan İP ve CHP destek vermişlerdi. CHP'nin belirgin bir hazırlığın ürünü olduğu görünen (1 Mayıs söz konusu olduğunda) kitlesel, disiplinli ve canlı bir korteji vardı. Gençlerin ağırlıklı olduğu kortejde 'sosyalizm' sloganları bile atılıyordu.

*Devrimci çevrelerin de bu yıl daha hazırlıklı olduğu görülebiliyordu. Bu salt kitlesellik üzerinden değil, önlemler, kendi politikasını hayata geçirmedeki başarı vb. üzerinden de böyleydi. Bazı devrimci çevrelerin, kendi pankart ve simgeleriyle katılmanın yanısıra, değişik biçimler altında ana kitleyle buluşmak yönünde bir hazırlık ve organizasyona gittiği görülüyordu.

*Bu yıl miting alanı da en az yürüyüş kolu kadar canlıydı. Koro eşliğinde bir ağızdan 1 Mayıs marşının okunması, temel sloganların hep birlikte haykırılması için gösterilen çaba, en önemlisi ise, bu yıl bürokratların konuşmayacağına, bunun yerine üç işçi (biri kadın ve biri de çocuk olmak üzere) konuşma yapacağına açıklanması, alanda coşku ve kaynaşmayı artırdı.

*Görüntü yönünden oldukça renkli bir hava söz konusuydu. Ancak bazı kortejler bu yönden daha bir göz dolduruyordu. Bunların başında kapatılan tersanelerin işçileri vardı. Karikatürlerle renklendirilmiş olan dövizleriyle tersane işçileri hemen farkedilenlerin başında geliyordu. Belediye-İş korteji ise, belediye otobüsü maketiyle dikkatleri çekiyordu. Genel-İş kortejleri çok sayıda dövizleriyle, ÖDP korteji 'kızıl bayrak'larıyla, Birleşik-Metal fabrika pankartlarıyla ('99 yaz eylemlerine göre pankart açan fabrika sayısında azalma olmasına rağmen), Sümerbank korteji coşkulu kadın işçi katılımıyla göze çarpan kortejlerden bazılarıydı.

*İşçi kortejlerinde sosyal ve ekonomik saldırılara karşı sloganlar ağırlıkta olmakla birlikte, "işçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır", "Bütün ülkelerin işçileri birleşin", "işçilerin birliği sermayeyi yenecek" türünden 1 Mayıs'ın enternasyonal siyasi sloganları da oldukça yaygın biçimde kullanılmıştı.

Reformist KESK bürokratları devlete ve sermayeye yaranma çizgisi izliyor

Kamu emekçileri ve 1 Mayıs

İşçi ve emekçilerin birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'a bu sene KESK'in katılımı oldukça düşük bir düzeyde gerçekleşti. Sermaye hükümetinin artarak devam eden ve kamu emekçilerini de doğrudan ilgilendiren saldırıları gündemdeyken, bu katılım azlığı KESK'in reformist-uzlaşmacı yönetiminin tavrından bağımsız değildir.

Mezarda emekliliğin yasalaşmasına sessiz-sedasız göz yuman, eğitim ve sağlık başta olmak üzere özelleştirmelere seyirci kalan, sahte sendika yasasına "sahte değil, eksik tarafları var" deme noktasına gelen KESK bürokratlarının izlediği bu çizgi, 1 Mayıs'a katılımın neden düşük olduğu hakkında da yeterince ipuçları vermektedir.

Uzlaşmacı ve pasif bir tutumla Türk Kamu-Sen'in yerine devletle aynı masaya oturmak, kamu emekçilerinin on yıllık meşru-militan mücadele ile kazandıkları sendikalaşma hakkını teslimiyet çizgisine çekmek, tabanın öfke ve mücadele isteğini eriterek sistemle uyumlu hale getirmek için sermaye devletinin koltuk değnekliğine soyunan KESK reformistleri, 1 Mayıs'ın da içeriğini boşaltmak için ellerinden geleni yaptılar.

KESK reformistleri içi boş, bayram havasında gerçekleşen bir 1 Mayıs için, niyetleriyle doğrudan bağlantılı bir tarzda çalışmışlardır. Bu bilinçli tutum, 1 Mayıs öncesi süreçte ve 1 Mayıs'ta kendini göstermiştir.

1 Mayıs öncesinde KESK bürokratları ne yaptı? Nasıl bir tutum sergiledi?

Tabanın acil ihtiyaç ve talebi sermayenin saldırıları karşısında mücadeleci bir çizgi izlemek gerektiği

yönündeyken, KESK bürokratları, 1 Mayıs'a tabanın kitlesel-coşkulu ve devrimci bir katılımını örgütlemek yerine, "örgütlenme kampanyası" nı önplana çıkaran bir tavır sergilediler.

KESK'e bağlı sendika ve şubelerinde 1 Mayıs'a bir-iki gün kala yapılan üye toplantılarında; KESK'in alana nereden gireceği, programda neler olacağı, yürüyüşün ne zaman başlayacağı, afiş çalışması gibi teknik ayrıntılar ele alındı.

1 Mayıs'ın devrimci özünden öcü gibi korkan KESK reformistlerinin bu tavrı, KESK'in alandaki görev noktalarının belirlendiği ve yine KESK'e bağlı sendika şubelerinin katıldığı toplantıda da kendini gösterdi. Bu toplantıda KESK sözcüsü; "bazı duyumlar aldık, kürsüye devrimci çevreler saldırabilir; onlarla yaptığımız görüşmede, eğer bizim disiplinimize uymayacaksanız, başka bir alanda kutlayın diye öneri de götürdük" gibi devlet ağzı söylemleriyle, devrimci unsurları tamamen tasfiye etmeye yönelik bir tutum sergiledi.

Sermayenin saldırılarına karşı KESK reformizminin tutumu ne ise, 1 Mayıs'a yaklaşımı da aynı tutum çerçevesinde gerçekleşti. KESK'in reformist-uzlaşmacı yönetimi kendini tamamen devrimci-ilerici unsarlardan temizleyerek, konumlanışı gereği kendi uzlaşmacı-pasif anlayışıyla örtüşecek yeni güçleri örgütlemekle günü geçirmeyi planlıyor ve bu doğrultuda hareket ediyor.

Alanda;

2000 1 Mayıs'ı, KESK reformistlerinin kamu emekçilerinin kendiliğinden hareketini dahi kırmaya yönelik tüm çabaları sonucunda, sınıfın devrimci 1 Mayıs'ının "devrimci" kısmı kasıtlı ve bilinçli bir tutumla tasfiye edilerek, sermaye devletinin istediği sınırlara hapsedilmiş oldu.

1 Mayıs öncesini "örgütlenme kampanyası" ile geçiştiren sendika bürokratları, alanda ise görevlendirme yaptığı toplantılarda çizdiği tabloya uygun bir konumlanış izledi. Arama noktalarında görev alan KESK üyelerinin polisle birlikte hareket eden tutumu, eyleme gelen kitleyle polisi yüzyüze bırakan anlayışı, KESK'in arama noktalarında görevlendirme yapma amacını ortadan kaldırmış oldu. Polis keyfi bir tutumla işçi ve emekçilerin mücadele günü olan 1 Mayıs'a gelenlerin pankart, döviz ve çeşitli materyallerine el koyarken, KESK görevlileri seyretmek durumunda kaldılar. Hatta o kadar pasif ve inisiyatifsiz bir tavır sergilendi ki, alana gelenlerden bazıları üstlerini aratmak için KESK görevlilerine doğru yöneliyorlardı. Kimin dost, kimin düşman olduğu belli olmayan bir tablo vardı ortada.

Toplamında sergilenen pasif tavır, eyleme katılım sağlayan sendika ve şubelerde de kendini gösterdi. KESK'in omurgası sayılan, her zaman en kitlesel katılım sağlayan Eğitim-Sen'in birkaç şubesi ve SES şubelerinin az sayıda bir kitleyle katılımı dışında pek bir etkisi görülemedi. Tüm Bel-Sen, ÖES, BES sendikaları ise, parmakla sayılacak kadar az bir kitleyle mitinge katıldı. Özelleştirilmesine çok az bir zaman kalan haberleşme sektöründe örgütlü Haber-Sen, 1 Mayıs'a katılma gereği bile duymamıştı. Son dönemde başkanları çetelerin silahlı saldırısına uğrayan Tüm Yargı-Sen de, yine alanda gözükmeyen sendikalar arasındaydı.

Kamu emekçilerinin 1 Mayıs alanındaki bu "varlığı", KESK reformizminin uzlaşmacı çizgisinden bağımsız düşünülmemeyeceği gibi, 1 Mayıs çalışmasının tablosunu da ortaya koyuyordu.

Komünist bir kamu emekçisi/İstanbul

Partili tekstil işçileri olarak alanlardaydık

Nispeten durgun geçen bahar sürecinin ardından yaklaşan 1 Mayıs, her zamankinden daha yoğun bir çalışmayı zorunlu kılıyordu. 1 Mayıs'a katılım ve yürütülmesi gereken faaliyetlerin değerlendirildiği bir dizi toplantı ve bildirimimizin dağıtımıyla başladık çalışmaya. Ardından yapmayı planladığımız gezi, işçi ve emekçileri 1 Mayıs'ta alanlara indirecek bir ön hazırlık niteliği taşıyacaktı. Ancak hafta sonunun yağışlı geçmesi nedeniyle, istenilen katılım sağlanamasa da, gezimizi 1 Mayıs çalışması üzerinden amacına ulaştırabildik. Yapılan bu çalışmaların tamamlayıcısı olarak, alanda taşıyacağımız dövizlerimizi ve pankartımızı hazırladık.

1 Mayıs günü buluşma noktalarında herhangi bir sorun yaşamadan, mitingin yapılacağı alana ulaştık. Üzerinde "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!" sloganının yazılı olduğu, "Tekstil İşçileri" imzalı pankartın arkasında düzenli bir kortej oluşturarak, sloganlarımızı atarak yürüyüşe geçtik. Önümüzde Genel-İş Sendikası'ndan belediye işçileri vardı. Sloganlarımızı alkışlarıyla selamladılar. Yürüyüş güzergahında DİSK Tekstil İşçileri Sendikası'nın hemen arkasında yer aldık. Sendika bürokratları bundan büyük rahatsızlık duysalar da, DİSK Tekstil İşçileriyle yürümemizi engelleyemediler.

Sektörel taleplerimizin yer aldığı dövizlerimizi taşıdık ve sınıfın genel istemlerini içeren sloganlarımızı haykırdık. Reformistlerin ve sendika ağalarının içi boş istemlerine karşı biz tekstil işçileri; "Yaşasın 1 Mayıs!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!", "Çözüm devrimde, kurtuluş sosyalizmde!" sloganlarımızı haykırdık. Sınıftan koparıp teslim alınmaya ve F tipi cezaevlerine sokulmaya çalışılan tutsaklarımız için; "Zindanlar yıkılsın, tutsaklara özgürlük!", "Hücreler ölümdür, girmeyeceğiz!", "Hücre tipi yaşam istemiyoruz!", "Bedel ödedik, bedel ödeyeceğiz!" sloganlarımızla coşkulu bir şekilde haykırdık.

Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın sınıf dayanışması!

İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak!

İşçi sınıfının devrimci programı altında birleşelim savaşalım!

Devrimci tekstil işçileri/İstanbul

Komünistler bir dizi alan üzerinden eylemde yerlerini etkili ve amaca uygun bir biçimde aldılar

Ankara'da binlerce işçi-emekçi ve öğrenci alanlara çıktı

belirgin baskısıyla sonuçta alanlarda kutlanması kararı alındı. Ankara'da 1 Mayıs, 15 bine yakın bir kitleyle, Gar önünde saat 10:30'da toplanılarak başladı. Sendikalı işçiler ve kamu emekçileri daha erken bir saatte sendikalarında buluşup Gar önüne kadar yürüdüler. Gar önünde toplanan kitle 11:30 gibi yürüyüşe geçti. Kortejin en önünde "Gücümüz birliğimizdir" yazılı ve

çeşitli sendika ve DKÖ'lerin imzasının bulunduğu büyük bir pankart yer aldı. Hemen arkasında "Sermayenin küresel saldırısına karşı emeğin küresel direnişi, Yaşasın 1 Mayıs" Genel-İş imzalı bir pankart bulunuyordu. Genel-İş Sendikası 2000'e varan sayısı ile göze çarpıyordu. Genel-İş'te örgütlü Mamak, Çankaya belediye işçilerinin TİS sürecinden kaynaklı coşku ve kitlesellikleri özellikle dikkat çekiciydi. Belediyelerde TİS dönemi üzerinden yaşanan gerilimler kendisini 1 Mayıs alanında böyle ifade ediyordu. Yürüyüşte Belediye-İş ve Tüm Bel-Sen kortejlerinin sloganlarda yakaladığı ortaklaşma da oldukça anlamlıydı. Türk-İş'e bağlı sendika şubeleri ise TÜMTİS ve Tez Koop-İş dışında, anlamlı bir katılım sağlayamadığı gibi coşku da düşüktü. TÜMTİS alanın kitlesel ve coşkulu kortejlerinden birini oluşturuyordu. TÜMTİS üyesi işçiler alana eş ve çocuklarını da taşımışlardı.

"Grevli-toplusözleşmeli sendika hakkı için yürüyoruz", "Norm kadro yönetmeliği geri çekilsin", "Parasız, bilimsel eğitim" pankartlarıyla yürüyen Eğitim-Sen şubeleri Valiliğin tüm izinleri kaldırmasına rağmen kitlesel bir katılım sağladı. Eğitim-Sen korteji kitlesellik ve coşku açısından gerek KESK içerisinde gerekse alandaki en kitlesel ve coşkulu kortejlerden biri olma özelliğini taşıyordu.

Analar "Hücreleri parçala, tutsaklara sahip çık!!/Hücrelere Karşı Aile Komisyonu" pankartıyla 100'e yakın bir katılım sağlamışlardı. "Hücreleri yıkacağız" yazılı beyaz önlükleri ve kırmızı bantlarıyla dikkat çeken analar, alanda kürsünün önüne gelerek basın ve tertip komitesinin ilgisini çekmeye çalıştılar. Ancak analara söz verilmedi, kürsüden hücre tipi tek cümleyle geçiştirildi. Tutsak yakınları ayrıca alanda kendi hazırladıkları bildirileri dağıttılar ve Ulucanlar şehitlerinin resimlerini taşıdılar.

Gençlik ise 1 Mayıs'a en kitlesel katılımı sağladı. Öğrenci dernekleri, DTCF öğrencileri, ODTÜ Öğrenci Birliği, Öğrenci Koordinasyonu, Ankara Üniversiteleri öğrencileri, Ankara Liseli Gençlik Platformu, Bağımsız Dersaneliler Birliği, Genç Umud ve Dev-Lis, alanda pankart açan gençlik örgütlenmeleriydi. "YÖK'e hayır!", "Parasız, bilimsel eğitim!", "Üniversite hakkımız engellenemez!" en çok atılan sloganlardı. Ayrıca üniversitelerde kurulan "Hücre karşıtı platformları" hazırladıkları ortak imzalı bir bildiriye de

alanda dağıttılar.

Devrimci yapılar Atılım, Alınterimiz, Devrimci Demokrasi, Odak, HÖP pankartlarıyla 1 Mayıs'a katıldılar. EMEP, HADEP, ÖDP ve CHP de 1 Mayıs'a katılan partilerdi. EMEP bini aşkın bir kitleyi alana taşırken, kortejlerine coşku ve heyecandan yoksunluk hakimdi. ÖDP ve CHP az sayıda bir kitle taşırken, HADEP kortejine "barış" eksenli şiarlar egemendi. Tek istisnası ise, "Yaşasın sosyalizm" pankartını taşıyan HADEP Sincan ilçe örgütü oldu.

1 Mayıs öncesinde işçi ve emekçilerin birleşik örgütlü mücadelesini yaratmak amacıyla kurulma girişimleri başlatılan "Ankara Emek Platformu" ise, platformda yer alan güçlerin kendi sendika kortejlerinde yürümesi, belirlenen sloganların ve başta hücre tipi sorunu üzere dövizlerin taşınması planına uygun olarak konumlanmıştı.

Biz komünistler ise Parti'nin 1 Mayıs politikası çerçevesinde çalışma yürüttüğümüz alanlardan yükselen bir çalışma düzeyi ve tarzı ile, bu tarza uygun bir katılım gerçekleştirdik. Sendikasız genç işçilerle birlikte Birleşik Metal kortejinde üç işçili "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni" pankartıyla yürüdük. Yürüyüş sırasında ve alanda "Yaşasın 1 Mayıs" pankartını taşıyan Mitaş işçileri, tutsak yakınları, "Eğitimin özelleştirilmesine, hücre tipi yaşama karşı birleşik mücadele" şiarını taşıyan ALGP ve "Okulların kapıları işçi-emekçi çocuklarına kapatılmaz" pankartını taşıyan Bağımsız Dersaneliler Birliği kortejiyle sloganlarımızı bir çok koldan ortaklaştırdık.

Yürüyüş sırasında "İşimizi geri istiyoruz" pankartını taşıyan Yenimahalle Belediyesi'nden işten atılan işçiler, "Yaşasın sınıf dayanışması" ve "Yenimahalle işçisi yalnız değildir" sloganlarıyla, BMS pankartı arkasındaki kortejimize katıldılar.

Üniversitelerdeki güçlerimiz üniversite platformlarıyla 1 Mayıs'a katılırken, kamu emekçileri de kendi kortejlerinde yer alarak "Ankara Emek Platformu Girişimi"nce belirlenen dövizleri taşıdılar, şiarları haykırdılar.

Alanda ve yürüyüş sırasında *Kızıl Bayrak* 1 Mayıs özel sayısının ve *KEB* bildirisinin dağıtımı ve bolca kuşlama yaptık. Ayrıca alanda *Kızıl Bayrak* figürü üzerinde "*İşçi sınıfının devrimci programı altında birleşelim, savaşalım-Kızıl Bayrak*" imzalı pankartımızı alanın her yerinden görülebilecek yüksek bir noktaya astık. Pankartımız alanda iyi bir ilgiyle karşılanırken, böylece toplam çalışmamızla alanda önemli bir etki de yaratmış olduk.

Bu 1 Mayıs, bir önceki 1 Mayıs'tan kitleselliği ve coşkusuyla daha ilerdeydi. Yeni yeni gelişen işçi-emekçi hareketi bu yükselişini 1 Mayıs'ta alanda da sürdürdü. Belki katılım ve coşku istenilen düzeyde değildi, ama hareketin bir çıkış sürecinde olduğu gözönünde bulundurulursa, ortaya çıkan 1 Mayıs tablosu, sınıf mücadelesinin önümüzdeki dönem seyri noktasında olumlu bir gösterge olma özelliğini taşımaktadır.

Komünistler yükselen işçi-emekçi hareketine müdahale edebilmek ve yönlendirebilmek için olanca güçleriyle çalışıyorlar. Bu 1 Mayıs Ankara'da bu çabanın anlamlı sonuçlarının ortaya konduğu bir mücadele günü oldu.

**Yaşasın 1 Mayıs!
Yaşasın sosyalizm!**

Ankara'dan komünistler

IMF-TÜSIAD hükümetinin tarihinin en kapsamlı saldırı programlarından birini uyguladığı bir dönemde, Türkiye işçi sınıfı ve emekçiler 2000 1 Mayıs'ı karşıladı.

Mezarda emeklilikle başlayan, tahkimle, özelleştirmelerle ve son olarak da kamu emekçilerine yönelik sahte sendika yasasının yeniden gündeme getirilmesiyle devam eden sermayenin saldırı programı, IMF'den ve emperyalistlerden alkış alıyor. Karşısına çıkan her krizi çeşitli manevralarla aşmaya çalışan sermaye devleti, işçi sınıfının onyılları bulan mücadelesiyle kazanmış olduğu hakları bir bir elinden alırken, saldırı, MGK komutasında hizaya getirilmiş burjuva siyasal cepheden topyekûn bir biçimde sürdürülüyor.

Sermayenin tüm bu azgın saldırıları sürerken, işçi-emekçilerin suskunluğu henüz yeni yeni bozulmaya başlıyor. 24 Temmuz sonrasında depremle beraber uzun bir suskunluk, Ulucanlar'da yaşanan katliama ilgisizlik, geçtiğimiz birkaç aya kadar işçi sınıfının genel durumuydu. Ancak süren azgın saldırıların işçi ve emekçilerde oluşturduğu büyük huzursuzluk nihayet kendini açığa vurmaya başlamıştır. Yerel basın açıklamaları, özelleştirme karşıtı yürüyüşler, Gemlik, İzmit ve İİSŞP mitingi, Türk-İş Ankara yürüyüşü 1 Mayıs öncesi yaşanan hareketlenmenin işaretleriydi. 1 Mayıs'ın önden habercisiydi.

Sendika ağalarının "1 Mayıs'ı alanda mı, salonda mı kutlayalım" tartışması yine gündemdeydi. Ancak tabanın

1 Mayıs'a DTCF'den kitlesel katılım

Sermaye iktidarı krizin faturasını işçi ve emekçilere yüklemek için saldırılarını hızlandırmıştır. Bu saldırılardan biri de özelleştirilmiştir. KİT'ler bir bir sermayeye peşkeş çekilmektedir. Bu işçi ve emekçiler için işsizlik, örgütsüzlük ve sömürünün hat safhaya ulaşması demektir.

Bu saldırı eğitimde de kendini göstermeye başlamıştır. Boğaziçi, İTÜ, ODTÜ gibi üniversiteler özelleştirilmeye çalışılmaktadır. Dahası har(a)çlara 15 katı bulan zamlar yapılması gündemdedir. Bu, okul kapılarının işçi-emekçi çocuklarına kapatılması demektir. Sistemin bize vaat ettiği tek gelecek, ucuz işgücü olarak fabrikalarda çalışmaktır. Bunların yanısıra devlet, bu saldırıların geliştireceği mücadele dinamiklerini şimdiden boğmak için, en dinamik kesim olan devrimci tutsaklara saldırmakta ve kitlelerin bilincini bulandırmak amacıyla sahte gündemler yaratmaktadır. Oysa bizim asıl gündemimiz, sisteme karşı savaşım ve bunun doruk noktası olan 1 Mayıs'tı.

1 Mayıs, salt işçi-emekçi ve öğrencilerin alanlara çıkarak şiarlar haykırdıkları bir gün değildir. 1 Mayıslar, işçi sınıfı-emekçiler ile sermayenin karşı karşıya geldiği günlerdir. Bizler alanlara çıkarken bu bilinçle hareket etmeli, hazırlığımızı buna göre yapmalıyız. İstemlerimizi savunma çizgisinden çıkarmalı, "Parasız sağlık!", "Parasız eğitim!" vb. istemleri öne çıkartmalıyız. Sistemin her alanda yoğunlaştırdığı saldırılar yeni mücadele dinamiklerini geliştirmektedir. Bu dinamikleri en iyi şekilde değerlendirmeli, şiarlarımızı bayraklaştırarak mücadelemizi yükseltmeliyiz. Bunun en iyi yolu ise oluşturulacak geniş platformlardır.

DTCF olarak 1 Mayıs hazırlıklarımızı bir hafta

önceden başlattık. Bir yandan kendi afişlerimiz, pul ve kuşlarımızla çalışmamızı başlatırken, öte yandan okul ile katılacak diğer bileşenlerle ortak çalışmalara başladık. Bu amaçla hazırladığımız afiş ve bildirimlerle de çalışmamızı destekledik. Ancak çalışma salt bu düzeyde kaldığı ve sınıf konuşmalarıyla desteklenmediği, yürütülen ajitasyonun altı doldurulmadığı ve siyasal istemlerle gidilmediği için, bir yanıyla eksik kaldı. Okul toplantısında genel gençlik platformu oluşturma önerimiz kabul edilmedi. Biz kendi birim çalışmamızda, tüm ilişkilerimizi ve öğrencileri alana taşımak için, akademik-demokratik istemlerin yanısıra sosyalist istemlerle alanlara çağrı yaptık

1 Mayıs sabahı okuldan alkışlarla toplanma alanına gitmek için yola çıktık. Sermaye devleti kitleyi teröze edebilmek için kolluk kuvvetlerini güzergah üzerine yerleşmişti. Katılım beklenenin üzerinde olmuştu, yaklaşık 300 kişiydik. Dikkat çekici bir nokta ise, akademik mücadeleye destek vermeyen öğrencilerin 1 Mayıs gibi tümüyle siyasal içerikli bir güne katılmaları idi. Bu, "Yaşasın devrim ve sosyalizm!" sloganı atıldığında, herkesin tüm coşkusuyla katılmasında da kendini gösteriyordu.

Yürüyüşte diğer kortejlere nazaran kalabalık oluşumuz dikkat çekiyordu. Sloganlar ve marşlarımızla ilerlemeye başladık. En önde, "Bitmedi o kavga,

sürüyor, sürecek!" yazılı pankartımız vardı. Alana girdikten sonra yeni katılımlarla sayımız iyice arttı, aynı zamanda coşku da...

DTCF'den 1 Mayıs'a katılımdaki kitlesellik, yaşanan kırılma noktasını aşmak bakımından önemli bir imkandır. Bu 1 Mayıs herşeyden önce, akademik taleplerin dar çerçevesini aşarak gençliği siyasal istemler için mücadeleye çekebilme imkanlarını göstermesi bakımından önemlidir. Bu süreçte bize düşen görev, bu dinamikleri ileriye taşıyarak, daha geniş kesimleri mücadeleye çekmektir. Bayrağımızı kapitalizmin burçlarına dikene dek mücadelemizi yükseltmektir. Bu bilinçle hareket edeceğiz, tüm öğrencileri birleştirecek platformlar için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Genç Komünistler/DTCF

Yaşamakta ayak direyeceksin!

"Ey işçi;

Bugün hür yaşamak hakkı seninken
Patronlar o hakkı almışlar senin elinden
Sayınla edersin de "tufeyli"leri zengin
Kalbinde niçin yok ona yine bir kin?...
Rahat yaşıyor; işçi onun emrine mümkad;
Lakin seni fakr etmede gündün güne berbâd.
Zenginlere pay verme yazıktır emeğinden,
Azm et de esaret bağı kopsun bileğinden.
Sen boynunu kaldır ki onun boynu bükülsün,
Bir parça da evlatlarının çehresi gülsün..."

Türkiyeli ilk kadın işçi şair olan Yaşar Nezih Bükülmez, Osmanlıca-Türkçe karışımı bu şiiri 1 Mayıs 1923'te yazmış. İşçi sınıfının "tufeyli"lere, yani sermayedarlara karşı kinlerini kusmaları gerektiğini ve 1 Mayıs'ın da bu kinin kusulduğu en çetin günlerden biri olduğunu söylemiş şiirin devamında.

1 Mayıs 1923 ve bugün 1 Mayıs 2000. Bahar hep aynı başlıyor. Hep aynı güzelliklerle... Baharın ilk günü sayılan 1 Mayıs; 1886'dan 1923'e, 1923'ten 2000'e taşımış. Üretenler hep aynı ezilmişlikle başbaşa. Ama hep aynı güzellikle, aynı içtenlikle üretiyorlar yaşamı.

Ve biz Ankara sokaklarından tarihi Gar önüne ilerliyoruz. Gar önü renk cümbüşü, güzellikler cümbüşü ile selamlamış sabahı. Herkes yerini almış yaşamda. Fuçık'ten nöbeti teslim almışlar ve tekrarlamışlar o sözü: "Gerçek yaşamda seyirci yoktur ve herkes katılır yaşama." Kararlılıkla almış herkes yerini. İşçiler, emekçiler, öğrenciler yine bir güzel günde buluşmuşlar alanda.

Öğrenciler sloganlarını haykırıyorlar; bilgi ticareti

yapılmasın üniversitelerimizde, işçi-emekçi çocuklarına okul kapıları kapatılmasın diyorlar... Biz bilimi, sanatı, güzeli konuşmak istiyoruz diyorlar... Onların daha önlerinde kamu emekçilerinin sendikaları, odalar, birlikler, dernekler var. Emekçiler işyerlerinden fırlayıp, izinli-izinsiz karşılamışlar alanda günü. O güne özel olan işyerlerindeki uygulamalar etkilememiş 1 Mayıs'ı karşılamayı. Çünkü bu çok özel günde dillendirmeleri gerekiyor kinlerini. Artık insanın bile özelleştirildiği, sendikasızsiz çalışmanın, sürekli hak gasplarının olduğu, mezarda emekli edildikleri bir düzeni yaşamın yanındaki bir alternatif olarak görmüyorlar. Böyle bir yaşamı insana yakıştırmıyorlar ve seslerini önlerindeki işçilerin, işçi sendikalarının sesine katarak haykırıyorlar.

En önlerde işçi sendikaları; Liman-İş, Tez Koop-İş, Demir Yol-İş, Birleşik Metal-İş ve daha başkaları var. Proleterler, en önde yürüyorlar. Fabrikalarından, atölyelerinden çıkıp gelmişler, yaşamı, dünyayı, zenginlikleri ürettikleri yerlerden çıkıp gelmişler, bu güzel gün için. Bu tarihi günü kazanan, yaşamı o kadar çok seven, yaşam için ölen, onlara bugünü hediye eden sınıf kardeşleri için, feda olsun bugünkü yevmiyeleri ve feda olsun niceleri.

Ankara 2000 1 Mayıs'ında belki de en çok ilgi çeken şey, kortejlerin dışında duran, kenarda pankartları ve sloganları ile yaşamakta ayak direyen bir işçi grubu. Geçen sendikaları, dernekleri, odaları alkışlıyorlar bir yandan, bir yandan da "İşimizi geri istiyoruz" diye slogan atıyorlar çekingen, tutuk, saygılı hareketlerle. Pankartlarına bakıyorum; mütevazı beyaz bir bez üzerine işlerini geri istediklerine dair bir söz ve

altına da "Yenimahalle Belediye'sinden Atılan İşçiler" yazmışlar. Bir sendikaları, bir dernekleri, bir örgütlülükleri olmadığı ve belki de böyle bir güne ilk defa katıldıklarından, kenarlardan bir yerlerden atıyorlar sloganlarını. Kimisi eşini almış gelmiş, kimisi çocuğunu. Ve hepsi yoksulluğunu ve hepsi kinini alıp gelmiş, Yenimahalle Belediyesi'nden atılan işçilerin.

Çağırıyoruz kortejimize onları. Mutlulukla ve içtenlikle, Birleşik Metal-İş'in arkasında, bizim pankartımızın önünde, alıyorlar yerlerini. "Yaşasın sınıf dayanışması!" sloganı ile karşılanıyorlar ve belki de en çok bildikleri sloganı atmaya başlıyorlar: "Susma sustukça sıra sana gelecek!". Sınıf kardeşlerinden aldıkları destekle tehditkar, kararlı, sevecen yumruklarını sallıyorlar, sınıf sloganlarını atmaya başlıyorlar birlikte. Çekingen, tutuk, saygılı yumruklar daha bir havaya kalkıyor. Sınıf Sıhhiye Meydanı'na aktığında, tüm sendikalar, dernekler, odalar, birlikler tertip komitesince selamlanıyor. Ve bir selam da Yenimahalle Belediyesi'nden atılan işçilere gönderiliyor.

Sıhhiye Meydanı'nda sendikaların, birliklerin, derneklerin konuşmalarının ardından işçiler, emekçiler, öğrenciler halaya duruyorlar. Davulun ve zurnanın sesine katıyorlar seslerini, halaylarını.

1 Mayıs, işçi sınıfının en değerli günü olarak 2000 yılında da yerini alıyor.

Nazım'ın dediği gibi, güzel insanlar yaşamda ayak diriyorlar, belki artık bahtiyarlıkla değil, boyunlarının borcu olarak fakat, düşmana inat yaşamda ayak diriyorlar. Bitiyor bir 1 Mayıs daha. Soluk almanın güzelliği daha bir yansıyor iliklere.

A. Ümit/Ankara

Öteki bazı kentlerde 1 Mayıs kutlamaları

Mersin: Petrol-İş, Yol-İş, Liman-İş, Kristal-İş, TÜMTİS, DİSK/Genel-İş ve KESK, reformist partiler ve devrimci çevrelerin katıldığı kutlamada DİSK, Petrol-İş ve Yol-İş kitlesel katılımıyla dikkat çekti. Özelleştirme karşıtı ve dayanışmayı öne çıkaran sloganlar atan işçiler, miting alanına zor sığıldılar. 1 Mayıs ve devrim şehitleri için yapılan saygı duruşunun ardından hep birlikte 1 Mayıs Marşı söylendi.

Trabzon: TEDAŞ önünde toplanan kitle miting alanına kadar "Yaşasın 1 Mayıs!", "Kahrolsun İMF, bağımsız Türkiye!", "İşçi memur elele, genel greve!" gibi sloganlarla yürüdü. Türk-İş, KESK, Hak-İş ve reformist partilerin katıldığı kutlamada, KTÜ öğrencileri, "İMF defol, üniversiteler bizimdir!" yazılı pankartla yürüdüler.

Samsun: Valiliğin yasak kararına yapılan itiraz sonucunda yürütme durduruldu ve eylem gerçekleştirildi. Eyleme sendikaların yanısıra demokratik kitle örgütleri katıldılar. Emperyalizm karşıtı sloganlar ağırlıktaydı.

Giresun: '80 darbesinden bu yana ilk 1 Mayıs kutlaması yapılan ildeki eyleme damgasını vuran, özelleştirme saldırısıyla karşı karşıya olan SEKA işçileri oldular. Mitinge SEKA işçilerinin yanısıra belediye işçileri ve kamu emekçileri de katıldılar.

Bursa: Mitinge özelleştirme ve emperyalizm karşıtı sloganlar hakimdi. Asil Çelik gibi özelleştirme kapsamındaki işletmelerin bu nedenle daha etkin olduğu mitingde damgasını vuran da bu işletmelerin sorunları oldu. Yoğun polis kuşatmasına rağmen coşkulu bir kutlama gerçekleştirildi.

Bolu: SEKA işçilerinin SEKA Şubesi önünde gerçekleştirdiği eylemde, "SEKA halkındır, satılamaz!", "1 Mayıs işçi bayramı kutlu olsun!" ve "Özelleştirme halka ihanettir! dövizleri açıldı."

Düzce: Sendikalar Platformu bir basın toplantısı yaptı. Platform adına okunan ortak açıklamada, 1 Mayıs'ın resmi tatil olması talep edildi, sömürüye boyun eğilmeyeceği belirtildi.

Burhaniye: Genel-İş Balıkesir Şubesi'nin başvurusuyla gerçekleştirilen mitingde bin civarında bir kitle katıldı.

Adıyaman: Demokrasi Platformu tarafından düzenlenen yürüyüş ve mitingde 1500 kişi katıldı. Petrol-İş, Tek Gıda-İş, Eğitim-Sen, SES, BES, Tüm Bel-Sen gibi sendikaların yanısıra İHD ve bazı yasal sol partiler katıldılar.

Tunceli: 1 Mayıs'ın yasaklanmaya kalkıldığı illerden biri de Tunceli idi. Ancak kararlılık yasağı deldi. Binlerce kişinin katıldığı 1 Mayıs kutlaması fiilen gerçekleşti. Devletin estirmeye çalıştığı terör havası bunu engelleyemedi.

İzmir'de 1 Mayıs:

20 bini aşkın işçi ve emekçi alanlara çıktı

1 Mayıs öncesi süreç:

21. yüzyılın ilk 1 Mayıs'ına girmeden önce, sermaye devleti kapsamlı saldırı planları yapmaktaydı. Bir yandan özelleştirmeler, diğer yandan hücre tipi cezaevlerinin yapımıyla topyekûn bir saldırıydı söz konusu olan. Devlet yaptığı ilk hamlelerin etkisine göre yeni hamleler yapma düşüncesindeydi. İzmir'de bahar süreci belirgin bir durgunlukla karşılanmıştı. En son İHD Cezaevi Komisyonu'nun yaptığı bir forumun polis tarafından engellenmesi ve İMF politikalarına karşı üniversite öğrencilerinin portesto gösterisine saldırıyla onlarca insanın gözaltına alınması dışında kayda değer bir olay yaşanmamıştı. POAŞ'ın özelleştirilmesine karşı Aliğa'da Petrol-İş'in birkaç günlük zayıf tepkisi de bu havayı dağıtacak güçte değildi. Böyle bir atmosferde yapılacak olan 1 Mayıs, işçi sınıfı ve emekçiler açısından, kendilerine karşı yapılan bu hamleye karşı bir duruşu ifade edecekti.

Gözle görülen hazırlıklar:

Reformist partiler 1 Mayıs sürecini yaygın afişleme yaparak karşıladı. Ayrıca ÖDP 1 Mayıs'ın resmi tatil ilan edilmesi için imza kampanyası başlattı. '99 1 Mayıs'ında sendikalardan sadece Belediye-İş afişleme yapmışken, bu sene hiçbir sendika şubesi somut bir pratik faaliyette bulunmadı.

Devrimci faaliyet:

Eksiklikler taşısa da, bu sene de sınıf devrimcileri bir kez daha devrimci faaliyet alanında yalnız kaldılar. Emekçi semtlerine, işçi servislerinin güzergahlarına kuşlama ve yine semtlerde bildiri dağıtımını yapıldı. Ayrıca belli yerlerde TKİP imzalı afiş, bildiri ve kuşların yapıldığı görüldü.

1 Mayıs'a katılım:

Miting alanı olarak Bornova Cumhuriyet Meydanı seçilmişti. Toplanma yerleri, sendikalara ayrı, partilere, DKÖ'lere ve devrimci çevrelere ayrı olmak üzere belirlenmişti. Bu, tertip komitesi olan İzmir Emek Platformu'nun işçi ve emekçileri diğer katılımcılardan yalıtma çabasının bir göstergesiydi.

İzmir Emek Platformu'nun "Küresel saldırıya karşı küresel direniş!" sloganıyla örgütlediği, 21. yüzyılın ilk 1 Mayıs'ı, İMF karşıtı gösterilerin dünya çapında yoğunlaştığı bir döneme denk geldi. Daha önce Seattle'da, Washington'da ve dünyanın birçok yerinde kapitalizm karşıtı gösterilerin artması Türkiye'de sendika bürokrasisini de sürece ayak uydurmaya zorladı. 1 Mayıs'ın "Küresel saldırıya karşı küresel direniş!" şiarıyla örgütlenmesi de bunu gösteriyor. 20 binin üstünde işçi ve emekçinin katıldığı İzmir'deki 1 Mayıs gösterisi bu yönüyle geçen yıla nazaran bir olumluluk taşımakla birlikte, henüz sendikal cendereyi aşma noktasında da bir tutukluğu ifade ediyor. Sendika kortejlerinden emek-sermaye çelişmesine ve sosyalizme dair sloganların atılması ise bir olumluluğu yansıtıyor.

1 Mayıs'ın hafta içine denk gelmesi işçi ve emekçi katılımını etkilemiş olsa da, özellikle belirli sendikalar görece bir kitlesellik yakalamayı başardılar. 1 Mayıs'ın en kalabalık işçi kortejini yine belediye işçileri oluşturdular. Belediye-İş (Türk-İş) ve Genel-İş (DİSK) yaklaşık ikişer bin işçiyi 1 Mayıs'a taşıyabildiler. Bu kortejlerde gözle görülür bir coşku da vardı. Petrol-İş üye sayısı bakımından gücünün çok altında katılsa da, hem coşku, hem nicelik olarak dikkat çekiyordu. Katılımcı işçi sayısı yaklaşık 500-600 kadardı. Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş de 500 civarı bir işçi kitlesiyle yürüdü. Birçok eylemin en canlı kortejini oluşturan TÜMTİS ise bu kez 150-200 işçiyle yürüdü.

Legal partilerden en kalabalık kitleyle katılan HADEP oldu. Fakat bu kitlede geçmişin coşku ve heyecanından eser yoktu.

Teslimiyet ve tasfiyenin nasıl yıkıcı bir moral etki yarattığı açıkça görülmüyordu. ÖDP'nin de birkaç bini bulan bir kitlesi vardı. EMEP geçmiş yıllara göre belirgin bir biçimde zayıftı, ÖDP'nin yarısı kadar bile yoktu, dahası coşkusuz ve heyecansız bir kitleyle katıldı. İP'in kitlesi ise 200 kişiyi zar-zor aşırıyordu. Öğrenci kortejlerinin sayısı 3000'e yaklaşıyordu. Ve her zamanki coşkusunu koruyordu.

İZSU işçileri yaklaşık 150 kişilik bir kortej olarak yürüdüler. Yürüyüş esnasında sınıf devrimcileri de İZSU işçileriyle birliktediler.

Mitingden notlar:

* Bu 1 Mayıs'a KESK'in katılımı hayli düşüktü.

* En kalabalık sendika kortejleri DİSK'e bağlı Genel-İş ve Türk-İş'e bağlı Belediye-İş'ti.

* Son dönem özelleştirme saldırısının merkezinde bulunan sendika olan Petrol-İş katılım noktasında zayıftı.

* Emek Platformu'nda yer alan Hak-İş, Türk Kamu-Sen ve Memur-Sen'e alanda rastlanmadı.

* Devrimci çevrelerden HÖP, Atılım, (diğerlerinden farklı olarak sendika kortejlerinde, Limter-İş'in arkasında konumlanmıştı), Devrimci Demokrasi, Özgür Gelecek ve Alinterimiz göze çarpıyordu. Geçen yıla nazaran devrimci çevreler katılım açısından biraz toparlanmış görünüyordular.

* En çok ilgi çeken kortejlerden biri de İHD'ninki idi. Önde tabut şeklinde hücre maketi bulunuyordu. Tutsak anneleri "Tabutluklara hayır!", "Hücrelere hayır!" yazılı önlükler giymişlerdi.

* En çok ilgi çeken kortejlerden bir diğeri de, İzmir sınıf hareketinin son dönemde en dinamik bölümü olan İZSU sayıç okuma işçilerinin kortejiydi. İZSU işçileri 1 Mayıs'a kolkola girmiş işçiler figürlü "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!" ve "Köle değil işçiyiz, yarı'nın sahibiyiz!" yazılı üç ayrı pankartla katıldılar. 150 civarında işçi ve emekçinin katıldığı bu kortejde en çok atılan sloganlar şunlardı: "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!", "Direne direne kazanacağız!", "İşçiler birleşin, iktidara yerleşin!", "Yaşasın 1 Mayıs!", "İZSU işçisi yalnız değildir!", "Yaşasın İZSU direnişimiz!"...

* Bu sene de, sınıf politikamız gereği, güçlerimizi Kızıl Bayrak imzalı pankart altına toplamak yerine, somut durum a uygun bir konumlanma yolunu seçtik. Alanda ise bir araya gelerek toplu bir duruş sergilemeye çalıştık. Devrimci sloganlarımız ve coşkuyla dikkat çektik. Öne çıkardığımız sloganlardan bazıları şunlardı: "Habip-Ümit yaşıyor, komünistler savaşıyor!", "Gençlik gelecek, gelecek sosyalizm!", "Yaşasın Ulucanlar direnişimiz!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!", "Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm!", "Tek yol devrim, kurtuluş sosyalizm!"

Ankara: Tutsak aileleri de 1 Mayıs'ta alanlardaydı

“Hücreleri yıkacağız!”

26 Eylül'de Ulucanlar'da devrimci tutsaklara yönelik faşist saldırının ardından, devletin bir de yaraladığı tutsaklara yüzyıllara varan ceza istemiyle dava açması, Ankara'da tutsak aileleriyle Ulucanlar Davası Aile Komisyonu oluşturulmasına yolaçmıştı. Bu komisyon önüne öncelikle 22 Şubat'ta görülecek olan katliam davasına geniş katılımı koymuş ve DKÖ'lere, sendikalara ve partilere ziyaretler düzenleyerek çalışmalarına hız verirken ve cezaevlerine yönelik saldırılar yoğunlaşırken, komisyonun yalnızca Ulucanlar davasıyla sınırlı kalması düşünülemezdi. Bu düşünceyle komisyonun adı, 1 Mayıs'ı önceleyen süreçte, “Hücrelere Karşı Tutsak Aileleri Komisyonu” olarak değiştirildi.

Komisyon önüne ilk olarak, 22 Şubat'tan sonra dağılan ve toparlanamayan ailelerle geniş bir toplantı yapmayı koydu. Toplantının ana konusu, 1 Mayıs'a katılım üzerineydi. 22 Şubat'ta görülen Ulucanlar katliamı davasının ardından, komisyonunda yer alan biz devrimcilerin eksikliği nedeniyle bir türlü toparlanamayan ailelerde bir güvensizlik oluşmuş ve tek kapı olarak İHD görülmeye başlanmıştı. Yaklaşık 20 ailenin katıldığı toplantıda yapılan tartışmalardan bu sonuç çıkıyordu. Öyle ki aileler, “Hücrelere Karşı Tutsak Aileleri Komisyonu” imzalı pankartın arkasında yürümeyi kabul etmiyor, İHD arkasında yürünmesi gerektiğini vurguluyorlardı. Uzunca yapılan tartışmalarda ailelere, İHD'nin yaptığı çalışmaları yadsımadığımızı, orada da bulunmamız gerektiğini anlattık. İstanbul'da oluşturulan tutsak aileleri örgütlenmesi TUYAB'dan söz ederek, böylesi bir birlikteliği oluşturmak gerektiğinden, bu komisyonun bunun bir adımı olduğundan bahsettik. 3-4 saati bulan

toplantının ardından aileler ikna olarak, bu pankartın arkasında yürümeyi kabul ettiler. Ardından ailelere 1 Mayıs'a yönelik önerilerini sorduk. Çeşitli önerilerden sonra, “Hücreleri yıkacağız” sloganının yazılı olduğu beyaz önlüklerin giyilmesi, anaların beyaz tülbent üzerine kızıl bant takmaları kararlaştırıldı.

Artık önümüzde 1 Mayıs vardı. 1 Mayıs'ta geniş bir katılım ve net bir duruş sergilenmeli, cezaevleri ve hücre saldırısı işçilerin ve emekçilerin gündemine oturtulmalıydı. Çünkü saldırı topyeküdü ve topyekün olarak püskürtülmek zorundaydı.

1 Mayıs günü pankartımızla, dövizlerimizle, Ulucanlar'da katledilen 10 şehidimizin resimleriyle birlikte alanda yerimizi aldık. Toplanma yerinde ve alanda bildirilerimizi dağıttık. TİYAD da bu komisyonunda yer aldığı için ve ailelerin bölünmemesi gerektiğini gözeterek, kendi pankartını komisyon pankartının arkasında açtı, aileler burada yürüdüler. Daha sonra yürüyüş esnasında, HÖP pankartını öne almaları ve belirlenen sloganların dışına çıkarak kendi sloganlarını atmaları üzerine, komisyonun pankartını ayırarak öne geçirdik. Yaklaşık 100 kişilik tutsak ailesiyle ayrı olarak yürümeye başladık. Alana girerken kitleden büyük destek alarak, alkışlarla ve “Hücrelere parçala, tutsaklara sahip çık!” sloganıyla karşılandık. Bu karşılaşma aileler için motive edici oldu. Kitlenin bu olumlu tepkisi, iyi bir çalışma yapıldığında bu saldırıya karşı ortak bir direnişin örülebileceğini gösteriyordu.

Alanda, hemen kürsünün önünde yerimizi aldık. Burada konumlanmamız bizim için bir avantaj oluşturdu. Daha önce tertip komitesiyle yapılan görüşmede, ailelerden bir temsilcinin konuşma yapması kabul edilmemişti. Fakat alanda konuşma yapılmasa da, tutsak yakınlarının da alanda olduğu, şehitlerimizin

resimlerinin taşındığı, hep birlikte mücadele edilmesi gerektiği kürsüden söylenerek, “Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!” sloganı atıldı ve tüm kitle bu sloganı hep bir ağızdan haykırdı. Hücrelerle ilgili belirlediğimiz sloganları çevremizde konumlanan sendikalara da attırırken, bizler de onların taleplerini dile getiren sloganları atarak, birleşik bir duruş sergiledik.

Sermaye devletin pervasızca saldırdığı ve bunun karşısında işçi sınıfı ve emekçilerin suskunluğu yavaş yavaş üzerinden attığı bir dönemde 1 Mayıs'ı kutladık. Alandaki emekçilerin aileleri coşkuyla karşılaması, yapılacak iyi ve etkin bir çalışmayla ileriki süreçte gerçekleştirilecek saldırılara karşı işçi-emekçileri de yanımızda görebileceğimizi, devrimci tutsaklara sınıf cephesinden sahip çıkılacağını gösteriyor.

Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!

Hücreleri parçala, tutsaklara sahip çık!

Ankara'dan sınıf devrimcileri

İzmir'de anaların 1 Mayıs çığlığı:

“Hücreleri parçala, tutsaklara sahip çık!”

Bu seneki 1 Mayıs Bornova'da yapıldı. Konak Cumhuriyet Meydanı'nda hiçbir mitinge izin verilmediği için geçen yıl 1 Mayıs kutlaması Karşıyaka'daydı. Bu sene ise Bornova seçildi. Biz bir grup KB okuru olarak hücre saldırısını da dikkate alarak İHD Cezaevi Komisyonu'yla yürüdük. İHD korteji oldukça kalabalıktı. Coşku iyiydi.

Yürüyüş sırasında marşlar söylendi, sloganlar atıldı. Atılan sloganlar, “Hücre ölümdür izin verme!”, “Anaların öfkesi katilleri boğacak!”, “Gözaltında kayıp istemiyoruz!”, “İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!”, “Yaşasın 1 Mayıs, Biji yek Gulan!”, “Yaşasın halkların kardeşliği!”, “Faşizme karşı omuz omuza!” vb. idi. Bir ananın attığı “Hücreleri parçala, tutsaklara sahip çık!” sloganı ise tam anlamıyla anaların öfkelerini dile getiriyordu. Bu sloganlar sık sık atıldı, nerdeyse hiç susulmadı. Çevredeki insanlar alkışlarla veya el sallayarak destek verdi.

Alana gelindikten sonra, tabut şeklindeki hücreyi kürsünün yakınına getirip üzerine de “Hücreye hayır, tabutluklara izin verme”

yazısı asıldı. Ayrıca bizler de Cezaevi Komisyonu'nun hücrelerle ilgili hazırladığı tişörtleri giymiş ve “Hücrelere hayır” yazılı rozetleri yakamıza takmıştık. Eylem akşam saatlerine doğru sona erdi.

Evet, 1 Mayıs'ı geride bıraktık. Önümüzdeki süreçte çok acımasız. Tek seçeneğimiz ise işçinin, emekçinin, öğrencinin tek yumruk olarak birleşerek hücrelere engel olmak için mücadele etmesidir. İçerdeki devrimcilerin dışardaki güvenceleri bizleriz. Tekrar ölümlerin yaşanmaması için sokaklara çıkalım. İçeride ve dışarıdaki hücreleşmeye karşı koyalım.

Hücre ölümdür, izin verme!

Bir Kızıl Bayrak okuru/İzmir

İstanbul:

Tutsak aileleri 1 Mayıs'ta da alanlardaydı!

Onbinlerin alanlara çıktığı işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs'ta, tutsak yakınlarının örgütlü gücü olan TUYAB'da alanda yerini aldı.

İstanbul'daki 9 Nisan mitinginde güçlü bir çıkış yapan TUYAB'lı aileler, 1 Mayıs'ta alanlarda yeniden buluşmak üzere ayrılmışlardı.

Sendikaların, kitle örgütlerinin, emekçilerin alanlarda bulunduğu, iki karşıt sınıfın güçlerinin karşı karşıya geldiği, tarihsel olarak bir “mücadele günü” olarak kutlanan 1 Mayıs'ta, dost-düşmana devrimci tutsakların sesini duyurmak, hücrelere karşı olmanın gerekliliğini dile getirmek ve örgütlü gücümüzü göstermek özel bir önem taşıyordu. Ancak, TUYAB'ın katılım ve organizasyon düzeyiyle bu imkanı yeterince değerlendiremediğini söyleyebiliriz.

Bunun birinci nedeni; hücre saldırısında ve zindanlar konusunda işçi sınıfı ve emekçilerin çözücü güç olduğunun kavranmamasıdır. Bununla bağlantılı olarak, sınıfın sorunları ve talepleri ile tutsakların sorunlarını ve taleplerini ortaklaşamayan dar bakış açısıdır.

İkinci nedeni ise; ortak hareket etme kültürüne yabancılığın, kendinden menkul küçük-burjuva tarz ve dargrupçu anlayışın geleneksel küçük-burjuva akımlarda bir türlü kırılmamış olmasıdır. Bu onların yapısal zaafı olduğuna göre, kırılması da beklenemez.

Tüm bu olumsuzluklara ve polislin bizlere karşı saldırgan tutumuna rağmen, “Hücre ölümdür, izin vermeyeceğiz!” TUYAB imzalı pankartla alanda yerimizi aldık. Alanda, “Hücre ölümdür, izin vermeyeceğiz!”, “İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!”, “Bedel ödedik bedel ödeteceğiz!”, “Yaşasın 1 Mayıs!”, “Yaşasın Ulucanlar direnişimiz!”, “Ulucanlar şehitleri ölümsüzdür!”, “Anaların öfkesi katilleri boğacak!”, “Devrimci tutsaklar onurumuzdur!”, “Hücreleri parçala, tutsaklara sahip çık!” sloganları atıldı.

TUYAB pankartının arkasında Çağdaş Hukukçular Derneği'nin olması, hücrelere, insanlık dışı uygulamalara ve savunmanın engellenmesine yönelik sloganlarda ortaklaşmayı sağladı.

1 Mayıs pratiği göstermiştir ki, TUYAB girişiminin önündeki en büyük engel, aşılammayan küçük-burjuva tarz ve anlayışlardır. Bu durum, 1 Mayıs gibi bir günde devrimci tutsakların sesinin alanda yeterince yankılanmasının önüne geçmiştir.

TUYAB'tan bir tutsak yakını

İskenderun'da 1 Mayıs:

Devrimci akımların katılımı ve coşkusu eylemde canlı bir hava estirdi

İşçi sınıfı ve emekçilerin uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs, İskenderun'da yaklaşık 2000 kişinin katılımıyla kutlandı. Eyleme Eğitim-Sen, SES, DİSK Genel-İş, MKÜ-ÖDER, Liman-İş, Belediye-İş, DKÖ'ler, devrimci akımlar ve reformist partiler katıldılar.

İstasyon alanında toplanan kitle üst araması ve kimlik kontrolünden geçirildi. Kimliği olmayan 10 kişi gözaltına alındı. Daha sonra tertip komitesinin müdahalesiyle serbest bırakıldılar. Saat 12'de kitle kortejler oluşturarak yürüyüşe geçti. Sık sık "İşçi-memur elele, genel greve!", "MAİ, MİGA, Tahkim, kahrolsun emperyalizm!", "Sahte sendika yasasına hayır!", "Yaşasın 1 Mayıs!", "Tahkim vatana ihanettir!", "Kahrolsun IMF, bağımsız demokratik Türkiye!", "İSDEMİR halkındır, satılamaz!", "İSDEMİR işçisi yalnız değildir!", "Özelleştirmeye hayır!" gibi sloganlar atıldı. Belediye-İş Sendikası'nda örgütlü işçiler üç ayrı pankart ve "Belediye işçisi köle değildir!" yazılı tişörtlerle eyleme katılmışlardı.

Biz Kızıl Bayrak çalışanları ve okurları olarak kortej oluşturarak eyleme katılmaya karar verdik. Bu doğrultuda, "İşçi sınıfının devrimci programı altında birleşelim/Kızıl Bayrak" ve "Özelleştirmeye ve esnek üretime hayır!" yazılı iki ayrı pankart taşıdık. "İşçi sınıfı savaşıyor, sosyalizm kazanacak!", "Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm!", "Hücrelere geçit vermeyeceğiz!", "Habip Gül/Ümit Alınış ölümsüzdür!", "Kahrolsun sömürgecilik, Kürt

halkına özgürlük!", "Partiyi kazandık, Partiyle kazanacağız!", "Özelleştirmeye, esnek üretime, sefalet ücretlerine, işçi kıyımlarına, zamlara hayır!", "Yaşasın Türkiye Komünist İşçi Partisi!", "Kahrolsun sermaye iktidarı!", "Yaşasın sosyalist işçi-emekçi iktidarı!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!" vb. sloganları öne çıkardık. "Barış hemen şimdi!" şiarına alternatif olarak da, "Çözüm devrimde, barış sosyalizmde!" sloganını attık. Yürüyüş esnasında ve miting alanında kuşlama yaptık. İstasyon Alanı'nda başlayan yürüyüş Atatürk Anıtı alanındaki mitingde devam etti. Mitingde kısa konuşmalar yapıldı, "Faşizme karşı omuz omuza!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "İSDEMİR işçisi yalnız değildir!" sloganları atıldı. Eylem müzik dinletisiyle son buldu.

1 Mayıs eyleminin İskenderun'da diğer yıllara oranla daha kitlesel gerçekleşmesi, işçi ve emekçilerin katılımının az olduğu gerçeğini değiştirmemektedir. Eylemde her sene olduğu gibi işçi ve memurların katılımı az ve coşkuzdu. Devrimci akımların kitlesel katılımı ve coşkusu miting üzerinde canlı bir hava estirdi. İhanet şebekesinin başı olan Türk-İş'e bağlı Öz Çelik-İş Sendikası'nın 1 Mayıs'a dönük bu duyarsızlığının nedeni bizce anlaşılmasa da değildir. Bilindiği üzere bu çete, özelleştirme saldırısıyla yüzyüze kalan İSDEMİR'in özelleştirilmesinde

önemli bir misyona sahip.

1 Mayıs kızıldır, kızıl kalacak!

Kızıl Bayrak/Antakya

Adana'da 1 Mayıs:

Sendika bürokratlarının savaştıklarıyla rağmen...

Adana Demokratik Muhalefet Platformu'nun düzenlediği 1 Mayıs mitingi için saat 10'dan itibaren Mimar Sinan Açık hava Tiyatrosu önünde toplanılmaya başlandı. Mitinge; Adana Demokratik Muhalefet Platformu, Genel-İş 6. Bölge, Genel-İş 2 No'lu Şube, Emekli-Sen, Yol-İş Mersin Şubesi, KESK Şubeler Platformu pankartı arkasında Eğitim-Sen, Tarım Gıda-Sen, Tüm Bel-Sen; "Mühendislik hakkımız engellenemez!" pankartı arkasında TMMOB Adana Şubesi, İnsan Hakları Derneği, "Hücre Tipi Yaşama ve Hücre Tipi Cezaevine Hayır!" pankartıyla tutsak aileleri, Mali Müşavirler ve Muhasebeciler Birliği, Dayanışma Derneği, Halkevleri, Öğrenci Koordinasyonu, devrimci çevreler ve reformist partiler katıldılar.

Devrim şehitleri için yapılan bir dakikalık saygı duruşunun ardından, günün anlam ve önemine değinen bir metin okundu. Metinde; 1 Mayıs'ın tarihçesi, sermayenin saldırılarına karşı işçilerin birliğinin önemi, kamu emekçilerinin somut talepleri, küresel saldırıya karşı topyekûn direniş, özelleştirme, esnek üretim, sıfır zam dayatması vb. kapsayan IMF programı ve F tipi cezaevlerine değinildi.

3 bini aşkın kişinin katıldığı mitingde; "Yaşasın 1 Mayıs, Biji 1 Gulan!", "Yaşasın işçilerin birliği!", "Kahrolsun IMF, bağımsız Türkiye!", "Hücreler ölümdür izin vermeyeceğiz!", "Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!", "Gençlik gelecek, gelecek sosyalizm!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "Habip, Ümit yoldaşlar ölümsüzdür!", "Genel grev, genel direniş!", "Eşitlik, kardeşlik Kürt halkına özgürlük!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", vb. sloganlar atıldı. HADEP kortejinde "barış" ve "idama hayır" sloganları ağırlıktaydı.

Alanda Kızıl Bayrak kuşları yapıldı; 1 Mayıs'la ilgili özel sayı dağıtıldı ve "İşçi sınıfının devrimci programı altında birleşelim-savaşalım!" şiarının yer aldığı Kızıl Bayrak imzalı pankart açıldı.

Yürüyüşe katılan sınırlı sayıdaki işçi sendikası Genel-İş 2 Nolu Şube ile Seyhan Belediyesi işçileri, geçen yıla oranla az olmasına karşın, en kitlesel katılımı sağladılar. Yol-İş Mersin Şubesi'nin coşkulu katılımı dikkat çekti. Eyleme işçiler değil, daha çok reformist partiler kitlesel katıldı. Devrimci çevreler ve öğrenciler eyleme canlı bir hava taşıdılar.

Adana gibi işçi ve emekçilerin yoğun olduğu bir sanayi bölgesinde yukarıdaki tablonun ortaya çıkmasının ana sebebi, sendika konfederasyonları arası kısır çekişmeler ve savaştıklarıyla rağmen, Sendika bürokratları işçiler arasında, 1 Mayıs'ın Adana'da kutlanmayacağı, Mersin'e gidileceği, Adana Demokratik Muhalefet Platformu'nun marjinal kaldığı söylentisini yayması, katılımın sendikalar cephesinde zayıf olmasına yolaçtı. DİSK'e bağlı sendikaların yönetimleri ve Tek Gıda-İş Mersin'e gitti.

Sonuçta Adana'daki 1 Mayıs işçilerin az katılım gösterdiği bir 1 Mayıs oldu. Sendika bürokrasisi ihanetini bu 1 Mayıs'ta da bir kez daha gözler önüne serdi.

Kızıl Bayrak/Adana

Antalya'da 1 Mayıs:

Kitlesel ve coşkulu kutlama

2000 yılı 1 Mayıs'ı Antalya'da da coşkuyla kutlandı. Genele yaygın ve etkin bir kitle çalışması gözlenmediği halde, katılım ve coşku iyi sayılabilecek bir düzeydeydi.

Eylem saat 16:00 civarında katılımcıların Meydan mevkiinde toplanmasıyla başladı. DİSK, OLEYİS, Eğitim-Sen, Tüm Bel-Sen, Tarım Gıda-Sen, Enerji Yapı Yol-Sen, SES, Büro Emekçileri Sendikası ve ÖES irili ufaklı kortejleriyle sıralandılar. Reformist partiler nispeten daha kalabalık kitlelerle alandaydılar. SİP ise her yıl olduğu gibi "devrimci 1 Mayıs" için İstanbul'daydı.

Yanısıra, Tıp Fakültesi Hastanesi ve kampüsteki işçi-emekçilerin 1 Mayıs'larını çiçeklerle kutladıktan sonra alana gelen kalabalık bir öğrenci kitlesi, Akdeniz Üniversitesi Öğrencileri ve Tıp Öğrencileri Kolu (TÖK) pankartlarıyla eyleme katıldı.

1 Mayıs'ın kutlanacağı alana doğru başlayan yürüyüşte, 1 Mayıs'a ilişkin sloganlar ve talepler haykırıldı. Coşkulu ve canlı geçen yürüyüş esnasında şu sloganlar atıldı: "Yaşasın 1 Mayıs!", "İşçi memur elele, genel greve!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!", "Sahte sendika yasasına hayır!", "Zafer direnen emekçinin olacak!", "Sistem çürüyor emekçiler yürüyor!", "Özelleştirmeye, sendikasızlaştırmaya, sefalet ücretine hayır!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "YÖK polis medya, bu abluka dağıtılacak!", "Parasız sağlık, parasız eğitim!", "Faşizme karşı omuz omuza!"

Yanısıra, "Ulucanlar onurumuzdur!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Zindanlar yıkılsın, tutsaklara özgürlük!", "Hücre sistemine hayır!" gibi, zindanlar ve hücre sistemine yönelik sloganlar atıldı.

Alanda yapılan konuşmalar ve halaylardan sonra eylem bitirildi. Parti taraftarları olarak eyleme farklı kortejlerde, emekçiler ve öğrencilerle birlikte katıldık. Yürüyüş sırasında sloganlarla müdahale etmeye çalıştık.

2000 1 Mayıs'ının Antalya için oldukça iyi olduğu söylenebilir. Sınıf kitlelerinin ve kamu emekçilerinin sınırlı katılımına rağmen, etkin ve inisiyatifli çalışmalarla katılımın birkaç kata çıkarılabileceği açıktır.

Antalya'dan Kızıl Bayrak okurları

Zonguldak'ta 1 Mayıs:

“Yaşasın 1 Mayıs, yaşasın mücadelemiz!”

Eylem saat 17:00'de köprü üzerinden yürüyüşle başladı. Maden işçileri anıtında toplanan 2 bin kişilik kitle, son dönemin yoğun saldırılarına tüm coşkusıyla cevap veriyordu: “Yaşasın 1 Mayıs, yaşasın mücadelemiz!”

Eyleme Genel-İş Sendikası, Maden-İş Sendikası, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi öğrencileri, Eğitim-Sen, “Emperyalizme, gericiliğe karşı birleşelim!” pankartıyla kitle örgütleri, Kilimli Halkevi ve reformist partiler katılmışlardı.

Alanda, “Hücre tipine geçit vermeyeceğiz!”, “SEKA halkındır satılamaz!”, “Ahmet Savran mücadelemizde yaşıyor!”, “Ana dilde eğitim!” dövizleri dikkat çekiyordu.

Zonguldak Platform Başkanı ve Baro Başkanı Yaman Akyüzer'in konuşmasının ardından, Genel Maden-İş Başkanı Rahmi Yaman'ın konuşması oldukça anlamlıydı. Yaman özetle şunları söyledi:

“İMF ve Dünya Bankası'nın bizi sömürmeye ant içtiği şu günlerde 1 Mayıs'ı kutluyoruz. Dünya sermayesi bütünleşiyor, emekçilere açlık, sefalet dayatıyor. Bunlara karşı örgütlü sesimizi yükseltmeliyiz.”

“12 Eylül'ün anayasası hala tepemizde. İşçiler 1889'lu yılların vahşi kapitalizminde 1 Mayıs'ı kazanmışlar ve tarihe miras olarak devretmişler. Bu uğurda mücadelede çok şehit verdik. 1 Mayıs '77 şehitlerini, yaşamını yitirmiş maden işçilerini ve tüm devrim şehitlerini saygıyla anıyoruz.”

“Bugün hala TTK Yönetim Kurulu yok. Re'sen saldırısı devam ediyor. Bütün emek dostlarını özelleştirmelere, sefalet ücretine karşı mücadeleye çağırıyoruz. Zonguldak emekçileri safları sıklaştırın!”

Konuşmalar sürekli sloganlarla kesildi. İşçi ve emekçiler sık sık şu sloganları haykırdılar: “Re'sen durmalı, verimlilik artmalı!”, “Madenler halkındır, kapatılamaz!”, “Yaşasın halkların kardeşliği!”, “Yaşasın 1 Mayıs, yaşasın mücadelemiz!”, “Zafer direnen emekçinin olacak!”, “Üreten biziz, yöneten de biz olacağız!”, “Hücreler yıkılsın tutsaklara özgürlük!”

Halaylar ve zılgıtlarla eylem sona erdi.

Kızıl Bayrak/Zonguldak

“İşçi-memur-gençlik birleşik mücadeleye!”

Sermaye düzeninin kapsamlı bir saldırı içerisinde olduğu şu günlerde, biz de bu saldırılara yanıt vermek için, Zonguldak'ta yapılması kararlaştırılan 1 Mayıs'a, Alaplı MYO, Bartın Orman Fakültesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi öğrencileri olarak “Parasız, bilimsel, demokratik eğitim” pankartıyla katıldık. Pankartımız arkasında yaklaşık 200 öğrenci bulunuyordu.

Zonguldak'a gelmeden tüm yollar kapatılmıştı. İnsanlar farklı polis barikatlarında arama ve kimlik kontrolünden geçirildiler. Kontrol esnasında tartaklanmalar yaşandı. Eylem alanına gelmeye hazırlanan ÖDP'li bir grup öğrenci kendilerine araç tahsis etmiş, eyleme gitmek isteyen öğrencileri de araca davet etmişlerdi. Ancak kendi anlayışlarına ters düşen, ÖDP'yi benimsemeyen insanlara son anda aracı kullanılmayacaklarını söylediler. Bu tutumlarıyla araçta onlarla birlikte gelen öğrencileri de kendi bünyelerindeki öğrenciler gibi göstermek istiyorlardı. Buna şaşırmayan bir grup öğrenci olarak araçtan ayrılıp, bu engeli de aşarak eyleme yerimizi aldık.

Eylem boyunca halay ve sloganlarında ayrı ve yalıtık tutumlarıyla reformist çizgideki bir grup öğrenci etkisiz kaldı. Alanda coşkusunu sonuna kadar koruyan ilerici ve devrimci öğrenciler ise devletin kolluk güçlerini rahatsız etmiş olacak ki, bir arkadaşımız polis tarafından apar-topar gözaltına alınmak istendi. Kitlelerin “Baskılar bizi yıldırılmaz, insanlık onuru işkenceyi yenecek!” sloganları ve İHD'nin araya girmesiyle, polisin provokasyon girişimi boşa düştü. Arkadaşımızın gözaltına alınması engellendi.

Devrimci ve demokrat öğrencilerin hep bir ağızdan haykırdıkları sloganlar; “Hücre tipine hayır!”, “Polis defol, üniversiteler bizimdir!”, “Parasız, bilimsel, demokratik eğitim!”, “Çeteler mecliste, öğrenciler hapiste!”, “Faşizme karşı omuz omuza!”, “Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!”, “Gençlik gelecek, gelecek sosyalizm!”, “Yaşasın 1 Mayıs, yaşasın devrim!”, “Zindanlar boşalsın, tutsaklara özgürlük!” oldu.

Eylem sonuna kadar coşkuyla, sloganlarımızla, halaylarımızla, hiçbir gücün aydınlık bir gelecek özlemini ve mücadelesini engelleyemeyeceğini haykırdık.

Yaşasın 1 Mayıs, yaşasın devrim!

Zonguldak Karaelmas Üniversitesi'nden bir okur

Kırşehir:

1 Mayıs'a Ankara'da katıldık

1 Mayıs, salonlarda kutlama gibi yasakçı zihniyetlere rağmen alanlarda kutlandı. Devletin yoğun terörü, baskınlar, gözaltılar ve tutuklamalar, 1 Mayıs öncesinde her zamanki gibi eksik olmadı. Sendika bürokratlarına rağmen işçi ve emekçiler 1 Mayıs'ı kutlamak için alanlara indiler. 1 Mayıs bütün yasakçı tutumlara rağmen '99 1 Mayıs'ından daha kitlesel bir katılım alanlarda kutlandı.

Bizler de Kırşehir'de 1 Mayıs öncesi hazırlıklar yaptık. İşçi ve emekçilere ulaşmak için bildiri ve el ilanlarıyla geniş bir bölgeye dağıtım yaptık. Gördüğümüz, konuştuğumuz bütün insanları 1 Mayıs'a katılmaya çağırdık.

Demokrasi Platformu'nun 1 Mayıs'ı Kırşehir'de kutlaması yönündeki talepler, 18 sendika, parti ve demokratik kitle örgütünden oluşan platformun toplantısına bir iki kurumun katılımıyla sonuçsuz kaldı. Ankara'da 1 Mayıs'a katılım kararı alındı. Platform içerisinde yer alan Petrol-İş, DISK Genel-İş, Birleşik Metal-İş gibi işçi sendikalarının 1 Mayıs'a ilişkin platform toplantılarına ve de 1 Mayıs'a katılmamaları düşündürücüdür. Özellikle de Petrol-İş'in yapısını düşündüğümüzde... DISK Genel-İş'in tutumu ise hiç anlaşılır bir durum değildi.

Bu durumda öteki devrimci çevrelerle birlikte biz de başkentteki kutlamalara katılmak durumunda kaldık.

Yaşasın 1 Mayıs!

Yaşasın devrim ve sosyalizm!

Kızıl Bayrak/Kırşehir

Tokat'ta uzun yıllar sonra 1 Mayıs

Tokat'ta uzun yıllar sonra 1 Mayıs mitingi düzenlendi. Niceliksel anlamda oldukça zayıf geçen bir miting oldu. İlçelerden gelenlerle beraber ancak 300-350 civarında bir katılım sağlanabildi.

1 Mayıs, Tokat'ın merkezi olan Cumhuriyet Meydanı'na doğru yürüyüş sonrası yapılan mitingle kutlandı. Tertip komitesini EMEP, ÖDP ve Eğitim-Sen oluşturdu. Miting devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Daha sonra konuşmalar, halaylar ve sloganlarla devam etti.

1 Mayıs'ın uzun yıllar sonra ilk defa kutlanıyor olması kuşkusuz önemli ve anlamlıydı. Fakat geri bir tavrın varlığı ve bunun katılımcı kitlenin coşkusunu zayıflattığı da bir gerçektir.

Miting boyunca gerek konuşmalarda, gerekse sloganlarda en çok vurgulanan tema bağımsızlık, en çok atılan sloganlar ise “Yaşasın 1 Mayıs!”, “Yaşasın bağımsız, demokratik Türkiye!”, “İş, ekmek, özgürlük!” sloganlarıydı. Bunların yanısıra “Yaşasın halkların kardeşliği!” ve “Emekçiler elele, genel greve!” sloganları da çok sık atıldı.

Yeterli çalışmanın yapılmamasının, ilk kutlanan 1 Mayıs olmasının getirdiği acemiliğe ve katılımın zayıf olmasına rağmen, yine de bu kutlamanın Tokat emekçileri açısından önemi büyüktür.

Yaşasın 1 Mayıs!

Tokat'tan bir Kızıl Bayrak okuru

Kayseri'de 1 Mayıs:

Emekçiler Kayseri'de de 1 Mayıs'ta alanlardaydılar. Geçmiş senelerden farklı olarak bu sene 1 Mayıs'a işçi sendikaları da katıldılar. Temsili düzeyde bir katılım olmasına rağmen, yine de bu olumlu bir gelişmeydi.

Veterinerlik Fakültesi önünde başlayan yürüyüş Fuar Meydanı'nda yapılan mitingle sona erdi. Yaklaşık 750 kişinin katıldığı mitingde, “Susma sustukça sıra sana gelecek!”, “Çinkur işçisi yalnız değildir!”, “Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!”, “Direne direne kazanacağız!”, “Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük!”, “Yaşasın devrimci dayanışma!” gibi sloganlar önplandaydı.

Mitinge Çinkur işçisi temsili düzeyinde katıldı. Civar illerden ise Kırşehir karayolu işçilerinin dışında katılım olmadı. Civar illerdeki parti, dernek, sendika ve sol çevreler 1 Mayıs'a daha kitlesel kutlanan büyük illerde katılmayı tercih etmişlerdi. Miting dağıldıktan sonra, aralarında büro temsilcimizin de bulunduğu bir gruba keyfi bir şekilde kimlik kontrolü yapıldı.

Kızıl Bayrak/Kayseri

İstanbul Anadolu yakasında 1 Mayıs önhazırlık çalışmaları...

Partinin 1 Mayıs taktiğinin imkanlarını somut olarak gördük

1 Mayıs iki karşıt sınıfın, emek ve sermaye cephesinin karşı karşıya geldiği gündür. Biz İstanbul/Anadolu yakasındaki komünistler olarak 1 Mayıs çalışmasına yaklaşık bir ay öncesinden başladık.

Çalışmamızın ana eksenini, işçi sınıfının devrimci potansiyelini harekete geçirebilmek ve diğer emekçi kesimlerin de bu potansiyel etrafında birleştirilmesi amacı oluşturuyordu. Bu açıdan bir yandan pratik materyallerimizi yoğun olarak kullanırken, öte yandan da devrimci 1 Mayıs'ı yaratacak olan işçi ve emekçi platformlarını oluşturmak çabası içine girdik. Bulduğumuz her alanda, fabrikada, semtte, okulda, sendikada, derneklerde 1 Mayıs'ı ve işçi platformlarını tartıştık, tartıştırdık.

Pratik materyal kullanımı

Diğer devrimci hareketlerden, hatta legal partilerden çok önce, 1 Mayıs konulu afiş, kuş, pul, bildiri gibi materyallerin kullanımına başladık. Faaliyetimizde temel sektörlerle ve özelleştirme kapsamındaki işletmelere öncelik verdik. Metal, petro-kimya, belediye işçilerinin çalıştığı fabrikalara ve işletmelere, yanısıra işçi ve emekçi semtlere bildirimlerimizi ulaştırdık. Fabrika bölgelerine, merkezi karayollarına ve emekçi semtlere afişlemeler yaptık. Aldığımız tepkiler oldukça olumluydu. İşçi-emekçi kitlelerinin içinde bulunduğu durağanlığın yavaş yavaş geride kalacağı izlenimi veriyordu.

Çalışma sonunda kullanılan materyal sayısından öte, planlanan hemen her yere faaliyeti ulaştırmamız, bizim açımızdan sevindirici bir başarının ifadesi oldu. Kuşkusuz daha fazla materyal kullanılabilirdi. Toplamda kendi özel alanımızda 740 afiş, 15 bin bildiri, 6.500 el ilan ile 1 Mayıs'a ilişkin çağrılarımızı işçi ve emekçilere ulaştırdık. Bu noktada belli yerlere yönelik özel gündemli özel sayılar kullanmayı önümüze koymamıza rağmen hayata geçiremedik. Bu çalışmamızın en eksik kalan yanını oluşturdu.

Bir platform deneyimi

Bir yandan fabrikalara ve emekçi semtlere materyallerimizi ulaştırırken, öte yandan devrimci bir 1 Mayıs için işçi emekçi platformları politikasını hayata geçirme çabasını, bulduğumuz hemen her alanda gösterdik.

Devrimci 1 Mayıs'ın ancak işçi sınıfının kitlesel devrimci duruşuyla sağlanabileceği bilinciyle hareket ettik. Kendi çevremizde, 1 Mayıs'ın devlet ile bir avuç devrimcinin çatışma günü değil, sermaye sınıfıyla işçi sınıfının karşı karşıya geldiği bir sınıf kavgası günü olduğunu; bu nedenle de gerek ön çalışmanın gerekse alandaki duruşun buna uygun bir tarzda olması gerektiğini; sendikal bürokrasisinin 1 Mayıs'ın içini boşaltmak için yoğun bir çaba içerisine girdiğini, bunu boşa çıkarmak için bu davranış çizgisinin izlenmesi gerektiğini dile getirdik. Esas olanın kitlelerin kendi özgüvenlerini ortaya çıkarmak ve onların devrimci şiarlarla alana inmesini sağlamak olduğunu ifade ettik.

Öncü işçilere, emekçilere ve devrimcilere bölgemizde böyle bir çalışmanın yapılmasında ortaklaşmak için çağrı yaptık. Geçmiş platform deneyimlerimizi de gözden geçirerek bunların geride bıraktığı dersleri kendi imkan ve mevzilerimizle birleştirip işçilerin-emekçilerin, öğrencilerin birlikte örgütleneceği bölgesel bir platform oluşturmak için somut adımlar attık.

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı şiarında ortaklaştığımız insanlarla bu politikayı hayata geçirmek için bir gezi tertiplemeye karar verdik. Bu gezi hem bölgenin değişik alanlarında bulunanların kaynaşmasını sağlayacak, hem de bir toplantıya çevrilerek oradan platform omurgası oluşturulacaktı. Geziyi organize etmek için bir yürütme oluşturuldu. Gezi çağrısı Kartal İşçi-Emekçi Platformları Girişimcileri adına yapıldı. Bu aşamadan sonra çalışma artık bizim kendi özgüçlerimize dayanan bir çalışma olmaktan çıktı. İstedığımız boyutta olmasa da çalışmaya bizim dışımızdaki güçler de enerji ve katkılarını sundular. Tüm organizasyonu yürütme komitesi tarafından yapılan gezi, yazık ki hava şartları yüzünden iptal edilmek zorunda kaldı. Bundan sonra da gezi çağrısı vasıtasıyla ulaştığımız işçileri bir araya getirme başarısını gösteremedik. İptal edilen gezinin arkasından bulduğumuz alanlardaki insanlarla küçük toplantılar tarzında bir araya gelindi. Platformun içeriği ve alana katılım biçimi bu toplantılar üzerinden şekillendi.

platformun içeriğini oluşturdu. "Emperyalist talana ve özelleştirmelere son verilsin, F tipi cezaevleri yapımı durdurulsun, devlet terörüne son verilsin, Kürt ulusuna meşru ulusal hakları tanınsın"

Platform kapsamında Gülsuyu semtinde yapılan çalışma kendini bir pankartla ifade edecek boyutta olmasından dolayı, alanda platform pankartının arkasında Gülsuyu işçi ve emekçileri imzalı bir pankart daha açılmasına karar verildi. Platform çalışması içinde yeralan liselilerin de çalışmanın genişlemesi halinde bir pankartla yürümesi düşünüldü.

Çalışma genel planda alanda İstanbul Emek Platformu ile birlikte konumlanmak fikri üzerinden yoğunlaşmıştı. Ancak İEP bileşenlerinin bir arada yürüme sorumluluğunu gösterememesi nedeniyle bir konumlanma sorunuyla karşı karşıya kaldı. Düzenleme komitesinin haberdar olduğumuz dayatmacı ve devrimcileri yalıtın tarzından dolayı, son günleri bu sorunu halletmeye çalışmakla geçirdik. Platform yürütmesi 1 Mayıs komitesiyle yaptığı görüşmede onlardan işçi-emekçi kortejleri arasında bir yer de istedi. Ancak komite böyle bir şeyin mümkün olmadığını ve en arkada yürüebileceğimizi, lütfeder tarzda belirtti. Bunun üzerine sendika şubeleriyle görüşülmeye başlandı. Sendikalardan işçiler ve ilerici sendikacılar, imzalı pankartlarla katılmamız durumunda kendileri için sorun olmayacağını, ama organizasyon komitesinin ve arkadaki sendikanın yöneticilerinin sorun çıkaracağını söylediler. Amacımız işçi ve emekçilerle omuz omuza bir 1 Mayıs olduğu için, platform imzalarından vazgeçerek imzasız pankartlarla katılmaya karar verdik.

Pazar günü tüm hazırlıkların tamamlandığı bir sırada, bu kez tuttuğumuz arabaların polis baskısı nedeniyle bizi alana taşımaktan vazgeçtiğini öğrendik. Bunun üzerine parçalar halinde alana gitmeyi tasarladık. Son anda ancak bir araba bulabildik. Son andaki bu beklenmedik terslikler, doğal olarak katılımı düşüren bir faktör olarak alana yansdı. Alana Tuzla Deri-İş Sendikası'yla birlikte girdik. Katılımımız beklediğimizin belli bir miktar altındaydı.

Tüm çalışma boyunca Partimizin 1 Mayıs taktiğinin ne kadar geniş imkanlar barındırdığını ve işçi-emekçilerin ihtiyaçlarına tok bir karşılık verdiğini açıkça gözlemleyebildik. Bu politikanın doğal sonuçlarının alana gereğince yansımaması kuşkusuz bizim öznel eksikliklerimizden kaynaklandı. Bir dizi yerel materyal çıkarması planlanmasına rağmen hayata geçirememiş olmamız ve platformun işyeri ayaklarının iyi örülebilmesi, çalışmanın göze çarpan belli başlı eksikliği oldu. Bunların dışında, dış etmenler nedeniyle alana geç ulaşmamız, tüm yürüyüş boyunca Tuzla Deri işçileri dışındaki işçilerle bir ortaklaşma sağlamaımızı engelledi.

Sonuç olarak, bölgemizde, işçi sınıfının ve emekçi katmanların birlik ve dayanışmasını örgütlemek, mücadelesini yükseltmek, 2000 1 Mayıs'ını bu cepheye kazanmak amaçlı faaliyetimizin başarısını asgari düzeyde yakalayabildik. Bu 1 Mayıs faaliyetinin bıraktığı birikimler ve dersler bundan sonraki mücadelemizin manivelaları olacaktır. Özellikle sınıf çalışması noktasında eksiklerimizi aşarak Partimizin devrimci programı altında, işçi sınıfını birleştirip sermaye düzenini yıkmaya mücadelesini muhakkak ileriye taşıyarak sonuçta başarıya ulaştıracacağız.

**İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak!
İşçi sınıfının devrimci programı altında birleş!
Yaşasın devrim ve sosyalizm!**

İstanbul Anadolu Yakası'ndan komünistler

Devrimci 1 Mayıs için İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu

Çalışma belli bir süreçte kendini, "İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu" olarak somutladı. Başlangıçtan itibaren öne çıkan dört ana talep

İstanbul Rumeli yakasında 1 Mayıs ön çalışmaları:

Fabrikalara, sanayi sitelerine, işçi ve emekçi semtlerine Parti'nin sesini-soluğunu taşıdık

Komünistler 1 Mayıs kutlamalarını ciddi bir ön hazırlıkla karşıladılar. 1 Mayıs'ı işçi ve emekçilerin gündemine yerleştirmek için, bir ay öncesinden en geniş kitlelere dönük çok yönlü bir faaliyeti planladılar.

Bizim için temel amaç; 1 Mayıs'ı, en geniş sınıf kitlelerine seslenebilmenin, onlarla mücadele içerisinde birleşebilmenin bir vesilesi yapabilmektir.

Çalışmalarımıza bu bakışla yaklaştık. Nesnel duruma, mevcut güç ve olanakların sınırlılığına takılmadan, en geniş güçlerimizi bu çalışmanın içerisine çekebilmeyi hedefledik. En önemlisi ise, böyle bir çalışmada bize ayrıca güç veren, programıyla, politikalarıyla, adıyla, devrimci sınıf partisinin mücadele içerisindeki varlığı idi. 1 Mayıs çalışmasını partimizin programının geniş tanıtımı ile birleştirici bir çalışma olarak da ele aldık.

Sınıf ve emekçi kitlelerine dönük propaganda-ajitasyon çalışmasını örgütlenme çalışmasıyla birleştirdik.

Propaganda-ajitasyon çalışması çerçevesinde 1 Mayıs gündemli 50 bin bildiri, General Elektrik, Erka Balata, Pancar Motor, K.Çekmece Belediyesi, Kimya Teknik, P.D.K., Sümerbank, Eti Elektrik, Net Civata, Ve-ge, Şişe Cam, Mercedes, Derby, Dema Ayakkabı, Arçelik, Bingo, Yeniçağ Elektrik, Paksan vb. fabrikalara, Doğu Sanayi Sitesi'ne, Şirinevler'deki onlarca tekstil atölyesine, Bayrampaşa'da kurulu bulunan sanayi sitelerine, Gazi Sanayi Sitesi ve Topkapı Matbaacılar Sitesi,

Terazidere çorap atölyelerine, yanısıra Yeni Bosna, Soğanlı, Kocasinan, İnönü Mahallesi, Sefaköy, Bağcılar, Esenler, Gazi Mahallesi, Küçükköy, Bayramtepe, Şahintepe, Sultan Çiftliği, Esentepe, Gaziosmanpaşa, Güneşli, Zeytinburnu, Tozkoparan, İkitelli, Alibeyköy semtlerindeki işçi ve emekçilere ulaştırıldı. Bildirilerin ulaştırılması sırasında emekçilerle 1 Mayıs üzerinden sohbetler yapıldı. Ev sohbetlerini gazete satışı sırasında da sürdürdük.

1 Mayıs gündemi ile sınıfın güncel ve genel sorunlarının işlendiği onbinlerce kuş aynı semtler ile fabrika yollarına serpiştirildi. Başta Şişli Abide-i Hürriyet Meydanı ve çevresi olmak üzere E-5 güzergahının Mecidiyeköy-Avcılar bölümü, 1 Mayıs afişlerimizle donatıldı. Birkaç kez çıkılan bu çalışma

sirasında düşmanın saldırısı sonucu gözaltılar yaşandı, bu arada önemli sayıda afiş polisin eline geçti. İlişkilerimizin bulunduğu semtler ve işletmeler üzerinden toplantılar düzenledik, işçi-emekçi platformlarının oluşturulmasının gerekliliğini tartıştık. Bunun yaşama geçirilmesi için tekstil, metal ve diğer işkollarında çalışan işçi ilişkilerimizle toplantılar düzenledik. Bu toplantılarda söz alan değişik işkollarına mensup işçiler,

çalıştıkları işyerlerinde 1 Mayıs çalışmaları yürüteceklerini belirttiler. Bu çalışmalar üzerinden 1 Mayıs'a katılım biçimi belirlendi.

1 Mayıs hazırlığımızın bir ayağını da süreçteki gelişmelere müdahale oluşturuyordu. Bu çerçevede direnişteki Kimya Teknik işçileri sürekli olarak ziyaret edildi, 1 Mayıs üzerinden sohbet ve tartışmalar yapıldı. Aynı dönemde 30 Mart tarihinde İstanbul Emek Platformu'nun düzenlediği kitlesel basın açıklamasına dövizlerimizle katıldık. 1 Mayıs materyallerini kullandık. İİSSP tarafından 9 Nisan'da yapılan mitinge de aynı şekilde müdahale ettik. Anlamli bir güçle katıldığımız mitingte 1 Mayıs çağrı ilanları, kuşlar ve bildiriler kullanıldı.

1 Mayıs çalışması ekseninde düzenlenen etkinliğe bölgemiz üzerinden belli bir gücün yanısıra, Kimya Teknik işçilerinin katılımı da sağlandı. Etkinlikte Kimya Teknik işçileri de söz alarak, kendi durumları ile 1 Mayıs'a ilişkin düşüncelerini ortaya koydular.

1 Mayıs ön hazırlığı çerçevesinde 23 Nisan'da iki bölge üzerinden gerçekleştirmek istediğimiz gezi hava muhalefeti nedeniyle gerçekleştirilemedi. Gezi çalışmasını bir kitle çalışması olarak düşünmüş ve çeper güçlerimizi bu çalışma içerisinde harekete geçirmeyi planlamıştık. Gezinin ertelenmesi üzerine kapalı mekanda etkinlik düzenledik. Canlı ve coşkulu geçen etkinliğimizde 1 Mayıs ve Parti üzerine tartışmalar yapıldı.

Tüm çalışma Parti davasına bağlandı. Partinin broşür haline getirilmiş bulunan devrimci programı, aynı çalışma içerisinde, başta ilerici sendikalar ve kitle örgütleri olmak üzere bir dizi işletmedeki temsilcilere ve öncü işçilere ulaştırıldı. Ulaştığımız kesimlere, program üzerine tartışmaların yanısıra 1 Mayıs'a ilişkin politikalarımız anlatıldı. Kendilerinin nasıl bir hazırlık içinde oldukları konuşuldu. Bu çerçevede sürekli uğradığımız sendikalara daha sık uğrandı. Belediye işçileri, Sümerbank işçileri, tekstil işçileri, metal işçileri ile 1 Mayıs üzerine konuşmalar yapıldı.

İstanbul Rumeli yakasından komünistler

Gazi'de 1 Mayıs faaliyeti

Alanımızda 3600'ü aşkın bildiri dağıttık ve 30 bin kuşlama yaptık.

Küçükköy Endüstri Meslek Lisesi'ne 130 gençlik bildirisi, 200 Kızıl Bayrak bildirisi dağıtıldı. Okul çıkışına 15 dakika kala okulun önüne kuşlama yapıldı. Karayollarına 500 bildiri dağıtıldı ve kuşlama yapıldı. Elma Bahçesi'nde çalışan işçilere 200 bildiri elden dağıtıldı. Esentepe'ye 600 bildiri dağıtıldı ve kuşlama yapıldı. Yine Sultan Çiftliği'ne 600 bildiri dağıtıldı ve kuşlama yapıldı. Gazi pazarına da yoğun kuşlama yapıldı.

1 Mayıs için ön pratik çalışma dışında önümüze pankart açma hedefi koymuştuk. Oldukça iyi bir kitle çalışması yürüttük. Her akşam birileriyle konuşuyor, 1 Mayıs'ın önemi ve başarılı bir eylemin çok şeyi değiştireceğini anlatıyorduk. Yaklaşık 20 kişi geleceğini söylemişti, ancak değişik nedenlerle alana ancak beş kişi taşıyabildik.

Esenyurt:

1 Mayıs'a yönelik yaygın ön çalışma

İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ı önceleyen süreçte bölgemizde 1 Mayıs'a yönelik kapsamlı bir faaliyet örgütlemeyi hedefledik.

Faaliyet öncesinde yaptığımız toplantıda dağıtım

yapacağımız fabrikaları ve semtleri belirledik; servis dağıtımları, kahve konuşmaları, afiş, kuş vb. pratik çalışmaların yanısıra 1 Mayıs'a yönelik işçi toplantıları ve etkinlik yapılmasını planladık.

Semt dağıtımlarında, insanlara sermayenin işçi ve emekçilere yönelik saldırıları, fabrikalar ve semtlerde yaşanan

sorunlar, buna karşılık 1 Mayıs'ta alanlara çıkmanın gerekliliği üzerine kısa konuşmalar ve sohbetler yaparak, dağıtımımızı gerçekleştirdik. Bildiri verdiğimiz insanların çoğunun 1 Mayıs'a olumlu bir yaklaşımı vardı. Birçok kişi miting alanının neresi

olduğu, mitingin saat kaçta başlayacağı vb. sorular soruyordu. 1 Mayıs'a katılmak, alanlarda talepleri haykırmak gerektiğini söylüyorlardı.

Sabah kalabalık işçi gruplarının beklediği güzergahlarda, hem servislere hem de duraklara yaygın dağıtım yaptık. Bu faaliyetimizde oldukça olumlu tepkiler aldık. Büyük bir tekstil fabrikasına yaptığımız dağıtımın ertesi günü, fabrika müdürünün işçileri toplayarak, "burada 1 Mayıs'ın lafi edilmeyecek, 1 Mayıs hakkında konuşanın işine derhal son verilecek" şeklinde tehditler savurduğu anlatıldı.

Başka bir fabrikada ise dağıtıma

başladıktan kısa bir süre sonra ustabaşı, yanına bir iki kişiyi alarak dağıtım engellemeye çalıştı. Bu esnada, daha önce bildirimizi alamayanlar da özel olarak gelip bildirimizi aldılar. Tartışmanın boyutlanması üzerine bazı işçiler bizi sahiplenir bir tarzda konuştular. Küfür etmesini tehditle karşılayınca, korkarak arabanın

arkasına geçti. O gün dağıtımda zorluk çıkaranları serviste bizzat işçiler eleştirerek, buna hakları olmadığını, herşeye burunlarını soktuklarını, sonlarının kötü olacağını söyleyip uyardılar.

Başka birçok fabrikada işçiler ve servis şoförleri, bildirileri kendileri dağıtarak bize yardımcı oldular.

Atalay Caddesi'nden Bulut'a kadar hemen hemen tüm kahvelere giderek, sözlü ajitasyon ve propaganda yaparak bildirilerimizi dağıttık. Bu dağıtımlar sırasında yapılan konuşmalar, 1 Mayıs'ın anlamı ve önemi, kapitalizmin bizlere dayattığı sefalet koşullarına karşı işçilerin-emekçilerin örgütlü gücünün önemi çerçevesinde oldu. Birçok yerde konuşmalar alkışlarla karşılandı. Bir kahvede ise daha konuşmamız bitmeden müdahale edenler oldu. Bunun üzerine kahvede konuşmanın yapılmasını isteyen sert bir tutumla, "ne demek konuşmayacak, konuşacak kardeşim, gel konuş arkadaş" diyerek müdahale ettiler.

Bölgemizde afişlerimizi ve kuşlarımızı çok yaygın bir şekilde kullandık. Ayrıca 1 Mayıs'a yönelik bir etkinlik düzenledik. Etkinlikte şiir ve dia gösteriminin yanısıra, katılan işçilerle verimli tartışmalar yapıldı.

Esenyurt/Kızıl Bayrak

**7 saatlik işgünü
35 saatlik çalışma haftası**

İstanbul/Gençlik:

Parti çizgisinde etkin bir pratik çaba sergiledik

Genç komünistler olarak, 1 Mayıs'ın özüne ve anlamına uygun gerçekleşmesi, reformizmin, sendika bürokrasisinin ve her türden gericiliğin etkisini kırmayı hedefleyen kitlesel, militan, devrimci 1 Mayıs perspektifi ve sorumluluğuyla hareket ettik.

'95-'96 çıkışının ardından gün geçtikçe gerileyen, fakat bu süreçte bile patlama dinamiklerini koruyan gençlik hareketi, parçalı ve dağınık yapısı, devrimci önderlik boşluğu nedeniyle bunu açığa çıkaramıyor. Gençlik hareketinin üzerindeki bu ölü toprağını atması, mücadele alanında yerini alarak kendisine yönelen saldırıları geri püskürtmesi için 1 Mayıs'ı bir müdahale fırsatı olarak değerlendirdik.

Bu çerçevede en etkin müdahaleyi gerçekleştirebilmek için faaliyetimizi 1 Mayıs çerçevesinde yoğunlaştırdık. Sorunun bizim için, güç ve olanaklar sorunu olmanın ötesinde, mevcut güç ve olanakları en iyi şekilde değerlendirme sorunu olduğu bilinciyle hareket ettik. Gençliğin parçalı ve dağınık yapısını gözönüne alarak, kendi grupsal varlığını öne çıkarmak yerine, en geniş öğrenci kitlesini mücadeleye çekebilecek tarzda bağımsız katılım kararı aldık. Bulduğumuz her alanda bu politikayı hayata geçirme çabası içerisinde olduk. Küçük-burjuva demokrat gruplar bunu, "siz Ekim Gençliği'ndensiniz ve bu Ekim Gençliği'nin politikasıdır" diye anlamsız bir eleştiriyi karşılamaya, kendi politikasızlıklarının üzerini örtmeye çalıştılar. Oysa politikamız henüz örgütlü bir kimliğe sahip olmayan gençler tarafından sahiplenildi; "biz politikayı kimin hayata geçirmeye çalıştığını değil, içeriğine bakarız" sözleriyle olumlandı.

Bu politikamız, hem bulunduğumuz üniversite, lise ve dersanelere etkin bir propaganda ve ajitasyon faaliyetiyle taşındı, hem de genel toplantılarda gündeme

getirilerek geniş kesimlerce tartışıldı ve gündemleştirildi. Öte yandan ise, kendi bağımsız faaliyetimiz cephesinden, bildiri dağıtımı ve gençlik yayınının etkin kullanımı örgütlendi.

1 Mayıs günü İstanbul Anadolu bölgesindeki gençlik güçlerimiz o bölgedeki işçi-emekçi platformu ile alana girdiler. Rumeli bölgesinde ise, "Eşit, parasız, bilimsel, anadilde eğitim!" yazılı imzasız pankart ve YTÜ öğrencileri imzası taşıyan iki pankartla, SES Aksaray şubesiyle yürüyen İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin arkasında 35-40 kişilik bir katılımla alana girdik. Önümüzde yeralan yaklaşık 30 kişilik tıp öğrencileriyle sloganlarımızı ortaklaştırdık. "Gençlik gelecek, gelecek sosyalizm!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!" ve demokratik talepleri içeren sloganları hep birlikte haykırdık.

Kortejimizin coşkusu oldukça iyiydi. Birçok kamu emekçisi ve işçiler, bizi yanlarında böylesine coşkulu bir şekilde gördükleri için kutladılar.

Çalışmaya geç başlamamızdan dolayı, katabileceğimiz kitlenin altında bir kitle ile katıldık. Toplam gençlik hareketi düşünüldüğünde, İstanbul cephesinden etkimiz kuşkusuz çok sınırlı kaldı. Fakat bu çalışma, yeni güçleri ve imkanları da ortaya çıkardı. Kendi dışımızdaki bağımsız güçlerin mücadeleye katılmalarını sağlayacak bir olanak yaratabildik. Bunun üzerinden önümüzdeki süreçte gençlik hareketine daha etkin bir müdahalenin olanakları ortaya çıktı.

Genç komünistler olarak şunu bir kez daha gördük ki; güç olarak politika yapılmaz, politika yaparak güç olunur.

Genç komünistler

OSTİM dağıtımından gözlemler:

Genç işçilerden ilgi ve sempati

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ını gerçekleştirme hedefiyle, faaliyetimizi taşıyacağımız temel alanlardan biri de OSTİM'di. OSTİM'e bildiri dağıtımını planlamıştık. Bu dağıtım bizim OSTİM üzerinden ilk deneyimimiz olacaktı. Daha önceleri burada onlarca kez afiş, kuş, pul yapılmasına rağmen hiç bildiri dağıtmamıştık ve nasıl bir tepki alacağımızı bilmiyorduk. Bunun verdiği ek bir heyecan vardı.

1000 kadar bildiri ile OSTİM'e gittik. İşçilerin öğle tatilini beklemeye koyulduk. İşçilerin yavaş yavaş çıkmalarıyla beraber dağıtım başladı. İlk dağıttığımız birkaç bildiriden sonra belli bir rahatlama oldu ve işçilerle sohbet etmeye başladık. Atölyelerin içlerine girerek, çalışmaya devam eden ve yemek yiyen işçilere bildirimizi dağıtmaya ve sohbet ederek 1 Mayıs'a çağrı yapmaya başladık.

Bu seneki 1 Mayıs'ın işçi sınıfı ve emekçiler için daha büyük bir önem taşıdığını, saldırıların her boyutta artıp dizginsizleştiğini (özelleştirmeler, mezarda emeklilik, sefalet ücretleri, taşeronlaştırma, işsizlik, paralı eğitim-paralı sağlık vb.), buna karşı işçi-emekçilerin her zamankinden daha fazla birliğe, beraberliğe, örgütlülüğe ihtiyaçları olduğunu, aksi takdirde saldırıların daha da artacağını, önüne geçilemeyeceğini anlattık.

Bazı işçiler bizi büyük bir dikkatle dinliyor ve sorular yöneltiyorlar. Genelde güçsüzlüklerinden söz ediyorlar. Onlara, birlik ve beraberlik içinde olduklarında önlerinde hiçbir gücün duramayacağını; ekmekten şekere, metalden kurşuna, evden arabaya kadar dünyadaki tüm güzelliklerin işçi-emekçiler tarafından yaratıldığını; bu çerçevede; eller şaltire uzandığı zaman dünyanın duracağını; ve artık sahipsiz ve silahsız olmadıklarını, çünkü bu coğrafyada işçi-emekçilerin komünist partisinin yaratıldığını söylüyoruz ve altında birleşip-savaşmaya davet ediyoruz. Bazı atölyelerdeki işçiler bizi yemek yemeye çağırıyorlar.

Daha sonra maç yapan işçilerin yanına gidiyor ve dağıtım başlıyoruz. Herkese dağıttıktan sonra ayrılıyor. Biz uzaklaşmaya başladığımızda, bir işçi elindeki bildiriye buruşturup yere atıyor. Daha sonra

kenarda duran bir genç işçinin elindeki bildiriye de zorla alıyor ve yere atıyor. Sonra iki işçi arasında bir tartışma başlıyor. Bildiriye yere atan diğerine böyle şeyleri okumaması gerektiğini söylüyor. Diğer işçi ise, bunun kendisini ilgilendirmediğini, bildiriye okumak istediğini söylüyor.

Biz atölyelere girerek dağıtımına devam ediyoruz. Bildiri verdiğimiz faşist hareketin etkisindeki bir işçi bildiriye buruşturmaya başlar başlamaz, bildiriye elinden çekiyor ve tartışmaya başlıyoruz. Bildirinin içeriğinden söz ediyoruz ve niçin mücadele ettiğimizi anlatıyoruz. O da üstüne basa basa bu sefaletin bitmeyeceğini söylüyor. Biz de, bu şekilde sefaletin bitmeyeceğinden, hatta daha da derinleşeceğinden bahsediyoruz. Ancak birlik ve beraberlik içerisinde hareket ettiğimizde, mücadeleyi yükseltip örgütlendiğimizde sefaletle dur diyebileceğimizi söylüyoruz. 80 milyon ile hiçbir şey yapamayacağını, çocuklarını okutamayacağını, oturacak ev bile bulamayacağını, ancak 170 milyonla bir aylık mutfak masrafının karşılanabildiği bugünkü koşullarda patronların bizlere 80 milyon ücret vererek resmen dalga geçtiklerini anlatıyoruz. Kendisi, çocukları ve geleceği için mücadele etmesinin kaçınılmaz olduğunu vurguluyoruz. Tartışmanın heyecanından ve gerginliğinden etkilenen diğer işçilerin de ilgiyle bizi dinlediğini görüyoruz. Tartıştığımız işçiye okumasının ona bir şey kaybettirmeyeceğini söylüyoruz. Bu sefer bildiriye okumak üzere alıyor ve patrandan çekincesini anlatıyor. Bildiriye aldığı zaman, patronun kendi hakkında "işçiler kardeş, patron kalles" dediğini düşünebileceğini söylüyor ve mücadelemize destek verdiğini ifade ediyor.

O çevredeki dağıtımını tamamladıktan sonra başka bir alana yöneliyoruz. Yolumuzun üzerindeki metro girişinin önünden geçerken, çevredeki insanlara bildiri dağıtıyoruz. Daha sonra metronun önünde bekleyen belediye otobüslerine binip dağıtım yapıyoruz.

OSTİM'den sonra Keresteciler Sitesi'ne girdik ve dağıtımımızı burada da ajitasyon-propaganda

eşliğinde sürdürdük. Kürt kökenli işçilerin yoğun olarak çalıştığı bu bölgede Kürt halkına yönelen saldırılardan bahsedildi. Geçmişte bazı yoldaşların çalıştığı bir atölyeye girdik. Yoldaşların orada çalışmış olmaları nedeniyle bize büyük bir ilgi gösterdiler. 15-20 dakika sohbet ettikten sonra bize başka bir atölyenin adresini verdiler ve selamlarını ileterek dağıtım yapmamızın iyi olacağını söylediler. Söylenen yere giderek orada da dağıtımımızı gerçekleştirdik. Birkaç atölyeye daha dağıttıktan sonra çalışmamızı bitirdik.

Ankara'dan komünist militanlar

✓ **Özelliklerimize karşı;**

- Herkesin iş ve işgücüne!
- Tüm çalışanlar için genel sigorta!
- Sigorta primleri finansal devlet ve işveren tarafından ödenmeli!
- Sosyal sigorta kurumları emekçi emekçi denetimsiz!
- Parasız sağlık, parasız eğitim!

✓ **Emperyalist yağma ve talana karşı;**

- DMF politikaları, emperyalist hükümeti yıksın!
- Tabii hak yasasını kalsın!
- Tarımın iflasına, emekçilerin yokluğuna geçit yok!
- Diğer bölgelerdeki emperyalistler, tüm işçi emekçileriyle dayanışsın!
- NATO, AB, AGİT vb. emperyalist kurumlarla tüm ilişkiler kesilsin!

✓ **Devlet terörüne, faşist baskı ve yasa dışı karşı;**

- Silahsız sız, baskın, örgütlenme, gözetim ve toplama örgütleri!
- Tüm çalışanlar için gerekli topluluklar emekçi sendika hakkı. Silahsız grev ve genel grev hakkı tanınmalı, lehv yasaklanmalı!
- Saygıncılık, Özgürlük, Halk, Anneler, İler İler vb. faşist yasaları kaldırılmalı!
- MGK, Kriz Yönetim Merkezi, İGGM ler ve askeri yargı feshedilmeli!
- İşkenceye son, tüm siyasi tutukluların özgürlüğü!

✓ **Emekçinin korunması için;**

- 7 saatlik iş günü, 35 saatlik çalışma haftası!
- Kesintisiz iki günlük hafta tatili, 6 haftalık yıllık ücretli izin!
- İnsanca yaşamaya yeten, verimden fazla ücretli ücret!
- Eşit işe eşit ücret!
- Her türlü fazla emekçinin yasallaştırılması!
- Kadın işçilerin kadın, ana ve çocuk sağlığını zararlı işlerde çalışmaması yasası!
- 14 yaşından küçük çocukların çalıştırılmaması yasallaştırılması!
- Çanakların tasfiyesi!
- Eşek üretici, prim, parça baskı, baskı vb. çalışma şartlarının ve taşeronlaştırmanın yasaklanması!
- Tarım işçileri aldatılmayan, emekçilerin kaldırılması!

Kahrolsun sermaye diktatörlüğü!
Yaşasın sosyalist işçi-emekçi iktidarı!
Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!
Yaşasın devrim ve sosyalizm!

Kızıl Bayrak

Gözetim: 2000/16 • Fiyat: 10.000 TL • Nisan 2000 • Bahçe ve S. Yılmaz İşleri 266 • İstanbul (GEM) • EKSEN Beyoğlu Yayıncılık • 2000
 Labor G.Ç. C.Ç. No: 575, Akşaray / İstanbul • Tel: (0212) 433 23 43 • Fax: (0212) 517 39 41 • Banka: Kızıllı Matbaacılık / İST

Ankara'da 1 Mayıs:

Yaygın ve etkili ön hazırlık faaliyeti

İşçi sınıfının devrimci programının dostun düşmanın gözü önünde göndere çekilmesinin, işçi sınıfı ve emekçilerin altında birleşeceği ve savaşaacağı bir programa kavuşmasının sevincini yaşadığımız bir dönemdeyiz. Omuzlarımızdaki yükün ve sorumluluğun arttığı bu dönem, partinin de sınanacağı bir dönemdir doğal olarak. Yaklaşan 1 Mayıs'ın ve onu önceleyen sürecin en ciddi sınavlarımızdan biri olacağı bilinciyle ve işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ını yaratmak sorumluluğuyla, yoğun bir ön çalışma programı önümüze koyduk, hedeflerimizi belirledik.

Buna göre çalışmamızı üç temel ayağa oturttuk:

1- Merkezi materyallerin en geniş kitlelere götürülmesini sağlamak...

* Fabrikalar ve çalışma alanları:

OSTİM: OSTİM'de atölyede çalışan işçilere 800 kadar bildiri dağıtıldı. İşçilerle sohbet edildi. Yoğun bir şekilde ajitasyon propaganda yapıldı. Ayrıca OSTİM'in birçok yerine toplam 130 kadar afiş ve binlerce kuşlama yapıldı.

MİTAŞ: 2 ayrı vardiyada toplam 300 kadar bildiri dağıtıldı ve 1 Mayıs'a çağrı yapıldı.

Türk Traktör: Fabrikaya bildiri dağıtımı yapılamadı, ama karşısına afiş yapıldı.

Balgat: Buradaki fabrika bölgesine 60 kadar afiş, yüzlerce kuşlama yapıldı. Ayrıca bir tekstil fabrikasına da bildiri dağıtımı yapıldı.

ODTÜ: İşçi-emekçi servislerine 1200 bildiri dağıtıldı. İzmir Caddesi'ndeki tekstil atölyelerine sınırlı sayıda bildiri dağıtıldı.

* İşçi-emekçilerin oturduğu semtler

Batıkent: 4000 bildiri dağıtıldı. Kuşlamalar yapıldı.
Hüseyin Gazi: 1200 civarında bildiri dağıtıldı. 100 afiş ve yoğun bir şekilde kuşlama yapıldı.

Tuzlu Çayır: 1500 kadar bildiri ve çağrı metni dağıtıldı. 100 civarında afiş ve yoğun kuşlama yapıldı.

Dikmen: 1500 bildiri dağıtıldı. Sınırlı sayıda afiş yapıldı.

* Keçiören: 1200 bildiri dağıtıldı.

Ayrıca Kızılay'da 1000 civarında bildiri dağıtıldı. 70 afiş ve kuşlamalar yapıldı.

Birkaç semtte yapılan gazete satışlarıyla, 1 Mayıs'a çağrı yapıldı.

* Üniversiteler

ODTÜ, Cebeci kampüsü, DTCF ve Hacettepe üniversitelerinde KB ve EG bildirileri dağıtıldı. Afişler yapıldı.

2- 1 Mayıs'ı önceleyen eylemliliklere müdahale etmek ve 1 Mayıs'a çağrı yapmak

* Güvenpark'ta küresel saldırıya karşı yapılan küresel direniş mitingine katılım sağlandı. Mitingde 1 Mayıs'a çağrı yapan Kızıl Bayrak bildirileri dağıtıldı ve kuşlama yapıldı.

* Türk-İş'in yaptığı Ankara yürüyüşüne katılım sağlandı. Burada Kızıl Bayrak imzalı "**Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz**" pankartı açıldı. 1 Mayıs bildirimizin dağıtımı yapıldı.

3- Kitle çalışması (platformların oluşturulması, toplantıların organize edilerek insanların bir araya getirilmesi)

* **Genç işçi çalışması:** Bu alanda önümüze dağınık sektörlerde çalışan (tekstil, metal, temizlik, hizmet sektörü) sendikası, sigortasız işçilerin bir araya getirilmesi üzerinden bir genç işçi platformunun yaratılmasını koymuştuk. Buna yönelik olarak çevremizdeki insanlarla bire bir görüşmeler yapıldı.

Geniş bir piknik organize edildi. Fakat hava şartlarından kaynaklı olarak iptal edilmek zorunda kalındı. Geç kalmış olsak da sınırlı bir toplantı organize edildi. Toplantıda 1 Mayıs'ın anlamı, bizim için ne ifade ettiği, alanda nasıl konumlanmamız gerektiği tartışıldı. 1 Mayıs'a Birleşik Metal'in arkasında, MİTAŞ işçileriyle katıldık. Genç işçiler alana üç işçili "**Kahrolsun ücretli kölelik düzeni**" pankartıyla katıldı.

* **Lise çalışması:** Liseliler alana dönük özgün bir bildiri çıkartarak dağıtımını gerçekleştirdi. 1 Mayıs öncesi toplantılar organize edildi. "**Eğitimin özelleştirilmesine, hücre tipi yaşama karşı birleşik mücadele**" pankartıyla mitingte katıldık.

* **Dersane çalışması:** 1 Mayıs'tan kısa bir süre önce böyle bir hedef konmamasına rağmen oldukça başarılı oldu. Alana dönük bir platform oluşturuldu. Kendi özgün bildirimleri çıkartılıp dağıtımını gerçekleştirildi. "**Okul kapıları işçi-emekçi çocuklarına kapatılmaz**" pankartı açıldı.

* **Üniversite çalışması:** Üniversitedeki yoldaşlar okullarındaki dernek-platform ve öğrenci birlikleri üzerinden çalışma yaparak bu platformlarda konumlandılar.

* **Aile çalışması:** Tutsak aileleriyle toplantılar

yaşandı. Ailelerimizle görüşüldü ve çalışmalara dahil edildi.

* **Çevre ilişkileri:** Çevremizdeki ilişkilerle görüşmeler yapılarak 1 Mayıs'a çağrı yapıldı.

* **Sendikalar:** Birçok sendikaya gidilerek 1 Mayıs üzerinden sohbetler yapıldı. Çalışmaları hakkında bilgi alındı. Görüş ve öneriler sunuldu.

Ayrıca biz komünistler olarak, "İşçi sınıfının devrimci programını" işçi-emekçilere duyurmak ve altında birleşip savaşılmaya çağırmak için, merkezi materyaller ve sözlü duyurusu dışında, 1 Mayıs alanında "**İşçi sınıfının devrimci programı altında birleşelim, savaşalım**" pankartı hazırlayıp alanda asılmasını hedefledik ve sonuçta bunu yaptık. Bu

pankartımızı alanda yüksek bir yere astık.

Alanlar üzerinden yükselen, çeşitli araçların bir arada kullanıldığı zengin ve yaygın bir faaliyet kapasitesi ortaya koymamıza rağmen deneyim ve örgütlenme planında yaşadığımız bazı zayıflıklar, hedeflediğimiz ön hazırlık faaliyetine oranla, asgari bir başarı elde etmiş olsak bile, daha ileri sonuçlar elde etmemizi engelledi.

Ankara'dan komünistler

Kızıl Bayrak Niğde temsilcisi

1 Mayıs faaliyetleri nedeniyle tutuklandı...

Yineliyoruz: Kızıl Bayrak inadına dalgalanacak!

Niğde'de Kızıl Bayrak büro temsilcimiz ve bir okurumuz, 1 Mayıs gerekçesiyle gözaltına alınıp tutuklandı. 2000 1 Mayıs'ına yönelik olarak tüm hazırlıklarımızı tamamlayıp birlik, mücadele ve dayanışma gününü Kayseri'de alanlarda kutlamak için planlarımızı yaptık. Önceden ilişkiye geçtiğimiz ve belirli sorunlarını dile getirdiğimiz Niğde Belediyesi işçileriyle "1 Mayıs birlik, mücadele ve dayanışma günü"ne katılım konusunda görüşme ve sohbetlerimiz oldu. 1 Mayıs konulu Kızıl Bayrak bildirilerini, kuşlarını ve broşürlerini işçi ve emekçilerin duyarlılık, örgütlülük ve birlik-dayanışma bilincini geliştirmek ve 1 Mayıs'a ilginin toplanmasını sağlamak için kullandık.

Daha önceki deneyimlerimizden bildiğimiz üzere, düzen bekçilerinin azgın saldırısına maruz kaldık. Büro temsilcimiz Zemin Demirel yoldaş ve Cafer Gök arkadaşımız hiçbir gerekçe gösterilmeden Niğde Terörle Mücadele Şubesi ekiplerince gözaltına alındılar. 1 Mayıs'tan bir önceki akşam saat 20:00 civarında sokakta yürürken gözaltına alınan okurumuz Cafer Gök sabaha kadar Niğde Emniyeti'nde tutulmuştur. Hangi tür uygulama ve baskılara maruz kaldığını kestirmek zor değildir.

Temsilcimiz Zemin Demirel ise, 1 Mayıs günü saat 12:00 civarında, işyerinin önünden gözaltına alınmıştır. 1 Mayıs mitingi için izin alınmış olan Kayseri'ye gitmek ve orada diğer sınıf kardeşlerimizle buluşmak amacıyla yola çıkmak üzereyken gerçekleşen bu gözaltı için polislerin gerekçesi, "yasak yayın bulundurmamak" oldu. Sözü ettiikleri yasak yayın, üzerinde "Özelleştirmeye hayır! Çinkur işçisi yalnız değildir!" şiarının yazılı olduğu 1 Mayıs pankartımızdan başka bir şey değil.

Yoldaşlarımız, 1 Mayıs günü saat 17:00 civarında Sulh Ceza Mahkemesi'nce tutuklanarak Niğde Cezaevi'ne gönderilmiştir.

Yine aynı zamanda Kocaeli büro temsilciliğimizi yapmış olan Özden Demirel'e yönelik olarak da çeşitli komplolar tezgahlanmıştır. Evi polislerce zorbaca aranmış ve talan edilmiştir. Niğde'ye yerleşen Özden yoldaşımız baskı altında tutulmakta olup, evinin aranması sırasında çevreye ve komşularına "terörist" gibi anlatılmaya çalışılmıştır.

Baskı ve gözaltılarla Niğde ve Kayseri'den 1 Mayıs'a katılımı engellemeyi amaçlayan sermayenin bekçi köpekleri, bu amaçlarına sınırlı da olsa ulaşmış oldular. Ancak, asıl olarak Kızıl Bayrak faaliyetinden ve varlığından rahatsızdırlar ve onu yoketmeyi amaçlamaktadırlar. Fakat bunun mümkün olamayacağını onlar ülke genelindeki deneyimlerinden de çok iyi bilmektedirler.

1 Mayıs'ı fırsat bilerek kinini kusan sermaye devletinin bekçileri, Kızıl Bayrak'ın faaliyetlerini ve dalgalanmasını engelleyemeyecektir. Kitlelerden ayrıştırıp, kitleler ile bağımızı koparıp yalnızlaştırarak, tutuklayarak, hücrelere atarak, işkencelerden geçirerek ve tekrar hücrelerde (F tipi cezaevi) saldırarak devrimcilerin sesini boğmaya çalışan faşist sermaye devletine yanıtımız nettir!

Devrimci faaliyetimizi hiçbir güç engelleyemeyecektir!

Niğde'de Kızıl Bayrak daha bir inatla dalgalanacaktır!

Kızıl Bayrak/Niğde

Dünyada ve Tür

✓ Yıllardır dünya ölçüsünde işçi sınıfı ve halk hareketlerinde belirgin bir canlanma, yaygınlaşma ve militanlaşma sözkonusudur. Emperyalizmin gemi azıya almış küresel saldırısı işçileri ve halkları adeta kendiliğinden harekete geçirmektedir. Kolombiya'dan Romanya'ya, Meksika'dan Moldavya'ya, Ekvador'dan Zimbabve'ye, Boliviya'dan Güney Kore'ye, Guatemala'dan Filipinler'e dünyanın dört bir tarafında işçiler, emekçiler, halklar, öğrenciler döne döne hareketlenmektedirler. Yıllardır dünya ölçüsünde işçi sınıfı ve halk hareketlerinde belirgin bir canlanma, yaygınlaşma ve militanlaşma sözkonusudur.

Emperyalizmin gemi azıya almış küresel saldırısı işçileri ve halkları adeta kendiliğinden harekete geçirmektedir. Kolombiya'dan Romanya'ya, Meksika'dan Moldavya'ya, Ekvador'dan Zimbabve'ye, Boliviya'dan Güney Kore'ye, Guatemala'dan Filipinler'e dünyanın dört bir tarafında işçiler, emekçiler, halklar, öğrenciler döne döne hareketlenmektedirler.

✓ Dünyada bu yılın 1 Mayıs'ına, bu kitle hareketi birikiminin yanısıra, uluslararası sermayenin ağırlaşan saldırılarının güçlendirdiği yaygın hoşnutsuzluk atmosferinde girildi. Doğal olarak bu kutlamalara da yansdı. Hemen her yerde küresel saldırının yıkıcı sonuçları lanetlendi, buna karşı istemler ve bu uğurda mücadele isteği dile getirildi.

✓ Türkiye'du bu yılın 1 Mayıs'ı 40'a yakın il ve ilçede toplam 150 bini aşkın işçi ve emekçinin katılımıyla kutlandı. Yakın geçmişte yalnızca İstanbul'da gerçekleşen 100 bin kişilik 1 Mayıs gösterileri düşünüldüğünde, bu rakam çok mütevazî görünüyor. Oysa son birkaç yılın katılım oranları üzerinden düşünüldüğünde, bu yılın 1 Mayıs'ı son yılların en geniş katılımlı 1 Mayıs'ı oldu. Özellikle üç büyük ilde katılım geçen yıla göre belirgin biçimde arttı.

✓ Bu yılın 1 Mayıs'ının en belirgin zayıflıklarından biri, emperyalizmin ve işbirlikçi tekellerin iktisadi ve sosyal saldırılarına karşı belirgin bir duyarlılık ortaya koyan işçi ve emekçilerin, bu aynı duyarlılığı sistematik devlet terörüne karşı gösterememeleridir. Oysa bu iki saldırı alanı birbirini organik olarak tamamlamaktadır. Sınıf ve kitle hareketi, sosyal yıkım programlarına karşı iktisadi ve sosyal haklar uğruna mücadelesini faşist baskı ve teröre karşı demokratik siyasal hak ve özgürlükler mücadelesiyle birleştirmeyi başaramazsa eğer, bir santim ilerleme kaydedemez. Komünistler canlanmakta olan sınıf hareketinin bu alandaki belirgin zayıflığını vurgulayarak, 1 Mayıs'a ilişkin ajitasyonda bu soruna özel bir ağırlık verilmesi gereğine işaret ettiler. 1 Mayıs ön çalışmalarında da bunu gözetken bir tutum izlediler, güncel şiarları ve istemleri bunu gözeterek formüle ettiler.

İstanbul'da 1 Mayıs

✓ Sendika konfederasyonlarının (doğal olarak buna DİSK ve KESK de dahildir) sermayenin saldırıları karşısında işçi sınıfı ve emekçileri tümüyle yüzüstü bıraktıkları bir dönemden geçmekteyiz. Bu kendini 1 Mayıs sürecinde de açıkça ortaya koydu. 1 Mayıs sermayenin pervasızlaşan çok yönlü saldırılarına karşı çok güçlü bir çıkış vesilesi olabilecekken, konfederasyonların tepesine çöreklenenler kullarını bile kıpırdatmadılar. 1 Mayıs'a yönelik hemen hiçbir ön çalışma yapmadılar. İşçi ve emekçilere 1 Mayıs'a etkin bir katılım için göstermelik bir çağrıda bile bulunmadılar.

✓ Bu 1 Mayıs Kürt hareketinin içine gömüldüğü teslimiyet ve tasfiye sürecini izleyen ilk 1 Mayıs'tı. Geçmiş yıllarda gerek kitlesel katılımı gerekse coşkusuyla 1 Mayıs'lara belli bir hava taşıyanlar, İmralı sürecinden beri kendilerini devlete kanıtlamaktan başka bir kaygı taşımamaktadırlar. Bunun sonuçları bu yılın 1 Mayıs sürecine ve kutlamalarına da kaçınılmaz olarak yansyacaktı, nitekim yansıdı da.

✓ Reformizmin kitlelerin belli kesimleri üzerindeki bu etkisi görülmeli, fakat abartılmamalıdır. Türkiye gibi çelişkilerin keskin ve çatışmaların sert olduğu bir ülkede reformizmin gücünün kof ve köksüz olması kaçınılmazdır. Reformizmin sınıf ve kitle hareketi üzerindeki güncel tahribatı elbette ciddiye alınmalı, fakat onun gücünün kofluğu ve gelecekte yoksunluğu da gözönünde bulundurulmalıdır. Ne EMEP militanlaşacak bir sınıf hareketinin yükünü taşıyabilir, ne de ÖDP gençliğin dinamizmine, coşkusuna ve mücadele isteğine yanıt verebilir.

✓ Geleneksel küçük-burjuva akımlar üzerinde fazla durmayacağız. Her zaman olduğu gibi 1 Mayıs'ı iyice daralmış ve önemsizleşmiş çok sınırlı güçlerini göstermeye vesile sayan bu akımlar, geçen yıla göre bu yıl yer yer biraz daha iyi bir görüntü verdiler. Ama hepsi bu kadar. Bu "görüntü" üzerine herhangi bir politik değerlendirme yapılabileceğini sanmıyoruz.

✓ Komünistler her zaman olduğu gibi 1 Mayıs'ı bir kutlama anı değil fakat bir süreç olarak ele aldılar. Neredeyse tüm Nisan ayına yayılan, kendi güçlerine göre hayli yoğun bir politik ajitasyon ve hazırlık çalışması yürüttüler. Bu kutlamalara da istenilen düzeyde olmasa da asgari bir başarıyla yansıdı. İzlenen politikanın isabetliliği ve olanakları konusunda komünist militanların gözlem ve değerlendirmelerine burada işaret etmekle yetiniyoruz.

Fatih Ökçe'de işçi kıyımı

İkitelli IMSAN sanayi sitesinde kurulu Fatih Ökçe ayakkabı işletmesinde çalışan 146 işçiden 28'i sendikal örgütlülüğünden dolayı işten atıldılar. İşten atılan işçiler 25 Nisan'dan bu yana "sendikal hakkımız engellenemez- işten atılan işçiler işe geri alınsın" talebiyle direnişe geçmiş bulunuyorlar.

Fatih Ökçe işletmesi ayakkabı yan sanayi üretimi yapıyor. Hiçbir sosyal hakkın olmadığı işyerinde işçiler sefalet ücreti karşılığında günde 10 saat çalıştırılıyor. Bu sanayi sitesinde değişik işkollarındaki onlarca işletmede çalışan işçiler de aynı koşullarda sömürülüyorlar.

Sendikaların henüz yetki alamadığı işyerinde işveren işçilere sendikadan istifa etmedikleri takdirde akıbetlerinin diğer arkadaşları gibi işten atılmak olacağı yönünde baskı uyguluyor. Bu baskı tutmadığında ise hergün birkaç işçiyi daha işten çıkarıyor.

28 işçinin "Sendika hakkımız engellenemez!" -DİSK Lastik-İş Sendikası imzalı pankart altında sürdürdükleri direnişlerine en büyük desteği aynı işyerinde çalışan arkadaşları veriyorlar. Öğlen yemek aralarında ve akşam mesai bitiminde toplu olarak direnişteki arkadaşlarıyla bütünleşen işçiler; "Atılan işçiler geri alınsın!",

"Sigortasız çalışma, sendikal ol!", "Yaşasın işçilerin birliği!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Yaşasın işçi dayanışması!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!", "Sendika hakkımız söke söke alırız!", "Yılgınlık yok direniş var!", "İşçiyiz, kardeşiz, hep beraberiz!" vb. sloganlar ve alkışlar eşliğinde site içerisinde yürüyorlar. İşyeri çevresinde bulunan Banko Mobilya, Sekmanlar Tekstil, Has Tekstil işçilerinin alkışlarla gösterdikleri dayanışmaya, atılan işçiler de "Atılan işçiler sizinle gurur duyuyor!" sloganlarıyla karşılık veriyorlar.

85 işçinin örgütlendiği Lastik-İş Sendikası İstanbul şube yöneticileri de direnişin ilk gününden itibaren işçileri yalnız bırakmıyorlar.

Bugüne kadar, Lastik-İş'de örgütlü Derby ve Mintax işçileri ile Teksif Bakırköy Şube'de örgütlü Sümerbank işçilerinin kitlesel olarak dayanışma ziyaretinde buldukları direnişe daha fazla sınıf dayanışması bir ihtiyaç olarak kendini hissettiriyor. İşçilerin direnişteki kararlılığı, üretimin durdurulması ve dışardan güçlü bir sınıf dayanışmasının sergilenmesi durumunda, kazanacak olan Fatih Ökçe işçileri olacaktır.

Lastik-İş İstanbul Şube Başkanı

Fedai Öztürk ve direnişçi işçilerle röportaj:

"Direne direne kazanacağız!"

Direnişe ilişkin bilgi verebilir misiniz? Sendika olarak bundan sonra ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Fedai Öztürk: Bu eylemi 8 gündür içerden ve dışardan desteklerle sürdürüyoruz. Bundan sonra da eylemimizin dozajını arttırarak sürdüreceğiz. Ta ki arkadaşlarımızın dışarda olmalarına bir çözüm bulunana kadar. 28 arkadaşımız sendikalaşmadan dolayı işten atılmıştır. Bu da anayasal suçtur. Yasalara göre, sendikalaşmadan dolayı işçilerin atılmaması gerekiyor. Arkadaşlarımız işe geri dönene kadar direnmeye kararlı olduklarını görüyoruz. Biz de aynı kararlılıktayız.

Bundan sonra ne tür eylemler düşünüyorsunuz?

Fedai Öztürk: Üretime yansıtacağız. Örgütümüzü de harekete geçirerek, basın açıklamaları yaparak, daha geniş katılımlı bir eylemliliğe yönelmeye ve çevre fabrikalardaki işçilerin de desteğini almaya çalışacağız. Bu havzada ilk defa Fatih Ökçe'de bir örgütlenme çalışması sürdürülmüş, diğer hiçbir işletmede bu tür bir girişim olmamış. Bölgede hiçbir işkolu ayrımı gözetmeksizin bütün işçilerin örgütlenmesi gerekliliğine inanıyoruz.

Sendikamız işyerinde yetki almış durumda mı?

Fedai Öztürk: 17 Şubat 2000 tarihinde bakanlığa müracaat ettik. Kanunların adeta sendikalaşmanın önünde bir set oluşturması nedeniyle yetkiyi hemen alamadık. Dolayısıyla bakanlıkta işyerinin kaydı var. Ama işçi sayısı kaydı olmaması nedeniyle bölge müdürlüğü, 4 Nisan 2000 tarihinde, işyerine müfettiş gönderdi. O zaman işverenin sendikalaşmadan haberi oldu. Ardından işveren işçileri tek tek çağırarak, ya sendikadan istifa edeceksiniz, ya da işten atarım, şeklinde baskı yaptı. Biz yetkiyi alacağımıza eminiz.

Fatih Ökçe işçileri de 1 Mayıs kutlamalarına katıldılar. İzleniminiz nedir?

Fedai Öztürk: İşçilerin büyük çoğunluğu ilk kez 1 Mayıs'a katıldı. 1 Mayıs işçilerde olumlu bir etki bıraktı. 1 Mayıs'ın işçi sınıfının tarihsel bir günü olduğunu

yaygınlaştırabilirsek, gelecek 1 Mayıslar daha coşkulu, daha katılımlı olacaktır.

İşten atılma nedeniniz nedir? Direnişe ne zaman başladınız?

1. işçi: Sendikalaşmadan dolayı işten çıkartıldık. İşyerinde 146 işçi çalışıyor, 85 sendika üyemiz var. İşveren sendikada örgütlendiğimizden dolayı 28 arkadaşımızı işten attı. Bunun üzerine direnişe geçtik. Bugün direnişimizin 8. günü.

2. işçi: İşten atılmamızın tek nedeni örgütlenmemizdir. Anayasanın bize verdiği hakkı kullanıyoruz. Karşılığında işten atılıyor. Şu an 28 arkadaşımız dışarda, bunun tek sebebi örgütlenme. Biz de direneceğiz, ölene kadar direneceğiz.

3. işçi: Ben akşam mesaiye kalmadığım için işten atıldım. Aynı gün 6 arkadaşımız da işten atıldı. İşten atılmamızın esas nedeni sendikada örgütlenmemizdir. Biz de daha önce atılan arkadaşlarımızla birlikte direnişe devam ediyoruz. Artık bu bizim onur mücadelemiz, bunu sürdüreceğiz.

Şu an işyerinde üretim devam ediyor. Çalışan arkadaşlarımızın desteği ne düzeyde?

2. işçi: Arkadaşlarımız paydoslarda balkonlara çıkıyorlar, yanımıza geliyorlar. Slogan atıyorlar, "Direne direne kazanacağız!" vb. gibi. İçerden ve dışardan destek alıyorlar. Artı yan fabrikalardaki arkadaşlarımız da bizi balkonlardan alkışlıyorlar.

3. işçi: Fabrikadan arkadaşlar yanımıza geliyorlar. Bunun dışında sendikamıza bağlı işyerleri olan Derby, Mintax ile Sümerbank işçileri bize desteğe geldiler.

4. işçi: Biz henüz işten atılmadık. Çalışıyoruz, fakat üretim biraz yavaşladı. Üretimde düşüş var. İçerde işçilerin desteği tam. Öğlen paydoslarında dışarıya çıkarak sloganlarla destek veriyoruz, sonuna kadar da destek vereceğiz.

SASA'da toplu sözleşme görüşmeleri tıkandı ve grev aşamasına gelindi.

Petrol-İş Adana Şube

Başkanı Ahmet

Kabucu ile görüştük:

"İnsanca

yaşayabilecek

bir ücret talep

ediyoruz"

TİS görüşmeleri ve geline aşama hakkında bilgi verir misiniz?

Ahmet Kabucu: 1 Ocak 2000 tarihinden itibaren geçerli olan toplu sözleşme görüşmeleri için uzun süre muhatap bulamadık.

İlk oturumda, 28 Aralık '99 tarihinde, taslak sunuldu. Yapılan görüşmede işveren, "bu taslak üzerinde anlaşma sağlanmaz, değiştirin" diyerek ayrıldı. İkinci oturum 4 Nisan 2000'de yapıldı. Oturumda 34 idari madde görüşüldü. 11 Nisan 2000 tarihinde tekrar çağrıldık. Bu oturumda bizim için önemli olan 14 idari madde geçti. Bu görüşmeden sonra 12 Nisan'da tekrar çağrı yapıldı. Bu toplantıda genelde parasal maddeler görüşüldü. İşveren bu görüşmede 6 aylık dilimler önerdi. İlk 6 ay için %120 ve 2, 3, 4. altı ay için enflasyon üzerinden, sosyal hak olarak ortalama %35'i bulan teklif sundular. Bu beklentimizin çok çok gerisinde idi. Biz 6 aylık dilimleri kabul edemeyeceğimizi, görüşmelere her zaman açık olduğumuzu bildirdik.

Arabulucu sürecinin bittiği yasal süreyi geride bıraktık. Hakkımız olan grev kararını 26 Nisan'da işyerimize asacağız. Bu grevin SASA çalışanları, Petrol-İş ve Türkiye'deki tüm emekçi kardeşlerimize hayırlı olmasını diliyoruz.

Sendika olarak önümüze set gibi konulan %25'lik artışı, hükümet, IMF ve işverenlerin birlikte dayatmalarını asla kabul etmiyoruz. Üstelik bizim işyerimiz, Polyester Du PontSa ile birleştikten sonra, kendi branşında dünya birincisi olmaya çalışıyor. Oysa bu şirkette çalışan işçiler bölgedeki birçok işyerinin gerisinde, ortalama 292 milyon brüt ücretle çalışıyor. İnsanca yaşayabilecek bir ücret talep ediyoruz. Bu mücadeleyi sonuna kadar sürdüreceğiz.

Grev yapmak amacımız değil. Ama insanca yaşayacağımız bir ücret alamadığımız için, grev kararını astıktan sonra en kısa zamanda uygulamaya başlayacağız.

Özelleştirme; yağma ve talan politikasıdır

Türkiye'nin son günlerdeki en sıcak gündemi özelleştirmeler. Peki nedir özelleştirme? Gerçekten de birilerinin söylediği gibi "pırıl pırıl bir gelecek mi?", yoksa aldatıcı vaatler mi?

Düne kadar "daha büyük, daha ileri Türkiye" söylemleriyle, altyapı yatırımları işçi-emekçilerin sırtına yüklenen vergilerle yapıldı. Sosyal devletin nimetlerinden yararlanacak olanlar işçi-emekçiler olacaktır. Güya işçilerin ve emekçilerin refah ve gelir seviyesi yükselecek, yapılan yatırımlarla işsizliğin önüne geçilecekti. Bunun hiç de böyle olmadığını, bütçelerin bahsedilen yararları sağlamadığını kıt kanaat yaşamak zorunda kalarak öğrendik.

"Fayda"nın yine en fazlasını, hatta tamamını kapitalistler sağladılar. Öyle ya, sanayiye gereken altyapı yatırımları (ulaşım, enerji, iletişim, bankacılık vb.) büyük harcamalar gerektiriyordu ve bu harcamaları devlete yaptırmak ve daha sonra özelleştirme adı altında el koymak çok daha kârlı olacaktır.

Biz işçi ve emekçilerin sırtına yükledikleri vergilerle oluşan bütçenin hiç de yatırıma dönüşmediğini kendi istatistik verilerinde de utanmadan ortaya koyuyorlar:

Türkiye bütçesinde yatırımlara ayrılan pay:

	Yatırım (%)
1960	33,6
1970	23,3
1980	19,1
1990	14,1
1991	14,3
1992	14,5
1993	11,7
1994	8,5
1995	5,9
1996	6,4
1997	7,9
1998	6,4
1999 *	4,2

* 1999 yılı ilk 9 aylık rakamlarıdır.

Kaynak: TC Maliye Bakanlığı verileri.

Artık "sosyal devlet", "refah toplumu" söylemlerini rafa kaldırdılar. Bunun da kılıfı hazır: Devlet işletmelerinin verimsizliği, devletin piyasa müdahalesinin yarattığı hantallık, vb. "Sermaye tabana yayılacak", "verimlilik artacak", "bolluk artacak" yalanlarıyla dolandırıldık.

Bugün özelleştirmelerin ne anlama geldiğini ağır bedeller ödeyerek öğreniyoruz. Devletin en kârlı işletmeleri önceden belirlenerek çok ucuza özelleştirme adı altında peşkeş çekiliyor. Örneğin Telekom'un 3 yılda yaptığı kâra eşit satışa sunulması, 30 gemilik filosu olan Deniz Nakliyat'ın üç gemi fiyatına satılması ve sözde ulusal güvenliğin gerekliliği için kurulan POAŞ'ın satılması, özelleştirmenin nasıl bir yağma ve talan politikası olduğunu gösteriyor.

Bir tekstil işçisi

"İşçileri, emekçileri, ezilenleri ve örgütlerini taban inisiyatifine dayalı birleşik mücadele platformunu birlikte oluşturmaya çağırıyoruz."

Forum sonuç bildirisi

Sermaye sınıfının artarak devam eden saldırılarına karşı işçi ve emekçilerin birleşik mücadelesini örecekle araçları geliştirmek amacıyla; Harb-İş, Genel-İş, Demiryol-İş, Belediye-İş, Tüm Yargı-Sen, SES, Tüm Sosyal-Sen, Maden-Sen, Eğitim-Sen şubelerinden bir grup üyenin girişimiyle, 8 Nisan 2000 tarihinde Genel-İş Genel Merkez toplantı salonunda bir forum düzenlenmiştir. Forumda Ankara'da bulunan işçi ve kamu emekçileri sendikalarından, Halkevleri'nden, DKÖ ve üniversite öğrencilerinden, sendikasızsız işyerlerinden, tutsak yakınları ve sosyalist basın çalışanlarından 150 kişi katılmıştır.

Istanbul Emek Platformu yürütmesinden dört temsilcinin katılarak, yerel emek platformu oluşturma deneyimlerini aktardığı forumda, ortaklaşılın görüş ve öneriler doğrultusunda alınan kararları uygulamak üzere geçici bir Girişim Komitesi oluşturulmuştur.

Görüş, öneri ve kararlar;

* Emperyalizmin İMF, Dünya Bankası, MAİ, MİGA, Tahkim gibi araçlarla saldırıları tüm

pervasızlığıyla sürmektedir. Sermaye sınıfı özelleştirme uygulamalarıyla işçi sınıfı ve emekçilerin mücadeleleriyle kazandığı hakları tasfiye etmektedir. İşçi sınıfı ve ezilen halkların düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü baskı altına alarak sendikasızsızlaştırma, işsizlik, pahalılık, paralı eğitim, paralı sağlık, yoksulluk, işkence ve katliamlarla örülü politikalar dayatılmaktadır. Sömürü ve zulüm sistemine karşı eşitlik ve özgürlük mücadelesi yürütenler Hücre Tipi Cezaevi uygulamasıyla kontrol altına alınmaya çalışılmaktadır.

* Bu durum karşısında henüz her emekçinin etkin katılımıyla oluşmuş, işçi ve emekçilerin birleşik mücadele hattı ve araçları yaratılmış değildir. Birleşik mücadele araçlarının ve hattının yaratılması önümüzde duran öncelikli görevdir. Kısa ve uzun vadede bu görevin gereklerini yerine getirmek üzere;

1. Forumda belirlenen Girişim Komitesi; birleşik mücadele platformunun Ankara yerelinde oluşturulması için sendika ve DKÖ'ler ile görüşmelerde bulunacaktır. Platform taban örgütleri

esas alınarak oluşturulacaktır.

2. Girişim Komitesi, 1 Mayıs Ankara Tertip Komitesi nezdinde girişimlerde bulunarak, geniş katılımlı toplantıların düzenlenmesini sağlayacak ve 1 Mayıs'ın işyerlerinde, semtlerde örgütlenmesi için çaba gösterecektir.

3. Hücre Tipi Cezaevi uygulamasına karşı yapılacak bütün eylemlere aktif katılım sağlanacak, soruna ilişkin eylem ve etkinlikler geliştirilecektir. Ayrıca bu sorunun 1 Mayıs'ın ana gündem maddelerinden biri olarak ele alınması için çalışılacaktır.

4. Mayıs ayının üçüncü haftasında geniş katılımlı bir forum düzenlenerek gelişmeler değerlendirilecek, birleşik mücadele platformunun oluşum esasları tartışılacaktır.

İşçileri, emekçileri, ezilenleri ve örgütlerini taban inisiyatifine dayalı birleşik mücadele platformunu birlikte oluşturmaya çağırıyoruz.

Forum katılımcıları adına
Girişim Komitesi

Asil-Deri'de işçi kıyımına karşı grev

Kayseri'nin Develi ilçesinde faaliyet gösteren Asil-Deri fabrikasında çalışan 80 işçi, Deri-İş Sendikası'na üye oldukları gerekçesiyle işten atıldılar. Bunun üzerine fabrikada çalışan 180 işçi greve gitti.

İşçiler Asil-Deri'de asgari ücretin altında sağlıksız koşullarda çalıştırılıyorlar. İşverenin kendilerine hakaretvari davranışı ise cabası. Bu tür sorunları örgütlenerek çözebileceklerinin bilincine varan işçiler, işyerlerine sendika getirdiler. Bu süreçte Deri-İş temsilcisinin de bulunduğu 7 işçi gözaltına alındı ve savcılık tarafından serbest bırakıldı. İşveren grevi kırmak için civar köylerden işçi toplattı. Toplanan işçiler grev kanununa aykırı olduğu için jandarma tarafından içeri alınmadı. Fabrika jandarma tarafından abluka altında tutuluyor. İşçiler fabrika önünde beklemeyi sürdürüyorlar.

Kızıl Bayrak/Kayseri

Emekli Sandığı'na bağlı işçilerin TİS süreci bitirildi

Emekli Sandığı'na ve Emek İnşaat ve İşletme A.Ş.'ne bağlı işyerlerinde TİS süreci tamamlandı. Yaklaşık 2 aydır süren görüşmeler 3 Mayıs günü karara bağlandı.

İnşaat sektörü ve Emek İnşaat'a ve Emekli Sandığı'na bağlı 123 işçiyi kapsayan TİS görüşmelerinde, işverenin %15 ücret zammı teklifini Tez Koop-İş Sendikası'nın kabul etmemesi üzerine yaşanan gerilimli süreç sonunda, sendika aldığı kararı uygulamadı. Greve gidecek olan işçiler, sendika ve işverenin %30 zam önerisini kabul etti. Böylece grev gözcülerinden pankartlara dek hazırlanan grev kararı iptal edilmiş oldu. Sendika kendi önerisini geri çekti.

Tez Koop-İş'in TİS süreçlerinde adeta işverenle birlikte hareket etmesi, geçmiş toplu sözleşme süreçlerinden de bilinen bir şeydi. Buna rağmen herşeyi ile hazır olan ve 5 Mayıs'ta başlayacak olan bir grevi kırmayı yine de şaşırtıcı oldu.

Kızıl Bayrak/Ankara

“Hücre ölümdür! Hücre tipine hayır!”

Bucakların, Çillerlerin yakasına yapışılmamakta, çetelerle bağlantıları ayyuka çıkmış Veli Küçüklerin ifadesi dahi alınmamakta, Teoman Komanlar meclise bilgi vermeye dahi çağrılmamaktadır. (Banka-şirket kurtarma adı altında kılıfını uydurup halkın cebinden çalınan katrilyonları

kendi kasalarına hortumlayanlar ile bütçenin yarısını “borç ve faiz” adı altında iç edenlerin ise bu ülkede; “muteber işadami” veya “saygın devlet adamı” kategorisinde yer aldığı söylemeye bile gerek yoktur.) Kendi aralarındaki iktidar kavgalarında “eskaza” ayağı takılıp yolu cezaevine uğrayan mafya babaları, çete başlarına ise “hücre tipi” cezaevleri bile beş yıldızlı otel konforuyla donatılmakta, ziyaretçilerini cezaevi müdürlerinin, savcılarının odalarında ağırlamakta, canları sıkıldığında avukat dövmekte, bazen birbiriyle it dalaşına girerek cezaevi müdürünün odasında kan banyosu yapmaktadırlar. Onların bu yaşam biçimleri de boyalı basında manşetten tefrika edilerek topluma “kahraman” gibi sunulur, mektupları üzerine “edebiyat” yorumları yapılırken; “cezaevlerinde devletin hakimiyeti yok” denilerek cezaevlerindeki, sisteme muhalif devrimci tutuklulara saldırı için malzeme yapılmaktadır.

Mevcut sömürü sisteminin ve toplumsal koşulların ürünü olan “gariban” adli tutuklular içeride yeni bir sömürü çarkının nesnesi olup bedensel ve ruhsal çürümeye terk edilirken, sisteme muhalif devrimci ve yurtsever siyasi tutuklulara, muhaliflere, tamamen “düşman” muamelesi yapılarak herşey onlara saldırmak için bir fırsat olarak değerlendirilmekte, hastaneyeye, mahkemeye götürüp getirmeler, aramalar, yoklamalar, avukat ve ziyaretçi görüşleri birer işkence seansına dönüştürülmekte, ajanlaştırma, itirafçılaştırma, kişiliksizleştirme çalışmalarıyla psikolojik ve ruhsal olarak teslim alınmaya çalışılmaktadırlar. Buca’da, Ümraniye’de, Diyarbakır’da ve en son Ulucanlar’da da olduğu gibi, çoğu kez de hunharca katliamlara maruz kalmaktadırlar.

İşkenceli sorgularda alınan ifadelere dayalı DGM yargılamalarından, içerideki insanların en temel sağlık, beslenme, havalandırma, iletişim vb. sorunlar başta olmak üzere; toplumda sürekli kanayan bir yara halini alan “cezaevi sorunu”na “çözüm” diye ısıtılıp toplumun önüne konulanlar ise, sorunu çözmek bir yana kangrenleştirmeden öte bir işlev görmektedir.

Sürekli “suç” ve “suçlu” yaratan mevcut sistemi değiştirmek, toplumsal eşitsizlikleri, adaletsizliği, gelir dağılımındaki uçurumu, işsizliği, eğitimsizliği, yoksulluğu, açlık ve sefaleti ortadan kaldırmak yerine “af” tartışmalarıyla umut pompalanarak aslında; ülkeyi çalanlar serbest dolaşırken fısıltı çalanların cezaevini boyladığı bir “adalet” anlayışına içten içe toplumda gelişmekte olan güvensizlik ve öfke törpülenmeye çalışılmakta, bir yıldan beri “af” beklentisi içine sokulan adli mahkumların duygularıyla, onuruyla oynanmaktadır.

Tescilli katiller mecliste cirit atar, “çeteleşme” sistemin her tarafına egemen olurken, ezileni-ezileni, sömüreni-sömürüleni olmayan eşit ve özgür bir dünya yaratma sevdası ve çabası dışında bir suçları olmayan devrimci ve yurtsever siyasi tutukluların, aydınların, sendikacıların vb. muhaliflerin siyasal düşünce ve eylemlerini suç sayan yasa ve anayasa maddelerini ayıklayıp zindanlara siyasal amaçlarla tıkmış olanları tamamen özgürleştirmek gerekirken, egemenler tersini yapmaktadırlar. Beyhude bir çaba ve çok kanlı bir bilançosu olacağını bile bile, 12 Eylül faşist generallerinin bile başaramadığı bir tarzda, devrimci siyasi tutukluları hücrelere tıkarak, fiziksel ve ruhsal olarak imha etme düşünüyü hayata geçirmek için en

kapsamlı saldırılarını gerçekleştirmeye hazırlanıyorlar. “Para yok” diyerek devrimci ve yurtsever siyasi tutukluları hastanelere, mahkemelere bile götürmeyenler, trilyonlar akıtarak harıl harıl hücre tipi cezaevlerinin inşaatını bitirmeye çalışıyorlar.

12 Eylül faşist darbesinden bu yana devrimci siyasi tutukluları hücrelere tıkmak için yapılan her girişime devrimci siyasi tutuklular bedenlerini siper edip çok ağır bedeller ödemeyi göze aldıklarına ve bugün de “ölürüz ama hücrelere girmeyiz” diye ilan ettiklerine göre; **bu projede ısrar etmek açık bir saldırı ilanidir ve açık bir katliam hazırlığıdır.**

Ulucanlar katliamının “hücre tipi cezaevine geçiş için kamuoyu yaratma amacıyla yapıldığı” bizzat meclisin görevlendirdiği İnsan Hakları Alt Komisyonu raporuyla belgelenmiştir.

Daha; “üçlü protokol”ün uygulamaya konmasıyla, yargı çalışanlarından avukatlara, sağlık emekçilerinden siyasi tutuklu ve hükümlülere, onların aile ve akrabalarına kadar çok geniş bir toplumsal kesimin en temel ve asgari insan hakları ve meslek onurları ayaklar altına alınmıştır.

Mayıs 2000’de inşaatı bitip teslimatı yapılacak olan hücre tipi cezaevlerinin faaliyete geçirilmek istenmesiyle; karşı karşıya kaldığımız katliam hazırlığına karşı sesini yükseltmek, “insanım” diyen herkesin görevidir.

Ayrıca biz emekçiler hücre tipi cezaevlerinin sadece simdiki tutuklular için yapılmadığını da iyi biliyoruz. Esasen özelleştirme, sendikasılaştırma, taşeronlaştırma, işten atma, sürgün, baskı, %70’lik enflasyon koşullarında sıfır veya en fazla %15-20’lerle ifade edilen zam dayatmalarıyla mevcut hakları bile gaspedilmeye çalışılan emekçilerin kararlı bir tepki geliştirenlerin götürüleceği yer de -eğer önüne geçilemezse- bu hücrelerdir ve hücre tipi cezaevinin kendisi; hücreleştirilmiş bütün bir yaşamın sadece bir kesitidir.

Devrimci ve yurtsever siyasi tutukluların on yıllardır uğruna bedeller ödedikleri ve bugün gaspedilmek istenen talepleri son derece mütevazı ve asgari insan talepleridir: Aile ve avukat görüşlerindeki baskı ve kısıtlamaların kaldırılması, ailelerin getirdiği yiyecek ve giyecek maddelerindeki kısıtlamaların kaldırılması, kitap, dergi, gazete, mektup vb. yayın ve iletişim araçları üzerindeki kısıtlamalara son verilmesi, yeterli beslenme, havalandırma, yatak, sağlık, kendi aralarında sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerde bulunabilme vb. asgari koşulların sağlanması, aramalarda, sevklerde, mahkeme ve hastanelere nakillerde uygulanan onur kırıcı ve aşağılayıcı uygulamalara son verilmesi, tedavilerinin hekimlik mesleğinin uluslararası etik kuralları çerçevesinde yapılması, yargılandıkları ve ailelerinin bulunduğu yere en yakın cezaevine nakillerinin sağlanması vb.

Bütün bu nedenlerle, biz aşağıda imzası bulunan sendikalar olarak, başta hücre tipi cezaevleri ve bu temelde gelişecek bir katliam tehlikesi olmak üzere, bütün hak ihlallerinin karşısında daha büyük bir duyarlılıkla ve örgütlü gücümüzle duracağımızı, başta İHD, ÇHD, TİHV olmak üzere bu ortak amaçlar etrafında mücadele edecek kurum, kuruluşlarla güç ve eylem birliklerine gideceğimizi buradan ilan ediyor, tüm kardeş sendikaları ve “insanım” diyen herkesi de bu sese kulak vermeye, seslerini sesimize katmaya çağırıyoruz.

**Hücre ölümdür! Hücre tipine hayır!
Yaşamın hücreleştirilmesine hayır!**

15 Nisan 2000

**SES (Ankara Şubesi İnsan Hakları Komisyonu),
Tüm Yargı-Sen Ankara Şubesi, Tüm Sosyal-Sen
Ankara Şubesi, TÜMTİS Ankara Şubesi, DİSK Genel-
İş Anakent Şubesi, SESİB-SEN girişimi**

Basına ve kamuoyuna!

Kapitalizmin emekçilere ve ezilenlere küresel saldırısının ülkemize yansıyan yüzünde, çetelerin egemen olduğu bir sömürü, soygun, baskı ve zorbalık düzeniyle, yaşamın her alanında hergün daha da azgınlaşan bir saldırı dalgasıyla yüzyüzeyiz.

MAI’si, MİGA’sı, WTO’su, NATO’su, AB’si, IMF’si, DB’si vb. ile uluslararası kapitalizmin ve onun bir parçası haline dönüşen yerli sermaye sınıfının tahkim, mezarda emeklilik, özelleştirme, taşeronlaştırma, sendikasılaştırma, işten atmalar, sürgünler, baskılar, cezalar, işkence ve gözaltılar, gözaltında tecavüzler, kayıp ve katliamlar, nükleer santraller, zehirli kimyasal atıklar, kâr amaçlı doğa ve tarih katliamı vb. azgın saldırılarıyla, emekçiler ve ezilenler için hergün biraz daha yaşanabilir olmaktan çıkarılan bir dünyada yaşıyoruz.

Sistemin ezdiği, yoksulluk, eğitimsizlik, işsizlik, açlık ve sefalet girdabında çürüttüğü, futbol holiganlığı, sovenist histeri ile baldır-bacak magazin basınının ve medyanın ideolojik bombardımanı altında yozlaştırmaya çalıştığı milyonların arasından ekmeç çalanlar, teyp çalanlar, bisiklet çalanlar, fıstık çalanlar, baklava çalanlar, yoksulluk, açlık ve eğitimsizlik girdabında birbirini boğazlayanlar, kısaca; “kader”in değil “sistemin kurbanı” olanlar; bu sistemin “sonucu” değil, “nedeni” gibi gösterilerek, onbinlere (altmış bine) ulaşan sayılarla cezaevlerine tıkmış bulunuyor.

Bu sömürü, soygun, talan, zulüm ve zorbalık düzenine bir siyasi bilinç temelinde karşı çıkanlar; halkların eşit, özgür, kardeşçe ve barış içinde yaşadığı, emeğin özgür ve egemen olduğu bir toplumsal sistem için ayağa kalkanlar, işçiler, emekçiler, kaderini halkının kaderiyle birleştiren onurlu aydınlar, gazeteciler, insan hakları savunucuları, parasız-eşit-bilimsel-özgür eğitim mücadelesi veren öğrenciler, devrimci sendikacılar, Kürt yurtseverleri, kadınlar, devrimci sosyalistler; kısacası tüm ezilen ve sömürülen muhalif kesimler de; eğer bir “faili belli” cinayete kurban gitmemiş, gözaltında işkence ile öldürülmemiş, sokak ortasından, evinden, işyerinden vb. alınıp kaybedilmemiş, bir “ölü ele geçirme operasyonu” veya “çat kapı infazı”yla “terörist” denilerek ortadan kaldırılmamışsa; ya bir bildiri, broşür, afiş bulundurduğu, ya bir pankart taşıdığı veya bir pankartın altında bir yürüyüşte slogan attığı, legal bir derginin okuru olduğu veya bir dergiye-gazeteye yazı yazdığı, demeç verdiği için gece yarısı evine yapılan baskınlarla “ele geçirilip” işkenceli sorgularda imzalatılan ifadelere dayandırılarak DGM’lerde yürütülen “bildik” yargılamalarla onlarca yıllık hapis cezalarına çarptırılarak dört duvar arasına tıkmıştır, tıkmaktadır.

Bugün cezaevlerine doldurulan onbinlerce tutuklu ve hükümlünün büyük çoğunluğu bu sistemin ezdiği yoksullar ile sistemi değiştirme çabası içindeki muhalif kesimlerdir.

Öte yandan, sistemden palazlanan ve sistemin bekası için tetikçilik yapan, cinayet işleyen, katliam yapan, fidyecilik, eroin ve silah ticareti, beyaz kadın ticareti, kumarhanecilik vb. yapan “kahraman”ların kılına dokunulmadığı gibi, devlet ihaleleri ile beslenen palazlandırılmakta, İbrahim Şahinlerin, Ayhan Çarkınların, Oğuz Yorulmazların, Mehmet Ağarların,

Dünyada 1 Mayıs 2000:

Milyonlarca işçi ve emekçi alanlara çıktı

Sermaye medyası için “beklenmedik katılım”

Son yıllarda burjuva medya, 1 Mayıs kutlamalarını, son yıllarını yaşayan bir gelenek kategorisine koyarak, düzenlenen etkinliklere oldukça tali bir yer ayrılmaktaydı. Sadece kitlesel katılımın çok yüksek olduğu ya da gösterilerin şiddetli çatışmalara dönüştüğü, ölüm ya da yaralanmaların yaşandığı durumlarda, gelişmeleri kısaca anma gereği duyuyordu. Ve her defasında bir nakarat gibi, Moskova’da Babuşkalar, “yaşlı Rus anneleri” halen Stalin’in posterlerini taşımaya devam ediyorlar türünden aşağılayıcı yorumlarla geçiştirmeye çalışıyorlardı.

Bu yıl 1 Mayıs’ı önceleyen günlerde farklı ve meraklı bir bekleme atmosferi hakim oldu. Kapitalizmin küreselleşmiş barbarlığına karşı Seattle ve Washington’da düzenlenen görkemli protesto gösterileri, 1 Mayıs kutlamalarına da özel bir ilgiyi getirdi. Anti-kapitalist cereyanının dünya kamuoyunda yarattığı yoğun ilgi, bu yılki 1 Mayıs kutlamalarının, hem önden hem de ardından genişçe değerlendirilmesine yolaçtı.

Bu yıl dünyadaki 1 Mayıs kutlamalarının Seattle ve Washington’da düzenlenen anti-kapitalist protesto gösterilerinin bir ileri aşaması olacağı beklentisi hakimdi. Bu nedenle, son günlerini yaşadığı iddia edilen emek dünyasının sermaye egemenliğine karşı mücadele gününe ilgi duyulmaya, dahası Roma’da olduğu gibi yer yer sahiplenilmeye çalışıldı. Papa 2. Jean Paul’ün “dayanışmanın küreselleştirilmesi” talebi ile İtalya’da Tor Vergata’daki üniversite kampüsünde “işçilerin jübilesi” adı altında düzenlenen ayın, anti-kapitalist cereyanın yarattığı basıncın bir sonucudur. Aynı şekilde, örneğin Zimbabve’de, bu yıl 1 Mayıs’ın nasıl kutlanacağı merak edilmesi, tahmin ve yorum konusu yapılması da bu aynı olgunun bir ürünüdür.

Emekçiler 1 Mayıs’ta sermaye dünyasının bu merakını boşa çıkarmadılar. Dünya genelinde milyonlarca işçi ve emekçi “modasının geçtiği”, “anlamını kaybettiği” iddia edilen emek dünyasının sermaye egemenliğine karşı birlik, dayanışma ve mücadele gününü, güncel taleplerle birleştirerek kutladılar. Sermaye düzeninin en bağınaz borazanı konumundaki gazeteler bile, kutlamaları “beklenmedik katılım” olarak özetlemek zorunda kaldılar. Yoğun ilgi ve katılıma karşın, 1 Mayıs’ta sokakların ve alanların, Seattle ve Washington’da olduğu gibi, bir çatışma sahasına çevrilmemiş olmasını, sermaye dünyası uşak sendikacılara, sınıf ve kitle hareketinin başına çöreklenmiş her soydan işbirlikçi politikacılara borçludur. Yani emekçi kitlelerin örgütsüzlüğü ve önderliksizliği, kapitalizme karşı birikmiş olan toplumsal öfkenin, sokak şenliklerinin manivelasına dönüştürülerek etkisizleşmesini olanaklı kılmıştır. Buna rağmen, geçmiş yıllara nazaran bu yılki 1 Mayıs gösterilerinde gerginliğin hakim olduğu, göstericiler ile devlet güçleri arasında Seul, Manila, Londra, Berlin ve Zürih’te olduğu gibi yaygın çatışmaların yaşandığı görüldü.

***

Almanya: Bin merkezde yüz binlerce işçi ve emekçi

Almanya’da 1 Mayıs politik partiler tarafından önümüzdeki hafta yapılacak olan NRW eyaleti seçimlerinin seçim propagandalarının yapıldığı arenalara dönüştürülmek istenmesine rağmen, işçi ve ilerici sendikalar günü anlamına, sınıf kültürüne yaraşır biçimde kutlamaya çalıştılar. Bu yılki 1 Mayıs ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve neo-faşizme karşı yerli ve yabancıların sokaklarda omuz omuza yürüdükleri, ortak mücadele şiarlarını haykırdıkları bir gün oldu. 1 Mayıs, tüm uluslardan işçilerin birliğinin ve halkların kardeşliğinin bir kez daha fiili göstergesi oldu.

1 Mayıs gösterilerinin en kitleselleri Hannover ve Berlin’de gerçekleştirildi. Ağır toplar Hannover’deydi. DGB yönetimi tarafından 1 Mayıs’tan birkaç gün önce, ilerici sendikacıların Başbakan’a ve diğer kişilere yönelik her türlü yazılı protestoları yasaklanmış ve yapanlar hakkında soruşturma açılacağı tehditleri savrulmuş, istedikleri stand izni de reddedilmişti. DGB şefi, Alman memurlar sendikası başkanı ve Alman tekellerinin Başbakanı Schröder’in, 20 bin kişinin karşısında sözümona işçi dostu bildik nutukları, işçiler ve ilerici sendikacılar tarafından düdükle ve kırmızı kartlar havada tutularak sürekli protesto edildi. DGB şefleri ise SPD’ye bir biçimde NRW eyaleti seçimleri için platform hazırlamıştı.

Berlin’de 20-25 bin kişi 1 Mayıs’ta alanlardaydı. Aynı gün Alman faşist parti NPD’nin “işyerleri Almanlar’a” şiarı altında yaptığı eylem, anti-faşistlerin sert protestolarıyla karşılandı. Faşistlerin korumalığını yapan binlerce polis anti-faşistlere saldırarak onlarcasını gözaltına aldı. Aynı gün binlerce kişi geleneksel devrimci 1 Mayıs için Kreuzberg kentinde yürüyüş yaptılar. Bir kez daha polisin provokasyonlarıyla onlarca kişi yaralanırken yüzlerce kişi gözaltına alındı.

Frankfurt’ta üçte biri yabancı olan 6 bin kişinin katıldığı 1 Mayıs kutlamalarında sosyal hakların kısıtlanması ve yabancı düşmanlığı protesto edilirken, Alman askerlerinin Balkanlar’dan çekilmesini talep eden pankartlar taşındı. Alana varıldığında kitle 10 bin kişiyi geçmişti.

Almanya’nın toplamında 1 Mayıs, bin merkezde yüzbinlerce işçi ve emekçinin katılımıyla gerçekleşti.

İtalya: 1 Mayıs’ı sahiplenerek içini boşaltma hesapları

Sermaye düzeninin ve onun her soydan destekçilerinin işçi ve emekçilerin ruh hallerini, mücadele süreçlerini, eğilimlerini büyük bir titizlikle izledikleri ve ona göre tutum belirledikleri bilinir. Dünya gericiliğinin mekkelere biri olan katolik kilisenin Roma’da başını çektiği inisiyatif bu bağlamda son derece önemli dersler içermektedir. Burada kaba bir biçimde sırttan kilisenin kirli hesaplarının fazla önemi yoktur. Nitekim kilise tarihte ilk kez işçi sınıfının mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs’ı sahiplenerek geleceğe yatırım yapmaya çalışmaktadır. Önemli olan bu yatırımın kendisi değil, neden ihtiyaç duyulduğudur. Zira kilisenin kirli hesapları, aynı zamanda, işçi sınıfı mücadelesinin yeniden yükselme seyrine gireceği ve onun için üzerine çöreklemenin bir acil ihtiyaca dönüştüğü anlamına geliyor. Papa, deyim yerindeyse, treni kaçırmamaya, işçi ve emekçi kitlelere nüfuz etmeye çalışıyor.

Ancak İtalyan işçi sınıfı, gericiliğin bu hevesini kursağında bırakacaktır. Nitekim İtalya işçi sınıfı, papazlarla, merkez bankası başkanı ve başbakanla kolkola yürüyerek işçileri Papa’nın ayinini dinlemeye çağırarak sendika şeflerinin işbirliğini, suç ortaklığını ve ihanetlerini teşhir etmek için Roma’da gerçek 1 Mayıs’ı kutladılar. Rifondazione Comunista’nın çağrısı üzerinde gösteriye katılan onbinlerce işçi, kilisenin operasyonunu lanetledi.

Fransa: Göçmen işçiler 1 Mayıs’a devrimci bir hava taşıdılar

İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin sermaye düzenine karşı savaşında önderlikten yoksunluğunun yarattığı sonuçların biri de Fransa’da görüldü. Bu ülkede toplumun ruh halinin termometresini genellikle Paris’teki etkinlik oluşturur. Bu yıl Paris’te 1 Mayıs birkaç sendikaların ortak çağrısı üzerine yaklaşık 30 bin kişilik bir kitlenin katılımıyla kutlandı. Ülke genelindeki katılımın geçen yıla göre daha güçlü bir düzeyde olmasına karşın, eylem genelde perspektifsizliğiyle dikkati çekti. Bu ülkede asrın başından bu yana işçi sınıfına ve emekçi kitlelere önderlik yapmış, soylu kavgaların başını çekmiş olan parti ve sendikalar artık kitle kuyrukçuluğu yapmakta bile zorluk çekmektedirler. Örneğin Fransız Komünist Partisi bu yıl 1 Mayıs’a parti olarak katılmadı. Bazı üyeleri kaldırırda yürüyerek kortejlere eşlik ettiler. FKP şefleri bundan böyle lüks otel localarında dedikodularla, televizyon ekranlarında şovlarla “modern” tarzda politika yapacaklar.

Böyle olunca, 1 Mayıs sendika şeflerinin art niyetli pazarlık ve uzlaşmalarına endeksli bir biçimde, kimin ne yaptığının ve ne istediğinin belli olmadığı bir karnaval havasına büründü. Dolayısıyla, örgütsüz ve öndersiz kitle, 1 Mayıs’ı sermaye düzenine karşı savaşında bir kaldırıca dönüştürmeyi başaramadı. Öte yandan, 1 Mayıs, iliklerine kadar yozlaşmış partilerin ruh halinin işçi ve emekçilerin talepleriyle bir ilişkisinin olmadığını da bir göstergesi oldu. Kortej boyunda FKP’nin çürümüşlüğü, düzenle işbirliği yapmasını teşhir eden, sermaye düzenine karşı mücadeleyi işleyen bildirilerin değişik gruplar ve hatta FKP militanları tarafından

yaygın bir biçimde dağıtılması, 1 Mayıs kutlamasına katılan kitlelerin esas istem ve özlere tekabül etmektedir.

Paris'te 1 Mayıs'ın tarihsel ve sınıfsal niteliğine sadık kalanlar, sermaye düzenine karşı savaşımı şiarlaştıranlar, bir kez daha yabancı kökenli işçiler oldular. PKK kortejinin geleneksel dinamizmini önemli ölçüde kaybetmiş, sayısal erozyona uğramış olmasına, TDKP taraftarlarının kuyruğuna yamandıkları CGT'yi kızdırmamak kaygısıyla pankart ve flamalarını saklayarak, 1 Mayıs'ı 'Konfeksiyonda parça başı çalışmaya hayır!' deme düzeyine düşürmüş olmalarına karşın, yabancı kökenli devrimci örgütlerin kortejleri kitlelerin başlıca ilgi alanı oldu. TKİP taraftarı gençlerin meydana ve kortej boyunca dağıttıkları 1 Mayıs'ın tarihsel önemini günümüz verileri üzerinden işleyen Fransızca 6 bin bildiri büyük bir ilgiyle karşılandı. Güzergah boyunca orak çekiçli bayrakları, sosyalizm ve mücadele şiarlarının yazılı olduğu pankartları taşıyan kortejlerin sürekli alkışlandığı, heyecan yarattığı gözlemlendi. Dahası, yabancı kökenli parti ve örgütlerin Paris'te 1 Mayıs'a yaptıkları anlamlı katkı Nanterre Üniversitesi öğrenci derneğinin dağıttığı bir bildiride çok yalın bir biçimde işlenmişti. Öğrenciler, 1 Mayıs'ın tarihsel anlamını mücadeleciler bir perspektife oturtuktan sonra, bildirimlerini "ne mutlu ki başta Türk ve Kürt işçileri olmak üzere yabancı kökenli işçiler Paris'teki 1 Mayıs kutlamalarına katılıyor, ona gerçek anlamını kazandırıyorlar" diyerek sonuçlandırmaktadırlar.

Küba: 600 bini aşkın kitle 1 Mayıs'ı coşkuyla kutladı

1 Mayıs'ta Küba bir kez daha tüm

dünyanın dikkatlerini üzerinde yoğunlaştırdı. Havana'nın Devrim Meydanı'nı 600 bini aşkın bir kitle kuşattı. Saatler boyunca kapitalist sistemi ve bu aşağılık sistemin aşağılık önderi ABD emperyalizminin politikasını teşhir eden Fidel Castro'yu dinleyen Kübalı emekçiler, bir kez daha insanlığın en soylu değerlerini, en zor günlerinde dahi, kararlılıkla sahiplendiklerini dünyaya kanıtladılar. Mitingin ardından başını Fidel Castro'nun çektiği insan seli ABD temsilciliğinin binasına kadar yürüdü ve Elian olayına derhal son verilmesini talep etti.

Küba'da bu yıl Elian olayının 1 Mayıs gösterisinin ana gündemini oluşturması ve anti-emperyalist temanın ağır basması, iktidarın basit bir hesabının sonucu değildir. Bu çocuğu geçen yılın 25 Kasım'ından bu yana Washington rehin tutmakta, Küba'ya yönelik saldırgan politikasının bir aracı olarak kullanmaya çalışmaktadır. ABD son günlerde Elian'ın babasını Wye River'deki (Maryland) devlet sarayında "ağırlayarak", baştan çıkarma uğraşı veriyor. Onyıllardır her türlü sınava almış olan Küba halkı bu acizliğin de üzerinden gelecektir.

Japonya: Çığ gibi büyüyen işsizlik kitlesel gösterilerle protesto edildi

Bu ülkede 1 Mayıs kutlamaları genellikle apolitik bir atmosferin hakim olduğu piknik türünden etkinliklerle kutlanır. İşçiler sokak gösterileri sırasında trafiği aksatmamak için, nerdeyse tek sıra halinde kaldırımlarda yürürler. Aynı şekilde, üretimi aksatmaksızın, sadece siyah bir kolluk takarak işyerlerinde eylemde olduklarını ifade ederler. Sermaye düzenine sadakatın bu kadar güçlü olduğu Japonya'da, Asya krizinin sonuçları bu yılki 1 Mayıs kutlamalarının muhtevasını yetersiz de olsa değiştirdi. Burjuva medyanın verdiği rakamlara göre, yüzbinlerce işçi ülkenin değişik kentlerinde 1 Mayıs'ı kutladılar. İşçiler geçmiş yıllara nazaran bu yıl 1 Mayıs'ı politik bir zemine çekerek, hükümetin kemer sıkma politikasını ve çığ gibi büyüyen işsizliği ve iktisadi durgunluğa karşı tedbir alınmamasını protesto ettiler. Ayrıca gözlemciler, katılımın önceki yıllara göre çok yüksek ve canlı olduğunu belirtiyorlar

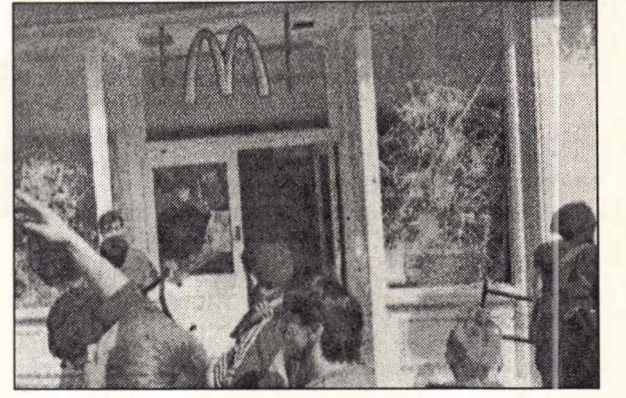
Güney Kore: Militan ve kitlesel 1 Mayıs gösterileri

Güney Kore'de bu yıl 1 Mayıs, işçi mücadelelerinin yaygın olduğu, özellikle otomobil sanayisi işçilerinin eylemde oldukları bir döneme tekabül etti. Bu ülkede egemen sınıfların öncelikli hedeflerinin başında işçi sınıfı mücadelesi ile öğrenci gençlik hareketi arasında birlikteliğin oluşmasını engellemek gelmiştir. İktisadi krizin ardından uygulamaya konulan kemer sıkma politikası son dönemde ülkede muazzam bir toplumsal gerginliği tırmandırmıştır.

Bu 1 Mayıs'ta hükümet, devletin tüm güçlerini seferber ederek, işçi sınıfı ve öğrenci gençlik kortejlerinin başkenti Seul'de birleşmelerini engellemeye çalıştı. Bunun üzerine devlet güçleri ile göstericiler arasında patlak veren şiddetli çatışmalar kent merkezini bir savaş alanına çevirdi. İşçiler bir yandan hükümetin kemer sıkma politikasını teşhir edip, kapitalizmin krizinin faturasını sermayenin ödemesi gerektiğini vurgularlarken, başta otomobil sanayisi olmak üzere toplumsal zenginliklerin ve kazanımların yabancı sermayeye peşkeş çekilmesini protesto ettiler. Başkenti Seul'un yanısıra ülkenin belli başlı sanayi kentlerinde emekçi katılımının yüksek olduğu ve aynı şekilde militan bir ruhun egemen olduğu gösteriler yaşandı.

İngiltere: Anti-kapitalist şiarlar haykırıldı

Londra'da 4000 kişinin katıldığı gösteri kortejinin dağılmasının ardından değişik gruplara mensup gençler anti-kapitalist şiarlar haykırarak kent merkezinde polisle çatıştılar. ABD emperyalizminin bir sembolü olan bir Mc Donald's lokantasını tahrip eden gençler bu arada Winston Churchill'in heykelini de boyadılar.

ABD: Seattle ruhu 1 Mayıs'a taşındı

1 Mayıs ABD'nin belli başlı kentlerinin hepsinde, özellikle mali kurumların merkezlerinin bulunduğu semtlerde yapılan gösterilerle kutlandı. Örneğin New York ve Chicago sokaklarında, sayıları mütevazı de olsa, göstericiler Seattle ruhunu 1 Mayıs'a taşıdılar.

Latin Amerika: IMF politikaları protesto edildi

Latin Amerika kıtasının tüm ülkelerinde 1 Mayıs gösterileri emekçilerin dönemin can alıcı sorunlarını şiarlaştırmalarının vesilesi oldu. Meksika'da olduğu gibi kıta genelinde de, işçi ve emekçiler IMF'nin dayattığı ultra-liberal iktisadi politikaları ve sonuçlarını protesto ettiler. Şili'de sokağa dökülen kitleler General Pinochet'nin mahkeme önüne çıkarılarak yargılanmasını talep ettiler.

Filipinler: Gün boyunca süren çatışmalar

Bu yılki 1 Mayıs kutlamaları hükümet aleyhtarı bir gövde gösterisine dönüştü. Hükümetin politikalarını protesto eden binlerce işçi ve emekçi, başkent Manila'da devlet başkanlığı sarayını işgal etmeye çalıştılar. Ülkede bağımsızlık talep eden merkezkaç güçlerin çoğaldığı ve silahlı çatışmaların arttığı bir ortamda, çok boyutlu bir çıkmaz içinde bulunan rejim çareyi saldırıda buldu. Saray çevresinde Devlet Başkanı Joseph Estrada'yı sermayenin uşağı olmakla suçlayan ve

istifaya çağıran göstericileri polis, yoğun biçimde gaz bombası kullanarak, tazyikli su püskürterek uzaklaştırmaya çalıştı. Onlarca insanın yaralandığı çatışmalar gün boyu devam etti.

Bulgaristan: Emperyalizme uşaklık lanetlendi

1 Mayıs gösterileri, işçi ve emekçilerin hükümetin politikasını sadece iktisadi taleplerden hareketle değil, toptan protesto ettikleri bir eyleme dönüştü. İktisadi çöküntünün yolaçtığı kitlesel işsizliği, yoksulluğu ve sefaleti teşhir eden göstericiler, geçen yıldan beri ülkeye üs kurmuş olan NATO'nun derhal kovulmasını talep ettiler. Başkent Sofya'da 10 bini aşkın bir kitlenin katıldığı mitingde emperyalizmin çömezliğini yapan rejimin yozlaşmışlığı, çürümüşlüğü, rüşvetçiliği ve emperyalizme uşaklığı etrafında yoğunlaşan şiarlar haykırıldı.

Yugoslavya: Belgrad'da 5 bin kişilik gösteri

Bundan bir yıl önce Balkanlar'da 'barışı ve demokrasiyi' icra etmek adına NATO'nun başını çektiği emperyalist koalisyonun tahrip ettiği Yugoslavya'da, 1 Mayıs gösterilerinin esas temalarından birisini, emperyalist haydutluğun teşhirinin yanısıra, zorlu yaşam koşullarının düzeltilmesi talebi oluşturdu. Başkent Belgrad'da sayıları 5000'i bulan göstericiler, 'Avrupa'da yaşıyoruz, ama yaşam standartlarımız hiç de Afrika'yı aratmamaktadır!' türünden pankartlar taşıdılar.

Afrika: Uluslararası sermayenin yıkım politikaları protesto edildi

Kara Afrika kıtası ülkelerinde düzenlenen 1 Mayıs gösterilerinin başlıca şiarını iktisadi sorunlar, hüküm süren sefalete rağmen uluslararası sermaye kurumlarının dayattığı ve uygulattığı rasyonelleştirme politikalarının protesto edilmesi oluşturdu. Örneğin, Angola'nın başkenti Luanda'da Bağımsız Sendikalar Konfederasyonu, bugüne kadar memurların ödenmemiş olan maaşlarının daha da geciktirilmesi ve asgari ücretin 500 ABD doları olarak saptanmaması durumunda, yakın gelecekte genel grev kararı alacağını ilan etti.

Fas: 1 Mayıs gösterilerine yoğun katılım

UMT, UGTM ve CDT sendika konfederasyonlarının çağruları sonucu düzenlenen 1 Mayıs kutlamalarına onbinlerce işçi katıldı. Gösterilerin en kitleseli başkent Rabat'ta düzenlendi. Kortej boyunca Başbakan Abdurrahman Yusufi'nin önerdiği iş yasası

reformunu protesto eden işçiler, sendikal hak ihlallerini, faaliyetlere konulan engelleri teşhir ettiler ve asgari ücrete zam yapılmasını talep ettiler. Ayrıca, bu yılki 1 Mayıs gösterilerinde yaşanan yoğun katılım bu ülkede son dönemde ciddi bir kitle hareketliliğinin gelişmekte olduğunu gösteriyor. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü büyük bir ilgi görmüş, rejimin çağdışılığını teşhir eden güçlü bir kitle gösterisinin vesilesi olmuştur.

İsviçre: Gençler polisle çatıştılar

Birçok kentte düzenlenen 1 Mayıs kutlamaları Zürih'te polisle çatışmalara dönüştü. 5 binin üzerinde bir kitlenin katıldığı gösteri dağıldıktan sonra polis gençlere sataşarak çatışmaların patlak vermesine neden oldu. Polisin göz yaşartıcı bomba, kauçuk mermi kullanarak gençlere saldırması üzerine bini aşkın genç, arabaları ateşe vererek barikat kurmaya çalıştı, mağazaların vitrinlerini tahrip etmeye başladı. Resmi açıklamalara göre, saatler boyu süren çatışmalar sonucunda Zürih'te 6 polis yaralandı ve onlarca gösterici gözaltına alındı.

Avusturya: Faşist partiye karşı kitlesele gösteriler

Geçen Şubat ayında Jörg Haider'in faşist partisi FPÖ'nün iktidara taşınması ile bu ülkede gelişmeye başlayan anti-faşist cereyanın gücünü ve dinamizmini koruduğunu 1 Mayıs kanıtladı. 100 bini aşkın bir katılımı Viyana, geçen yılların rakamını ikiye katlayarak istisnai bir 1 Mayıs gösterisine sahne oldu. Sendikalar, Sosyal Demokrat Parti, Yeşiller ve kabarık sayıda anti-faşist kitle örgütünün ortaklaşa yaptıkları çağrı üzerine düzenlenen gösteride, kitleler esas olarak faşist ortaklı koalisyonu ve onun yabancı düşmanı politikasını teşhir ettiler. Diğer taraftan, Avusturya Komünist Partisi, 6 bini aşkın bir kitlenin katılımı ile ayrı bir gösteri düzenledi.

Çek Cumhuriyeti: Prag'da komünistlerin önderliğinde kitlesele gösteri

Son dönemde komünistlerin başını çektiği ve sistematikleşen rejim aleytari gösterilerin ciddi bir gelişme seyri izlediği 1 Mayıs'ta da doğrulandı. Başkent Prag'da, İşçileri Bakanlığı'nın verilerine göre, sayıları 20 bini bulan komünist gösterici, Devlet Başkanı Vaclav Havel'in politikalarını protesto etmek için Letna Meydanı'na toplanarak 1 Mayıs'ı kutladılar.

Danimarka: Gösterilerde Avrupa Birliği'ne üyelik reddedildi

Başkent Kopenhag'da 1 Mayıs Avrupa Birliği'ne üye olma çabalarının reddi temelinde kutlandı. Göstericiler Avrupa Birliği'ne üye olmanın emekçiler açısından içerdiği tehlikeleri diğer ülkelerde yaşanan somut kanıtlardan hareketle şiarı dönüştürdüler. Gelecek Eylül ayının 28'inde Danimarka halkı Avrupa Birliği'ne üyeliği onaylatmak için bir kez daha sandık başına götürülecek.

Rusya: Kitlesele gösteriler Leningrad'da emekçiler "Yaşasın sosyalizm!" şiarını haykırdılar

Bu yıl 1 Mayıs Rusya genelinde, sendikaların verdikleri rakamlara göre, 2,5 milyon civarında işçinin katılımı ile kutlandı. İşçileri Bakanlığı ise katılımın 413 bin olduğunu iddia ediyor. Başta başkent Moskova olmak üzere, Sibirya'daki en uçra yerleşim birimleri dahil, ülkenin belli başlı tüm kentlerinde yapılan değişik gösterilerin ortak talebini iktisadi sorunlar, rejimin çürümüşlüğü, kayırmacılık, rüşvetçilik gibi temalar oluşturdu. Ancak, yoğun kitlesele katılıma rağmen, Rusya'daki 1 Mayıs kutlamalarının ülkede beklenen politik atmosferi yarattığı söylenemez. İşçiler 1 Mayıs'ı, sermayenin köhne düzenini lanetleyerek, ona karşı mücadele bayrağını açarak kutlamak için sokağa döküldüler. Leningrad'da 10 bin kişi "Yaşasın sosyalizm!", "Yaşasın 1 Mayıs!" şiarlarını haykırarak yürüdü.

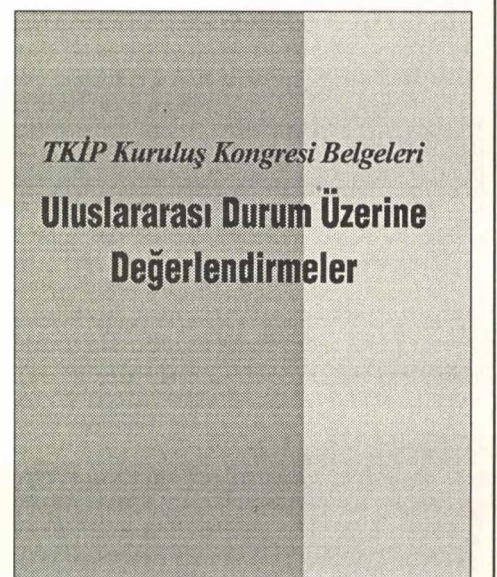
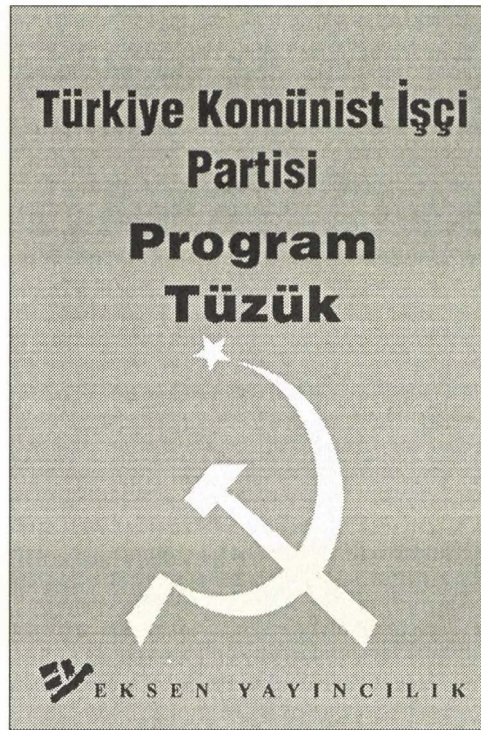
Ama genelde işçilerin başına, egemen düzenin organları ve onunla uzlaşma aramaktan başka hiçbir endişeleri olmayan Rusya Federasyonu Komünist Partisi (RFKP), işbirlikçi sendikalar musallat oldular. Yılların biriktirdiği öfkenin açığa çıkmasına, militan şiarlara dönüşmesine engel olmayı başardılar. Örneğin, Krasnoyarsk'da 3 bin kişinin katıldığı kortejin başını bölge valisi General Aleksandre Lebed çekti. Bir mafya babasının tüm meziyetlerini taşıyan Moskova Belediye Başkanı Yuri Lojkov ise, Moskova'daki bir başka kortejin yıldızıydı.

İşçi sınıfının militan kesimleri halen RFKP ve onun dümen suyundaki sendikaların vesayeti altında bulunuyor. RFKP işçi sınıfını ve emekçi kitleleri bir oy rezervi olarak görmekte, patlama fırsatı bekleyen toplumsal öfkeyi küçük politik hesapları için bir koz olarak kullanmaktadır. Yeltsin döneminde sistematikleşen bu politika, Putin'in dönemsel ABD karşıtı söylemi ile daha geri bir konuma düşmüş durumda. Örneğin RFKP'nin önderi Zuganov'un işçiler için talep ettiği asgari ücret konusunda Putin olumlu bir yanıt verse, aralarında hiçbir sorun kalmayacak. Bu nesnel işbirliğinin bir gereği olarak, RFKP emekçi kitlelerin 1 Mayıs'ta Putin'i hedef almamaları, ona bir şans tanımaları için üzerine düşeni yapmıştır.

Oysa, nüfusun %35'inin mutlak sefalet koşullarında yaşadığı, işçilerin ve memurların gülünç düzeydeki maaşlarının hiçbir zaman zamanında ödenmediği Rusya'da, işçilerin ve emekçi kitlelerin talepleri başka niteliktedir. Bu niteliğin ne olduğunu ise işçiler Leningrad gösterisinde ortaya koydular.

Yeni Kitaplarımız

EKSEN YAYINCILIK

Laleli Cad. Çim Apt. 52/5 Aksaray/İSTANBUL
Tel/Fax: (0 212) 638 28 83

Avrupa'da kitlesel ve coşkulu 1 Mayıs kutlamaları

Yeni yüzyılın ilk 1 Mayıs'ı, tüm dünyada büyük bir kitlesellik ve militanlıkla kutlandı. Bu, sermayenin uluslararası düzeyde yürüttüğü iktisadi, sosyal ve politik saldırılara işçi ve emekçi kitlelerin verdiği bir yanıtıdır. Mücadele isteği ve dinamizminin göstergesidir.

Sermayenin tek merkezde hazırladığı ve dünyanın dört bir yanında uyguladığı saldırı politikaları, tüm dünyada emekçi kitlelerin hoşnutsuzluğuna ve büyük tepkisine yol açıyor. Hemen tüm ülkeler belirgin bir şekilde sınıf ve kitle hareketlerine sahne oluyor. 1 Mayıs öncesi sürece yayılan Seattle, Davos ve Washington'da "Kapitalizm öldürür!" şiarıyla kitlesel ve militan özellikler kazanan emekçi hareketi, bu yılki 1 Mayıs'ın güçlü geçeceğinin işaretlerini de veriyordu. Gerek dünya çapında grev, direniş, işgal ve büyük protesto gösterileri biçiminde gelişen işçi-emekçi hareketi, gerekse de 1 Mayıs'ın kitleselliği, komünistlerin "Yeni bir proleter kitle hareketi ve halk isyanları dönemi" öngörüsünü açıklıkla doğrulamıştır. Burjuvazinin sosyal yıkım saldırıları ve bunun yol açtığı direniş, gelişme doğrultusunun bu yönde olduğunu ve sayısız işaretlerin bunu doğruladığını gösteriyor.

Avrupa'da da yüzyılın ilk 1 Mayıs'ı kitlesel, coşkulu ve yer yer militan biçimler olarak kutlandı. Almanya'da bini aşkın merkezde bir milyonu aşkın işçi-emekçinin katıldığı 1 Mayıs kutlamaları gerçekleşti. Berlin, Hamburg vb. yerlerde sermayenin kolluk güçlerine karşı militan çatışmalar yaşandı.

Başta Paris olmak üzere Fransa'nın birçok kenti de coşkulu ve kitlesel 1 Mayıs kutlamalarına sahne oldu. Avusturya'nın Viyana kenti yüzbinli aşkın kitleyi kucakladı. Faşist FPÖ şahsında anti-faşist şiarlar yükseldi. Hollanda, İsviçre ve İngiltere'nin belli başlı merkezleri, aynı coşkulu kitleselliğe ve militan çatışmalara tanık oldu.

Avrupa'daki 1 Mayıs kutlamalarına damgasını vuran talepler, şiarlar ve sloganlar ortak ve hemen hemen aynıydı. İşsizliğe ve özelleştirmelere karşı, işten atmalara karşı, işgüvencesi ve yeterli ücret için, sağlık ve eğitim alanlarındaki saldırılara karşı, ırkçılığa, savaşa ve faşizme karşı yükselen şiarlar ve talepler, Avrupa'daki 1 Mayıs'ın ortak şiar ve talepleriydi.

Anlaşılabileceği üzere bunlar Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerinin de gündemi ve yakıcı talepleridir. Bunun böyle olmasının son derece doğal bir zemini ve mantığı vardır. Çünkü sermaye sınıfının dünya ölçüsündeki saldırısı ortak özellikler gösteriyor. Bunun karşısında dünya işçi sınıfı ve emekçileri de ortak talep ve şiarlar öne çıkarıyor. Yüzyılın ilk 1 Mayıs'ı bunu somut olarak gösterdi.

Komünistler Avrupa'daki 1 Mayıs kutlamalarına etkin bir katılım gösterdiler. Avrupa'daki iktisadi, sosyal ve politik süreçleri gözetken, bunların yarattığı sorunlar üzerinden politika saptayan, buna uygun şiarları öne çıkaran, bunu Türkiye'deki hücre saldırısıyla birleştiren, yerli işçi ve emekçilerle birleşmeyi amaçlayan bir perspektifle hareket edildi.

1 Mayıs'ı önceleyen birkaç aylık süreç komünistlerin çeşitli politik kampanyalar yürüttüğü, bu çerçevede belli bir hareketlilik içinde bulunduğu bir süreçti. Hücre saldırılarına karşı yürütülen kampanya bunlardan biriydi. Bu kampanya vesilesiyle yurtdışındaki güçlerimiz 1 Mayıs öncesi politik bir çalışma içinde bulunuyorlardı ve 1 Mayıs önden bir hareketlilikle karşılanıyordu. Politik faaliyetimiz 1 Mayıs vesilesiyle hızlanacak ve süreklilik kazanacaktı. Hücre saldırılarına karşı yürütülen politik kampanya, 1 Mayıs çalışmamızla içiçe geçti ve birbirini güçlendirdi. Son bir ay 1 Mayıs çalışması somut olarak gündemimize girdi. İki hafta önce ise yazılı materyallerimiz ve afişlerimiz tüm bölgelere ulaştırıldı.

Almanca, Türkçe, Hollandaca ve Fransızca "Emperyalist savaşa, faşizme, ırkçılığa ve sermayenin saldırılarına karşı 1 Mayıs'ta mücadele alanlarına!" şiarının yer aldığı afişlerimizle Avrupa'nın sokakları süslendi. Beş ayrı dildeki (Türkçe, Almanca, Hollandaca, Fransızca, İtalyanca) TKİP Yurtdışı Örgütü'nün bildirisini, 1 Mayıs öncesi ve 1 Mayıs alanlarında yaygınca dağıtıldı. Kahveler, düğünler, piknikler, seminerler, geceler ve pazar yerleri bildiri dağıtımlarıyla kuşatıldı, posta kutuları donatıldı. 1 Mayıs gösterilerine yerli işçi ve emekçilerle birlikte, onlarla içiçe ortak talep ve şiarlarla katıldık. Cezaevlerine yönelik saldırıların teşirini de 1 Mayıs alanlarına taşıdık. Parti flamalarını, dövizlerimizi, pankartlarımızı ve kızıl bayraklarımızla 1 Mayıs alanlarında etkin bir şekilde yer aldık. Bazı merkezlerde yerli anti-faşist devrimci örgütlerle ortak davrandık. Bazı bölgelerde ortak afiş çalışmaları yaptık, yer yer yerli devrimci örgütlerle ortak kortejler oluşturduk. Bağımsız pankartlarımızın yanısıra ortak pankart taşıdık. Bazı bölgelerde ise Siyasi Tutsaklarla Dayanışma Komitesi ortak bir eksen oluşturdu.

Komünistler yurtdışındaki 1 Mayıs ön hazırlık çalışmalarında, belli bir politik çalışma kapasitesi ortaya koymayı ve bu çalışmayı 1 Mayıs alanlarında güçlü bir katılımı somutlamayı başarabildiler.

TKİP/YDÖ

Avrupa'da 1 Mayıs faaliyetleri ve kutlamaları

Almanya:

Berlin: Gösterilere 25 bini aşkın insan katıldı

1 Mayıs Berlin'de, ayrı gösteri ve etkinliklerle, onbinlerce insanın katılımıyla kutlandı. 1 Mayıs öncesinde Berlin İçişleri Senatörlüğü, polis ve medya 1 Mayıs gösterilerine karşı bir anti-propaganda kampanyası yürüttü. 1 Mayıs'ta polis provokasyonu ile olay çıkartarak, bundan böyle yapılacak yürüyüş ve gösterilere izin vermemek, Rosalar'ın gösterisinde olduğu gibi yasaklama yoluna gitmek

planları yapıyordu. 1 Mayıs günü 7 bin civarında polis ve sınır koruma kuvveti güya "güvenliği" sağladılar. Buna rağmen Berlin'de 25 binin üzerinde emekçi 1 Mayıs gösterilerine katıldı. 1 Mayıs sabahı

IG Metall, ÖTV (kamu) ve IG Bau (inşaat) sendikaları, üç ayrı koldan yürüyerek miting alanında biraraya geldiler. Türkiyeli ve Kürdistanlı örgüt ve partiler IG Metall sendikası kortejinde yürüdüler. Biz de BİR-KAR (İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu) olarak yürüyüş kortejinde yerimizi aldık. "Sermayenin saldırılarına karşı birleşik mücadeleye!" şiarının yer aldığı Almanca pankartımız altında, kızıl bayraklarımız ve hücre sistemini teşir eden DETUDAK imzalı dövizlerimizle yürüdük.

Yürüyüşten sonra Berlin'in başka bir semtinde düzenlenen 1 Mayıs şenliğine katıldık. Burada DETUDAK bileşenleri olarak hücre tipi saldırısını teşir eden bir stand açtık. Standımız yoğun bir ilgi gördü ve yaklaşık 1500 imza toplandı.

Ayrıca Berlin'de otonom çevreler iki ayrı "Devrimci 1 Mayıs" gösterisi düzenlediler. Öğle saatlerinde gerçekleşen yürüyüşe 2 binin üzerinde, akşamki gösteriye ise 10 binin üzerinde insan katıldı. Polisin defalarca saldırısı sonucu çok sayıda insan yaralandı ve birçoğu tutuklandı.

1 Mayıs günü Alman faşistleri de bir gösteri düzenlediler. Katılım 400 civarındaydı. Anti-faşistlerin bu gösteriyi engellemek için yapmak istedikleri karşı gösteri polis tarafından yasaklandı. Yasaklamaya rağmen anti-faşistler gösteriye engel olmaya çalıştılar. Polis her zaman olduğu gibi Nazi artıklarını yoğun güvenlik çemberi altında korumaya aldı.

1 Mayıs öncesinde TKİP yoğun 1 Mayıs afişlemesi yaptı. Yürüyüş ve şenlikte ise yoğun bildiri dağıtımını gerçekleştirdi. Ayrıca Ekim Gençliği yürüyüşte bildiri dağıttı.

BİR-KAR/Berlin

Stuttgart:

Dünya işçi sınıfının sermayeye karşı birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'a iki hafta kala faaliyetlerimizi yoğunlaştırdık. Stuttgart ve çevresinde etkin bir pratik faaliyet yürüttük. TKİP imzalı 1 Mayıs afişlerimizin yanısıra Habip ve Ümit yoldaşların afişleriyle, başta fabrikaların önü olmak üzere şehrin kalabalık yerlerini donattık.

Alman partisi MLPD ve bazı işçi temsilcilikleriyle oluşturduğumuz platformda da birlikte yer aldık. Ortak çıkardığımız 1 Mayıs'a çağrı bildirisinin yanısıra Yurtdışı Örgütümüzün çıkardığı 1 Mayıs'a çağrı bildirilerini yoğun bir şekilde dağıttık.

1 Mayıs sabahı yürüyüş alanında yerimizi aldık. TKİP imzalı "Kahrolsun kapitalizm, yaşasın sosyalizm!" ve "Bütün ülkelerin işçileri, birleşin!" şiarlarının yer aldığı pankartlarımızın yanısıra Marks ve Lenin'in büyük posterleri ve kızıl bayraklarımızla yürüyüşe katıldık. Yol boyunca bildirimlerimizi dağıttık ve sloganlarımızı haykırdık. Rahatsız olan DGB ağalarının müdahaleleri gür sloganlarımızla geri tepti. Yürüyüşten sonra Alman örgütleriyle ortak hazırladığımız 1 Mayıs şenliğini kutladık.

Stuttgart'tan TKİP taraftarları**Dortmund:**

Dortmund'da bu yıl 1 Mayıs kutlamaları nispeten cansız geçti. İki koldan başlayan yürüyüşün ardından binlerce kişi kentin merkezinde buluştu. Bizler daha önce çevremizde bulunan tüm ilişkilerimizi dolaşarak 1 Mayıs'a çağrı yapmıştık. Kentte yabancı işçilerin de yoğun olarak yaşadığı semti ve yürüyüş güzergahını günlerce öncesinden afişlerimizle donatmış, bildirimlerimizi posta kutularına atmıştık. Yürüyüşte "Kahrolsun kapitalizm, yaşasın sosyalizm!" yazılı pankartımızı taşıdık. Ulucanlar'da katledilen iki yoldaşımızın resimlerinin bulunduğu pullarımızı yapıştırdık, bildirimlerimizi dağıttık.

Öğleden sonra kentin kuzeyinde yabancı işçilerin yoğun yaşadığı bölgede Alman faşistlerinin son dönemde artan saldırılarını protesto etmek için bin kişilik bir kitle toplandı. "Bölgede faşist örgütlenmeler dağıtılsın!" pankartı altında yürüyen kitle, "Yaşasın uluslararası dayanışma!" sloganını haykırdı. Faşist partinin önümüzdeki hafta yapılacak seçimler için direklere astıkları afişler yırtılarak sokaklar faşist parolalardan temizlendi. Yürüyüş 6 Mayıs'ta Essen kentinde yapılacak faşistlerin yürüyüşünü engellemek ve protesto etmek için yapılan çağrıyla sona erdi.

Dortmund'dan TKİP taraftarları**Bielefeld: "F tipi" cezaevlerine karşı etkinlikler ve 1 Mayıs**

Sermaye iktidarı yıllardır teslim alamadığı devrimci iradeyi "F Tipi" cezaevleriyle kırmayı planlıyor. Bu nedenle devrimci tutsaklara hücreleri dayatıyor. Bielefeld'de bu saldırılara karşı ilerici ve devrimci kurum ve kuruluşların yer aldığı "Siyasi Tutsaklarla Dayanışma Platformu" oluşturduk. Bu platformda BİR-KAR olarak yerimizi aldık. Platformumuz amacını açıklayan ve duyarlı kesimleri platforma destek vermeye çağıran bir basın açıklaması yaptı.

Nisan ayına yaydığımız eylemliliklerimizle, en geniş kamuoyuna ulaşmayı hedefledik. Türkiyeli ve Alman kamuoyuna yönelik bildirimler hazırladık. Bir ay boyunca her hafta çarşıda stand açtık. Bildirimlerimizin ve eylemlilik takvimimizin dağıtımını gerçekleştirdik. En önemlisi de, insanlarla yüz yüze ilişki kurarak, Türk devletinin bu konudaki propagandasını boşa çıkarma imkanı bulduk. Türk devletinin faşist uygulamaları konusunda bir fikirleri olanlar bile, Ulucanlar katliamında ölenlerin resimlerini gördüklerinde dehşete düşüyorlardı.

Hücre boyutlarına yaklaşan bir hücre maketi ve gençlerin sundukları skeç ilgiyi artırdı. Zaman zaman Almanca ve Türkçe bildirimlerimizi ses düzeneğiyle okuduk.

Hücre tipi cezaevi uygulamasının ne olduğuna açıklık getirmek için kitle toplantıları düzenledik. İki toplantımız Türkiyeli kitleye, birisini de Alman kamoyuna dönük gerçekleştirdik.

1 Mayıs mitingine de platform olarak hazırlandık. 1 Mayıs'ta alanlara mücadeleye çağıran ve cezaevlerindeki saldırıları anlatan Türkçe ve Almanca bildirimler hazırladık.

1 Mayıs yürüyüşüne ortak hazırladığımız pankartlarla katıldık. Yürüyüşü organize eden DGB'nin katılımı zayıftı. Toplam katılım 2 bin civarındaydı. Platformun oluşturduğu korteje ise bin civarında insan katıldı. Yürüyüşten sonra alanda hücrelerle ilgili standımızı açtık.

BİR-KAR/Bielefeld**Hessen:**

2000 yılı 1 Mayıs çalışmamızı alanımızda devam etmekte olan "hücre tipi"ne karşı kampanyayla birleştirerek içiçe yürüttük. Bu nedenle faaliyetimiz nispeten erken başladı. Günler öncesinde onlarca insana giderek ajitasyon, propaganda ve çağrılarımızı götürdük.

1 Mayıs öncesinde 1 Mayıs'a ilişkin yalnızca biz afiş yaptık. İsbetli yerlerde yapıldığı için afişlerimiz ve sloganlarımız adeta partimiz adına binlerce insanı selamlıyordu. Genel çalışmamızın bir handikapı olarak, yine 1 Mayıs öncesinde ulaşip çağırduğumuz insanları istediğimiz gibi örgütleyip alana getiremedik. Ayrıca

bölgemizde bu yılki 1 Mayıs'a katılım geçen yıla göre daha düşüktü. Kortejimiz oldukça coşkulu oldu. Yürüyüş boyunca kapitalizme karşı şiarlarımızı haykırdık.

Hessen'den TKİP taraftarları**İsviçre****Basel:**

Basel'deki 1 Mayıs hazırlıklarına İsviçre'deki Reveletisne Auftanc (Devrimi İnşa) örgütüyle birlikte bir ay önce başladık. Oluşturduğumuz ortak platformda 1 Mayıs hazırlıklarını, nasıl katılacağımızı, hangi şiarları öne çıkaracağımızı tartıştık ve ortak sonuçlara vardık.

Buna göre, sendikaların düzenlediği ve çeşitli ülkelerden işçilerin katıldığı yürüyüşte, işçilerden kopmadan yer alacak, onlarla birlikte yürüyecektik. Almanca "Kapitalizm sömürü, baskı, işsizlik ve barbarlık demektir!" şiarının yer aldığı, TKİP ve Devrimi İnşa imzalı bir pankart hazırladık. Almanca "Sermayenin saldırılarına karşı proletarya enternasyonalizmi ve komünizm için 1 Mayıs'ta mücadele için alanlara!" şiarının yer aldığı ortak bir afiş çıkardık.

1 Mayıs'tan iki hafta önce başta fabrika önleri olmak üzere Basel şehri afişlerimizle donatıldı. Bir hafta önce ise TKİP Yurtdışı Örgütü'nün Türkçe ve Almanca bildirisi posta kutularına, kahvelere dağıtıldı. Gece, panel, seminer ve konserlerde yaygın biçimde kullanıldı. Basel polisi yaygınca yapılan ortak afişimizi ve 1 Mayıs'a İsviçreli devrimci örgütlerle birlikte katılacağımızı kastederek, 1 Mayıs öncesi "Bu yıl 1 Mayıs'ta daha ciddi önlem almamız gerekiyor. Radikal gruplar ortak bir blok oluşturmuş ve bunu da kamuoyuna ilan etmiş bulunuyorlar. 1 Mayıs'ta olay çıkaracaklar" açıklaması yaptı.

1 Mayıs alanında kendimize yakışır bir tutumla yer aldık. Polisin açıklamasını doğrulayacak en ufak bir görüntü sergilenmedi. Kızıl Bayraklar, ortak pankartlar ve kendi flamamızla ortak kortej oluşturarak işçilerle birlikte yürüdük. Arabaya yerleştirdiğimiz ses cihazıyla 1 Mayıs Marşı'nı Türkçe ve Almanca kasetle verdik. Almanca devrimci marşlar çalındı. Türkçe, Almanca ortak sloganlar atıldı. Ortak çalışmamız ve ortak katılımımız sadece Basel polislerinin değil, yerli devrimcilerin-ilericilerin ve işçilerin 1 Mayıs alanında "TKİP nedir, neyi savunuyor" gibi sorularla da ilgisini uyandırdı.

Bu yılki 1 Mayıs, gerek genel olarak gerekse bizim kendi cephemizden geçen yılı aşan bir katılımı gerçekleştirdi.

Basel'den TKİP taraftarları**Genevre ve Neuchatel:**

1 Mayıs için hazırlıklara Nisan'ın ortalarında başladık. İlk elden Cenevre'de 1 Mayıs'a çağrı bildirimlerimizi dağıttık. "Emperyalizme, faşizme, ırkçılığa ve savaşa karşı 1 Mayıs" şiarı taşıyan 1 Mayıs afişimizi Cenevre'nin her tarafına yaygın bir şekilde yaptık. Özellikle fabrika çevrelerine ve şehrin içine olmak üzere. 1 Mayıs'a da hazırlıklı olarak girdik.

1 Mayıs günü Cenevre'de pankartlarımızla mitingimize katıldık. Türkiyelilerin oldukça az sayıda olduğu bu kentte 30 kişi kadar bir kitleyle yürüyüşte yerimizi aldık. Yürüyüş boyunca "Yaşasın 1 Mayıs, yaşasın sosyalizm!" sloganlarımızı attık. Miting bizim açımızdan çok iyi geçti. 2500 adet Fransızca bildirimimizi dağıttık. Yaklaşık 2 kilometre boyunca tüm kitleye bildirimlerimizle seslenme olanağımız oldu. Mitingin başlangıç ve bitiş yerini önden çok sayıda Parti afişimizle donatmıştık.

Ayrıca Neuchatel'de de TKİP taraftarları olarak, 1 Mayıs hazırlıklarına Nisan'ın ortalarında partimizin bildirimlerini dağıtarak başladık. Ardından Fransızca ve Türkçe afişlerimizi şehrin en önemli yerlerine yaptık. (Afiş çalışması sırasında, birkaç öğrenci dikkatlerini çeken afişlerimizin çok güzel olduğunu söylediler ve kendilerine hediye etmemizi istediler.)

1 Mayıs günü Cenevre'deki yoldaşlarla Cenevre'de yürüdük.

Cenevre ve Neuchatel'den TKİP taraftarları**Belçika/Antwerpen:**

Belçika'da 1 Mayıs önceki yıllarda olduğu gibi sol eğilimli parti ve sendikalar tarafından sokak ve salon gösterileri olarak kutlandı. Yürüyüşün en kitleseli Antwerpen şehrinde olduğu için, TKİP'li komünistler olarak (Hollanda'dan gelen yoldaşların da desteğiyle) gücümüzün ağırlığını buraya verdik.

Bu yılki yürüyüş geçen yıllara göre daha kitleseldi, 8-10 bin arasında bir katılım vardı.

Yürüyüşte TKİP-YDÖ imzalı 1 Mayıs bildirisi ile katıldık. Bildirimlerimizin Türkçe, Hollandaca ve Fransızca olmaları, kitleler tarafından ilgiyle karşılandı. Parti bayraklarımızın dalgalanması yürüyüşü dışardan izlemekte olan yaşlı komünistleri coşturdu. Ayrıca sloganlar atılınca izleyiciler alkışladılar.

Yürüyüşten sonra, Belçika Emek Partisi'nin (PTB) düzenlediği 1 Mayıs salon gösterisine katılmak için Brüksel kentine gittik. Stand yerinde partimizi tanıtan ve Ulucanlar katliamını teşhir eden Türkçe, Hollandaca, Fransızca, Almanca ve İngilizce materyallerimiz ilgi topladı. Gösteriye 3 bin civarında çeşitli milliyetlerden devrimcilerin ve ilericilerin katılması, etkinliğin enternasyonal havada geçmesini sağladı.

TKİP taraftarları/Belçika

Arjantin:

İşçi sınıfının giderek militanlaşan eylemliliği

Arjantin'de Kasım ayından beri iktidarda bulunan De La Rúa hükümeti, IMF'nin direktifleri doğrultusunda işçi sınıfının kazanılmış tüm haklarına büyük bir saldırı niteliğinde bir iş yasası hazırladı. Yasa parlamentodan geçti ve tartışılmak üzere senatoya geldi. Bir hafta önce başkent Buenos Aires'te, CGT sendikasının çağrısıyla ve planlanan yeni yasayı protesto etmek için parlamento önünde toplanarak eylem yapan işçiler polisin azgınca saldırısına maruz kaldı.

Planlanan yasaya göre, endüstri ve hizmet sektöründeki özelleştirmeler sürdürülecekti. Hükümet bundan başka katma değer vergisini artırdı, özel hastalık sigortasını da vergiye tabi tutuyor. Benzin fiyatlarına zam getirilirken, kamu giderlerinin üzerine çizik çekildi. İşçi sınıfının örgütlenme hakkına saldırılıyor. Pazarlar liberalleştirilirken, yoksul bölgeler için sübvansiyonlar kaldırıldı.

Hükümet, bu saldırılar yetmiyormuş gibi, yeni bir

yasayı daha senatodan geçirmeye uğraşiyor. Bu yasaya göre, endüstri sendikası prensibi işyeri sendikaları lehine ortadan kaldırılacak. Aynı şekilde, sermaye gelecekte sendika ile anlaşmaya varamaması durumunda tek taraflı olarak iş sözleşmesini dayatabilecek. Sendikalar gelecekte hükümetten grev yapmak için izin almak zorunda kalacaklar. Bazı sektörlerde, örneğin taşımacılıkta hiç grev yapılamayacak. Yine gelecekte yeni işe alınanlar bir yıllık deneme sürecini sendika üyesi olmadan geçirecek.

Birkaç hafta önce parlamentodan geçen bu işyasası senatoda tartışılacak. Bunu protesto etmek için sendikalar birliği CGT, kamyon sürücüsü H. Moyano önderliğinde ve otobüs sürücülerinin desteği ile şehir temizlik işçilerini, mahkeme personelini harekete geçirdiler. Çarşamba gecesi yüzlerce işçi kongre binasının önünde toplanarak protesto eylemine başladı. Sabaha karşı polis gaz, su ve silah

kullandı, işçilerin üzerine ateş açtı. 50 işçi gözaltına alınırken, bazıları ağır olmak üzere 10 işçi de yaralandı. Yaralıların arasında polis kurşunuyla ağır yaralanan yargı sendikası genel sekreteri de bulunuyor.

Sendikanın protesto eylemlerini sürdüreceklerini ilan etmesinin ardından tüm ülkede binin üzerinde yola barikatlar kuruldu. 250'si başkentte, 150'si La Plata'daki petrol rafinerilerinde olmak üzere. Protesto eylemleri sonucu işyasasının senatoda tartışılması 7 Mayıs'a ertelendi. Ama bu tarihte de yapılmayacağı tahmin ediliyor. Hükümet 12 polis hakkında, göstermelik de olsa, şiddet kullandıkları için soruşturma açmak zorunda kaldı.

Arjantin'de işçi sınıfı, mücadeleci, militan bir sınıfa geleneğine sahip. Genel grevlere sahne olan ülkede işçiler bir kez daha yaşamı durdurdular ve yeni hükümet geri adım atmak zorunda kaldı. Kazanan yine işçi sınıfı oldu.

Guatemala:

Ulaşım ücretlerine yapılan zamma karşı halk ayaklandı

Guatemala'da ulaşım ücretlerine getirilen zammı protesto eden kitlelerin 1 hafta boyunca süren eylemleri sonucunda, hükümet zammı geri almak zorunda kaldı. Eylemlerde açılan ateş sonucu 4 kişi hayatını yitirdi, onlarcası yaralandı. Yüzün üzerinde kişi gözaltına alınırken çok sayıda otobüs yakıldı.

Başkent Guatemala'da eylemler, 27 Nisan'da otobüs fiyatlarına %50 zam yapılması üzerine başlamıştı. O günden itibaren kente tamamen bir kaos ortamı hakimdi. Binlerce işçi işe gitmezken pazarlar, bankalar, restoranlar kapalı kaldı. İşportacılar bile sergilerini açmadılar. 3 milyonluk kentte, hergün binlerce kişinin otobüse inip bindiği istasyon ise bomboştu. Hükümetin kamu otobüslerine ödediği sübvansiyonu ödemekten vazgeçmesi üzerine başkent belediye başkanı fiyatları serbest bırakmıştı. Bunun üzerine özel otobüs

tekelleri fiyatlarına %50 zam yapmıştı. Başkentte halkın büyük bir kesimi kenar mahallelerde, yoksul semtlerdeki gecekonduarda yaşıyorlar. Saatlerce 1960'lardan kalma Amerikan okul servis otobüsleri ile defarlarca aktarma yaparak gitmek zorundalar. Daha şimdiden bir ailenin ortalama aylık gelirinin dörtte birini ödedikleri otobüs fiyatlarının %50 arttırılması ise ailelerin kaldıramayacağı bir yük.

Otobüs fiyatlarına getirilen zam aslında Guatemala halkının iktidardaki 100 günlük hükümet partisi, sağcı Guatemala Cumhuriyetçi Cephe partisinin ekonomi politikalarına duydukları tepki ve öfkenin dışa vurmasıydı. Hükümet iktidara geldiğinden beri sadece otobüs ücretleri değil, benzine ve suya da zam yapmıştı. Oysa sözü verilen %30 ücret artışından hala eser yok.

Norveç:

Sosyal eşitsizliklere karşı son 14 yılın en büyük işçi eylemi

Çarşamba günü 84 bin sendikalı işçinin iş bırakmasıyla ülkede yaşam felce uğradı. İki büyük araba tekeli Daimler Chrysler ve BMW ile Auda işçileri iş bıraktılar. Grevden en çok etkilenen alanlar arasında inşaat, nakliye ve hizmet sektörü geliyor. Otellerdeki müşteriler zamansız olarak otelleri terketmek zorunda kaldılar. Ulaşım ve nakliye sektörünün grevden etkilenmesi nedeniyle alışveriş merkezlerinde büyük bir kaos yaşandı. Yolcular gidecekleri yerlere gidemediler. Günlük gazeteler sadece internette izlenebildi.

Sendika üyesi işçiler, sendika yöneticileriyle işverenlerin anlaşmaya vardıkları toplu sözleşmeyi reddediyorlar. 2002 yılından itibaren %3,54 ücret artışı ve 5. haftası ödenen izin üzerine anlaşmaya varmışlardı. Taraflar masaya oturmaya hazır olduğunu açıklamalarına rağmen, grevdeki işçilerin taleplerinin henüz tam net dile getirilemediği ifade ediliyor. Grevin ne kadar süreceği ise henüz bilinmiyor.

Brezilya'da topraksız köylü hareketinin militan eylemleri sürüyor

Brezilya'da Portekizlerin ayak basmasının 500. yılının törenlerle kutlandığı geçtiğimiz hafta, binlerce topraksız köylü, kızıldere ve siyah, "500 yıl eşitsizlik ve ırkçılık" şiarıyla kutlamaları protesto etti. Devletin ordusu ve polisinin azgın saldırılarına karşı militanca direniş sergiledi

2 Mayıs'tan bu yana binlerce topraksız köylü Brezilya'da hükümete yine sıkıntılı anlar yaşıyor. Topraksız köylüler toprak reformunun uygulanmaya konulması talebiyle ülke genelinde protesto eylemlerine başladılar. Hükümet binalarını işgal ettiler. Rio de Jenerio'da Topraksız Köylüler Hareketi(MST)'ne bağlı 300 kişi Ulusal Ekonomi ve Gelişim Bankası merkezine saldırarak, banka şefi ile görüşme talebinde bulundular. İşgal, MST yönetiminin Başbakan F. Cardoso tarafında kabul edilmesine kadar sürdü.

Ülkenin güneyindeki Parana eyaletinde de polisin, eyaletin başkenti Curitiba'ya gitmek üzere yola çıkan topraksız köylülerin bulunduğu 34 otobüsü durdurmaları üzerine çatışmalar yaşandı. Polis eyleme giden köylüleri coptan geçirirken, göz yaşartıcı bomba ve silah kullandı. Köylüler polisi taş yağmuruna tuttular. Bunun üzerine çıkan olaylarda 200 kişi gözaltına alındı, onlarcası yaralandı. Maliye Bakanı P. Malan, hükümet olarak, hükümet binasının işgali sürdüğü sürece köylülerle anlaşma masasına oturmayacaklarını açıkladı.

Brezilya'da topraksız köylüler hareketi yıllardır hükümetin izlediği neo-liberal politikalara karşı ve toprak talepleriyle sokaklara çıkıyor, barikatlar kuruyor, eylem yapıyor, metropollerde alanlara kamp kuruyor, toprakları işgal ediyor. Brezilya'da halen halkın %40'ı toprakların yalnızca %1'ine sahipken, toprakların büyük bir bölümü bir avuç asalaktan oluşan tarım oligarklarının elinde bulunuyor. Bunların sahip olduğu toprakların %62,4'ü işlenmeden duran alanlardan oluşuyor.

Ülkede 4.8 milyon köylü ve tarım işçisinin toprak istemi sürekli gündemde. Halen 74 bin aile sokaklarda kamp kurarak bir parça toprağa sahip olabilmek için bekliyor.

TKİP programı etrafında birleşmekten ve savaşmaktan başka yol yoktur

Ceyhan Demir

Yıl 1987. Bir elin parmak sayısından daha az insan tarafından başlatılan, yankısını devrimci harekette bulan ve gelişen yeni bir anlayış filizlendi. Üzerinde yaşadığımız devrim toprağında yaşanmış deneyimleri Marksizm-Leninizm'in özüne dönerek irdeleyen, eleştiren ve küçük-burjuva devrimciliğini aşan komünist bir hareket, EKİM, artık Türkiye topraklarında siyaset sahnesindeydi. Önüne koyduğu ilk hedef, işçi sınıfının tek silahı olan PARTİ'yi kazanmaktı.

Yıl 1998, Kasım ayı. Büyük Ekim Devrimi'nin 81. yıldönümüne denk gelen günlerde "Devrim tarihimizde bir kilometre taşı" başlığıyla Türkiye Komünist İşçi Partisi'nin Kuruluş Bildirisi yayımlandı. EKİM misyonunu tamamlamış, Türkiye işçi sınıfını devrimci öncü partisi olarak TKİP kurulmuştu.

EKİM'in ilanındaki heyecanı birebir yaşayamamıştım, ama TKİP'nin kuruluşunun yarattığı heyecan bugün hala üzerimde.

Ve takvim yaprakları 25 Mart 2000'i gösterdiğinde, Ekim'in 212. ve Kızıl Bayrak'ın 2000/11. sayılarında partinin kuruluşundan bu tarafa "dört gözle" beklenen belge nihayet yayınlanmıştı: TKİP Programı!

TKİP Programı; "Dostun ve düşmanın önünde göndere çekilmiş bir bayrak..."

TKİP Programı; işçi sınıfı için iktidara giden yolun rotası...

TKİP Programı; kurulu kapitalist düzenin, onun dayandığı kanlı sermaye diktatörlüğünün yıkım habercisi...

TKİP Programı; Burjuvazi ve uşaklarına korku...

TKİP Programı; İşçi sınıfı ve müttefiklerine güç ve kudret...

TKİP Programı; Altında birleşilecek, uğrunda savaşılacak bayrak...

Ve nihayet, **TKİP Programı;** Türkiye topraklarında bugüne kadar sözümona işçi sınıfı adına ortaya konulan bütün programların anlamını ve meşruiyetini kaybetmesi demektir.

***

Artık Türkiye'de teorisi ve temel görüşleriyle, ideolojisi ve politikalarıyla, programı ve tüzüğüyle, komünist bir işçi sınıfı partisi var!

Başta partili kadrolar olmak üzere tüm TKİP militanları, tüzüğün ve programın gereklerine uygun disiplinli bir yaşam ve faaliyet tarzı, partili yaşam ve faaliyet tarzını oturtmak zorundadırlar.

Artık insanlarımız, gerek düşman saldırısı yüzünden gerekse başka fiili durumlar nedeniyle tek başlarına kalsalar bile, önceden "on kişi"nin yaptığı işi kendi başlarına yapabilmelidirler. Çünkü artık parti zeminindeyiz, komünist sınıf partisinin bir parçasıyız, onun varlığından besleniyoruz, güç ve moral alıyoruz.

***

Türkiye sol hareketinde program bilinci diye bir şey yoktur. Program onlar için sıradan ve cansız, amaçsız ve işlevsiz bir metinden ibaret olmuş, kağıt üzerinde kalmaktan öteye gidememiştir.

Böyle bir ortamda, program bilincinin yaratılması, TKİP programının daha iyi anlaşılabilmesi-tartışılabilmesi için, önce kongre tartışmalarının/belgelerinin genişçe sunulması ve bunun ardından programın yayınlanması amacına

ulaştı. Parti ve program bilincini kendi saflarımızda köklü bir biçimde yerleştirmek için azami çaba göstermekle kalmamalı, dışımızda programa en geniş bir biçimde ilgi toplayabilmeli, onu her yerde ve her anımızda kitlelerin gündemine sokabilmeliyiz.

Programımızda en ufak bir fazlalık ve tekrardan söz edilemez; o yeterince özlü ve aynı ölçüde de yoğundur. Programımız uluslararası devrimci proletaryanın geçmiş programlarının mirasçısı ve bugünkü koşullarda sürdürücüsü konumundadır.

***

Programımızın güncel anlamı ve işlevi ayrıca dikkate değerdir. İşçi sınıfı ve emekçilerin her türlü örgütlülüğünün dağıtılmaya çalışıldığı, en ufak muhalif eyleme karşı copların kullanıldığı, muhalif basın üzerinde aklın almayacağı baskıların olduğu bir ortamda:

"Sınırsız söz, basın, örgütlenme, gösteri ve toplanma özgürlüğü."

İşkencenin küçük çocuklara bile yapıldığı, siyasal tutsakların katliamlarla yüzyüze kaldığı, hücrelere tıkmak istendiği bir ortamda:

"İşkenceye son, tüm siyasal tutuklulara özgürlük."

Kamu emekçilerine sahte sendikaların dayatıldığı, işçilerin sendikalarının tasfiyesi için her türlü oyunun yapıldığı bir ortamda:

"Tüm çalışanlar için grevli ve toplu sözleşmeli sendika hakkı. Sınırsız grev ve genel grev hakkı. Lokavtın yasaklanması."

IMF direktifleri doğrultusunda sermaye hükümeti tarafından ağır sosyal yıkım paketlerinin uygulandığı bir ortamda:

"IMF, Dünya Bankası vb. emperyalist mali kuruluşlarla kölece ilişkilere son."

Her türlü gelirin dış borç ödemelerine aktarıldığı, fakat dış borçların faizlerinin bile kapatılmadığı bir ortamda:

"Dış borç ödemeleri durdurulsun. Tüm dış borçlar geçersiz sayılsın."

İşsizler ordusunun çığ gibi büyüdüğü, çalışanların ise her an işten atılmaya yüz yüze kaldığı bir ortamda:

"Herkes iş, tüm çalışanlara iş güvencesi."

İşçi ve emekçilerin ev demek için "bin şahit" istenilen gecekondularda kirayla oturmak zorunda oldukları, binlerce depremzedenin çadırlarda yaşadığı, sokaklara atıldığı bir ortamda:

"Herkes sağlığa ve ihtiyaca uygun ucuz konut."

Devlet hastanelerinde kuyruklarda ölümle yüzyüze kalınan, ilaç bulunamayan, bulunsa bile fiyatlarından dolayı alınamayan bir ortamda:

"Herkes parasız sağlık hizmeti."

Eğitimde özelleştirmenin hızla hayata geçirildiği, üniversite kapılarının işçi-emekçi çocuklarına kapatılmak istendiği bir ortamda:

"Her düzeyde parasız eğitim. 17 yaşına kadar zorunlu eğitim. Bilimsel, demokratik ve laik eğitim. Özerk-demokratik üniversite."

Sosyal sigorta kurumlarının tasfiyesinin dayatıldığı bir ortamda:

"Tüm çalışanlar için genel sigorta (işsizlik, sağlık, kaza, yaşlılık vb.). Sigorta primlerinin devlet ve işveren tarafından ödenmesi. Sosyal sigorta kurumlarında işçi ve emekçi denetimi."

Yaşamın tüm alanlarında kadının ikinci sınıf insan olarak görüldüğü bir ortamda:

"Toplumsal hayatın tüm alanlarında kadın-erkek eşitliği."

Sermaye iktidarının nükleer santral üzerinden doğaya ve insana toplu kıyımı dayattığı bir ortamda:

"Çevre tahribatına son. Doğal, tarihi ve kültürel çevrenin korunması"

4 kişilik ailenin mutfak masrafına dahi yetmeyen, sefalet içinde yaşamaya bile olanak sağlamayan bir asgari ücret ortamında:

"İnsanca yaşamaya yeten, vergiden muaf asgari ücret."

İşçilerin ücretlendirilirken kadın, erkek, çocuk olarak ayrıldığı fakat yaptığı işlerin birbirinden aşağı kalmadığı bir ortamda:

"Eşit işe eşit ücret."

İşçilerin sabahın köründen gece yarısına kadar çalıştırıldığı, üstüne üstlük mesailerinin bile verilmediği bir ortamda:

"Her türlü fazla mesainin yasaklanması."

Binlerce çocuk işçinin emeklerinin karşılığı verilmeden çalıştırıldığı bir ortamda:

"14 yaşından küçük çocukların çalıştırılmasının yasaklanması..."

Acil istemlerin yer aldığı TKİP programı etrafında birleşmekten, yeryüzünü cennete çevirmek uğruna savaşmaktan başka bir kurtuluş yolu yoktur işçi sınıfının ve tüm ezilenlerin önünde...

Yaşasın Türkiye Komünist İşçi Partisi!

Yaşasın komünizm!

EKİM

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

**Bütün Ülkelerin
Proleterleri, Birleşin!**

Sayı:212 Ocak-Şubat '00

Altında birleşilecek, uğrunda savaşılacak bayrak!

Sınıfın, devrimin ve sosyalizmin programı!

TKİP Programı

Hitler faşizmini sosyalist Sovyet halkları ezdiler...

Berlin'e orak-çekiçli kızıl bayrağı Sovyet Kızıl Ordu birlikleri diktiler..

Anti-faşist zaferin 55. yıldönümü

İnsanlık tarihinin tanık olduğu en kanlı ve en tahrip edici savaşı oldu ikinci emperyalist dünya savaşı. Modern barbarlık sistemi olan kapitalist emperyalizmin yolaçtığı akılalmaz bir kıyım savaşıydı bu. 60 ülkeyi içine alan bu savaşta 50 milyon insan yaşamını yitirdi, 55 milyon insan sakat kaldı.

Bunalım içinde debelenen kapitalizmin özbeöz çocuğu olarak yükseldi Hitler... Sosyalizmi kurma yolunda önemli mesafeler alan Sovyetler Birliği'ne karşı kapitalist dünyanın saldırı üssü olarak kullanıldı Alman faşizmi... Bunalımın yolaçacağı bir devrimci dalga korkusuyla da hareket eden emperyalist Batı, Sovyetler Birliği'nin tüm çabalarına rağmen, Hitlerin Avrupa'daki ilerleyişini durdurmak için kaydedeğer hiçbir şey yapmadı. Hitler Almanya'sı önce Avusturya'yı ilhak etti. Batılı emperyalist devletlerin teslimiyetçi Münih komplosundan güç alarak ardından Çekoslovakya'yı işgal etti. Nihayet Polonya'ya saldırısıyla savaş resmen başlamış oldu. Alman orduları 8 ay gibi kısa bir süre içinde Batı Avrupa'nın önemli bir bölümünü ele geçirdiler. Böylece Batı'yı sağlam bir cephe gerisi haline getiren Hitler, bu işgal sayesinde daha da güçlendirdiği savaş makinasını Sovyetler Birliği üzerine sürdü.

Bütün güçlerini seferber eden, son derece donanımlı ve deneyimli bir orduya sahip bulunan Alman faşizmi, birkaç ay içinde Sovyet topraklarının önemli bir bölümünü ele geçirdi. Alman tümenleri Leningrad, Moskova ve Stalingrad'a dayandı.

Sosyalizmin ilk ciddi sınavıydı bu savaş. Batılı emperyalistler sosyalizmin bu ilk devletinin savaşın yıkıntıları altında kalacağı beklentisi içindeydiler. Ancak Hitler'in faşist sürüleri Volga'dan öteye geçmeyi başaramadılar. Yalnızca Kızıl Ordu ile değil, dişiyle tırnağıyla savaşan özverili ve kararlı bir halkın topyekûn direnişiyle karşı karşıya kaldılar. Stalingrad'da yalnızca sokak sokak, ev ev değil, oda oda verilen inanılmaz bir direniş ortaya konuldu; taşla, bıçakla, sıcak suyla savaşıldı. 182 gün büyük olanaksızlıklar içinde sürdürülen böylesine özverili bir direniş sayesinde ki, Stalingrad düşmana geçit vermedi. Moskova'da ve Leningrad'da emekçiler tarafından halk alayları kuruldu. Leningrad tam 900 gün faşist kuşatmaya direndi. İşçiler, kolhozcu köylüler ve aydınlardan oluşan savaşçı birlikler Kızıl Ordu ile kenetlenerek bu faşist sürüleri geri püskürttüler. İşgal bölgelerinde de yoğun bir partizan savaşı yürütülerek Alman ordusuna ağır kayıplar verdirildi. "Hitler bir imha savaşı istiyor. Ona istediğini vereceğiz!" demişti Stalin. Sosyalist Sovyet ülkesi bu vaadi büyük bir kahramanlıkla gerçekleştirdi. Olağanüstü bir çaba ile bütün güçlerini seferber eden Sovyet halkları, bu insanlık düşmanı savaş makinasını imha etmeyi başardılar.

Burjuva Fransa 11 gün içinde teslim alınmış, Hitler'in ordusu hiçbir direnişle karşılaşmadan Paris'e girmişti. Topraklarının önemli bir bölümü işgal altında bulunan, sanayisinin üçte ikisi tahrip olan sosyalist Sovyetler Birliği'nde ise, inanılmaz bir topyekûn direniş ortaya konuldu.

Bu nasıl mümkün olabilmişti?

Bu savaşta karşı karşıya gelen iki karşıt toplumsal-politik sistemdi. Kapitalist sistemin çürümüşlüğü'nün ve kokuşmuşluğunun en çıplak ifadesi olan Alman faşizmi, sosyalizme karşı bir ölüm-kalım savaşı açmıştı. Sovyet halkı bunun bilincindeydi. Büyük acılara ve yoksunluklara katlanarak yepyeni bir toplumu kurmanın mücadelesine girişmiş ve bunda önemli mesafeler elde etmiş olan Sovyet insanı, davasının haklılığına derinden inanıyordu. Uğruna savaşacağı sağlam değerlere sahipti. Bunun sağladığı moral üstünlükle olağanüstü bir savaşma gücü ortaya koyabildi. Bütün bir ülke adeta tek bir savaş karargahı haline getirildi. Örgütlü ve sağlam bir

cephe gerisine, dinamik yedek güçlere sahip olan Kızıl Ordu ile, onunla omuz omuza savaşan bir halkın zaferiydi elde edilen...

Sovyet halkı yalnızca kendisine yönelen bu tehlikeyi ezip geçmekle kalmadı. Savaşın en büyük yükünü omuzlayarak, en ağır bedelleri ödeyerek bütün Avrupa halklarını da Hitler belasından kurtardı. Savaş Avrupa halkları için de tam bir yıkım olmuştu. Binlerce insan kurşuna dizilmiş, cezaevlerine ve toplama kamplarına doldurulmuştu. Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden toplanan 12 milyon işçi, bu kıyım makinasının emrinde en ağır koşullarda çalışmaya zorlanmıştı. İğrenç ve insanlık dışı bir imha hareketi ile milyonlarca Yahudi katledilmişti. Avrupa adeta bir hapishane görünümüne almıştı. Sovyet halkının ortaya koyduğu direniş işgal altında bulunan halklara büyük bir moral verdi. 1941 sonbaharından itibaren Avrupa'da anti-faşist yeraltı direnişleri yaygınlaşmaya başladı. Hitler bir yıldırım hareketi ile Sovyetler Birliği'ni kısa sürede ezip geçeceğini hesaplıyordu. Bunu başaramadığı gibi, cephe gerisi de zayıflamaya başladı. Fransa, İtalya, Yugoslavya, Çekoslovakya, Yunanistan, Bulgaristan, Arnavutluk vb. ülkelerde anti-faşist halk hareketleri giderek güç kazandı.

Bu savaşta en ağır bedeli Sovyet halkları ödedi. Hitler faşizmiyle tek başına savaşmak zorunda kaldıkları içindir ki, 25 milyonun üzerinde Sovyet insanı yaşamını yitirdi. 25 milyon insan evsiz kaldı. 1710 kent, 7 bin köy yıkılıp yıkıldı.

Anti-Hitlerci ittifakın emperyalist kanadı söz verdiği "ikinci cephe"yi bir türlü açmadı. İki yıl boyunca Sovyetler Birliği'ni büyük ve kaba bir ikiyüzlülükle oyalayıp durdu. Böylece faşist Almanya'yla süren savaşın tüm yükü Sovyet halklarının omuzlarına bindi. Elbette ki ikiyüzlü emperyalistler çok bilinçli sinsi bir

davranış içindeydiler. Amaç, savaşı sürdürmekte olan tarafların birbirlerini yıpratıp güçten düşürmelerini beklemektir. Böylece zamanı geldiğinde devreye girecek, durum üzerinde hakimiyet kuracak, kolay yoldan savaşın gerçek galipleri olup çıkacaklardı.

Ancak Hitler ordusuna öldürücü darbeyi vuran ve onu gerisin geri Avrupa'ya sürmeye başlayan şanlı Kızıl Ordu, tüm bu aşağılık hesapları altüst etti. Sovyet Kızıl Ordusu'nun karşı konulmaz bir mutlak zafere doğru yürüdüğünü ve komünistlerin önderliğindeki direniş hareketlerinin çeşitli Avrupa ülkelerinde inisiyatifini ele aldığını gördükleri andan itibaren ki, ABD ve İngiliz emperyalistleri nihayet harekete geçmek zorunda kaldılar. Savaşın uzaması, tüm kayıplarına rağmen Sovyetler Birliği'ni zayıflatmak bir yana, onun birçok bakımdan daha da güçlenmesine yolaçıyordu. Savaş

**"Hitler bir imha savaşı istedi.
Ona istediğini vereceğiz."**

(Stalin)

Hitler'e istediği verildi!

**Kızıl Ordu'nun kızıl zafer bayrağı,
Berlin burçlarında dalgalandı!..**

Alaylar

geçiyor
yanbaşımından.

Davul çalıyor
yiğitler

gümbür
gümbür.

Başlar

dimdik yukarda
sert adımlarla
geçiyorlar.

Anavatanı savunmak için
silahlanıyorlar,
Kızıl Ordu askerleri onlar.

Dörderli

kol halinde
uygun

adım
ilerliyorlar:

Benim

düşmanım
senin
düşmanın.

Senin

düşmanın
benim
düşmanım

Geliyorlar mı?

Gelsinler.

Gelecekleri varsa

Görecekleri de var.

Vladimir MAYAKOVSKI

koşullarına rağmen Sovyet ekonomisi olağanüstü bir gelişme dinamizmi göstermişti. 1940 yılı ile kıyaslandığında, uçak üretimi 4, top üretimi 7, tank üretimi 8 katına ulaşmıştı. Demir ve kömür üretiminde çok büyük oranlarda artış kaydedilmişti. Sovyetler kullandıkları savaş malzemesinin %80'ini kendileri üretiyorlardı. Sovyet halkı kendi güç ve olanaklarıyla Hitler'i ülkesinden kovmakla kalmamış, hızla Avrupa'ya doğru ilerlemeye başlamıştı. En önemlisi de, Sovyet rejimi Avrupa halkları nezdinde büyük bir itibar kazanmıştı. Avrupa'da gelişen direnme hareketi giderek güçleniyor ve komünistler anti-faşist halk hareketinin öncü güçleri haline geliyorlardı. Komünist partilerinin üye sayısı büyük bir hızla artmaya başlamıştı. Emperyalistlerin söz verdikleri "ikinci cephe"yi açmayı biraz daha geciktirmeleri durumunda, Avrupa'ya zafer bayrağı tümüyle Sovyetler Birliği ve devrim yolunu tutacak halklarca dikilecekti.

İşte İngiliz ve Amerikan emperyalizminin müdahalesi bu koşullarda gündeme geldi. Normandiya Çıkartması'nı yaparak, nihayet "ikinci cephe"yi açmış oldular. Ancak, Stalin'in çok yerinde ifadesiyle, onlar "ikinci cephe"yi açmamış olsalardı, bu aynı şeyi halklar devrimci bir temelde yapmış olacaktı. Emperyalist Batı tarafından büyük bir başarı olarak sunulan Normandiya Çıkartması'nın savaşın gidişatında hiçbir tayin edici rolü olmamıştır. Gerçek "ikinci cephe" bu ülke halkları tarafından açılmıştır. Çıkartma, ancak Sovyetler Birliği'nin büyük bir kısmı düşmandan temizlendikten ve Kızıl Ordu Polonya'ya girdikten sonra, 6 Haziran 1944'de yapılmıştır. Bu savaşta İngiliz ve Amerikan ordusunun kayıplarının toplamı yalnızca 500 bin civarındadır.

Dünya halklarının kaderini belirleyen anti-faşist zaferin tüm onuru komünistlerindir. Yalnızca Sovyetler Birliği'nde değil, Avrupa'da da son derece elverişsiz koşullarda ve büyük olanaksızlıklar içinde en önde mücadeleye atılanlar ve en ağır yükü omuzlayanlar onlar olmuşlardır. Direniş boyunca yalnızca Fransa'da 75 bin komünist kurşuna dizilmiştir. İtalya'da katledilen komünist sayısı ise 40 bindir.

Batılı emperyalistler ve Rus emperyalizminin yeni temsilcileri anti-faşist zaferin 55.yılına da şu günlerde anmaya hazırlanıyorlardı. Her zamanki ikiyüzlülükleriyle, bir kez daha, gerçek sahibi sosyalist Sovyet ülkesi ve dünya halkları olan zaferi kendi zaferleri olarak sunacaklar. Fakat hiçbir çaba, bu savaşın gerçekte iki sistem arasında yaşandığını ve zaferin sosyalizmin ilk ülkesinin kahramanca direnişi sayesinde kazanıldığını unutturamayacaktır.

Devrimin 25. yıldönümünde gelecekteki zafere sonsuz inanç

Sovyet Hükümeti ve Bolşevik Partimiz adına sizleri Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 25. yıldönümü dolayısıyla selamlar ve kutlarım.

Bir çeyrek yüzyıl önce işçiler ve köylüler; Bolşevik Partisi'nin ve yüce Lenin'in önderliği altında, ülkemizde Sovyet iktidarını kurdular. Sovyetler Birliği halkları, bu zaman içinde şanlı bir yol katettiler. Bu 25 yıl içinde yurdumuz, güçlü bir sosyalist sanayi ve kolhoz devleti haline geldi. Sovyet devletinin halkları, kendi özgürlük ve bağımsızlıklarını elde ettikten sonra, sarsılmaz kardeşçe bir dostlukla birleştiler. Sovyet insanları her türlü baskıdan kurtuldular ve sebatlı bir çalışmayla kendilerine mamur ve müreffeh bir yaşam sağladılar.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin yirmibeşinci yıldönümünü, ülkemizin halkları; faşist Alman istilacılarına ve onların Avrupa'daki suç ortaklarına karşı yürütülen şiddetli savaşın kızgın bir döneminde kutlamaktadırlar. (...)

Sovyet halkımız; payına düşen sınavları şerefle geçti, ve zafere olan sarsılmaz inançla doludur. Savaş, Sovyet düzeninin güç ve sağlamlığını sıkı bir yoklamadan geçiriyor. Sovyet devletinin parçalanmasına bel bağlamış olan Alman emperyalistlerinin hesapları tamamiyle suya düştü. Sosyalist sanayi, kolhoz sistemi ve ülkemiz halklarının dostluğu ve Sovyet devleti, sağlamlık ve sarsılmazlıklarını gösterdiler. İşçiler, köylüler, ülkemizin bütün aydınları, bütün cephe gerimiz, cephemizin ihtiyaçlarını yerine getirmek için namusla ve fedakarca çalışıyorlar.

Hitler Almanya'sına ve onun suç ortaklarına karşı yürütülen savaşın bütün ağırlığını Kızıl Ordu taşımaktadır. Faşist ordulara karşı yürüttüğü fedakarca savaşla Kızıl Ordu, yeryüzündeki bütün özgürlüksever halkların sevgi ve saygısını kazandı. Daha önceleri yeterince savaş tecrübesi olmayan Kızıl Ordu'nun er ve komutanları, düşmana tam darbe indirmesini, onun insan kuvvetlerini ve teknik araçlarını imha etmesini, düşmanın planlarını bozmasını, şehirlerimizi ve köylerimizi yabancı zalimlere karşı savunmasını öğrendiler. Moskova ve Tula'nın, Odessa ve Sivastopol'ün, Leningrad ve Stalingrad'ın savunmacıları, emsalsiz cesaret, demir disiplin, dayanıklılık ve zafer kazanma ustalığı gösterdiler. Bütün Kızıl Ordumuz bu kahramanlardan örnek alıyor. Kızıl Ordu'nun direnme gücünü düşman kendi bedeninde tatma fırsatını buldu. Kızıl Ordu'nun ezici darbelerinin gücünü ise düşman yakında tadacaktır. (...)

*Stalin'in Ekim Devrimi'nin 25. yıldönümünde yaptığı konuşmadan...
(7 Kasım 1942)*

Vietnam halkının emperyalist dünyanın jandarması

ABD üzerindeki muhteşem zaferinin 25. yılındayız

ABD emperyalizminin unutamadığı yenilgi

Vietnam tarihi bir ulusal kurtuluş savaşı tarihidir. Hindi Çin'in yeraltı kaynakları açısından zengin, stratejik önemdeki bu küçük ülkesi kurtuluşun önceki tüm tarihi boyunca hep sömürgeci boyunduruk altında yaşamıştır. Bin yıl boyunca Çinlilerin yönetimi altında kalmış, çağdaş dönemde ise Fransız sömürgeciliği altında 80 yıl geçirmiştir. İkinci emperyalist dünya savaşı sırasında bir süre için Japonya'nın istilasına uğramış, savaştan sonra Kuzey Vietnam özgürlüğünü ve bağımsızlığını kazanmış, Güney Vietnam'da ise Fransa'nın sömürgeci egemenliği devam etmiştir. Fransız emperyalizminin çekilmek zorunda bırakılmasının ardından ise (1954), bu kez emperyalist dünyanın jandarması ABD tarafından işgal edilmiştir. Ardarda uğradığı istilalar ve yabancı egemenliği, bu son derece geri ve fakir ülke halkının bağımsızlık ve özgürlük tutkusunu sürekli beslemiştir.

Fransa'nın çekilmesinin ardından ABD'nin Vietnam'a dolaysız olarak el atması iki temel olguya dayanıyordu. Bir yandan 1949'da başarıya ulaşan Büyük Çin Devrimi, Uzak Doğu'daki güç dengelerini altüst etmişti. Çin Halk Cumhuriyeti, emperyalizmin bölgedeki sömürgeci emelleri açısından büyük bir tehdit haline gelmişti. Öte yandan ise, Cenevre Anlaşması'nda öngörülen seçimlerin Vietnam'da komünistlerin zaferiyle sonuçlanacağı kesinleşmişti.

ABD Güney Vietnam'a atadığı kukla Diem diktatörlüğü aracılığıyla hem bölgedeki nüfuzunu arttırmayı, hem de ülkenin güneyinde hızla gelişen devrimci mücadeleyi şiddetle boğmayı umuyordu. Ne var ki, Diem diktatörlüğünün toplum üzerindeki korkunç baskısı ve hızla derinleşen sınıfsal-sosyal çelişkiler, Güney Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi'ni güçlendirmekten, yoksul Vietnam halkının desteğini arttırmaktan başka bir sonuç doğurmadı.

Güney Vietnam'ın kuzeyle birleşmeyi amaçlayan ulusal kurtuluş mücadelesini ezmek isteyen ABD geniş çaplı bir işgale girişti. Vietnam'a 1 milyon 200 bin asker sevk etti. Ancak karşısında büyük devrimci Ho Şi Minh önderliğinde birleşen tüm Vietnam halkını buldu.

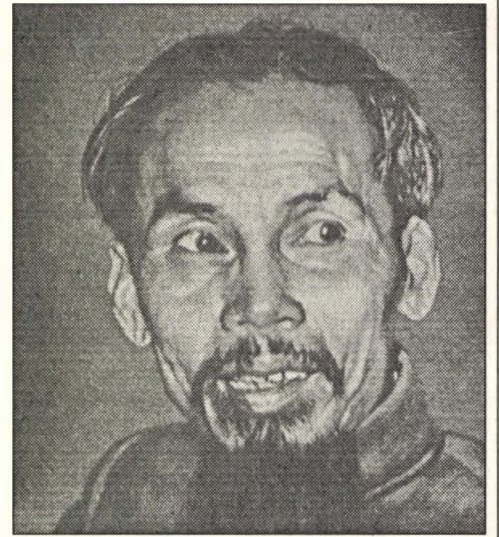
Son derece geri ve küçük bir ülkeye karşı sürdürülen 12 yıllık haksız ve kirli bir savaşta ABD'ye kök söktüren işte bu güçtü. Küstah ve kibirli ABD emperyalizmi, "bu kadar yıl ve bu kadar bin can kaybindan sonra bu korkak, bilgisiz, eğitimsiz, inançsız, kara donlu sefil piçlerin, dünyanın en büyük askeri gücüne hala meydan okumakta" (New York Times) oluşunu bir türlü kavrayamıyordu. Ne var ki içine düştüğü bataklık derinleştiççe, çaresizliği arttıkça gerçekleri de saklayamaz oldu: "Komünistler,

Vietnam'da bir ihtilalci fikrin tohumunu atmışlardır. Bu ise bizim bilmemezlikten gelmemiz, bombalamamız, ya da bastırmaya kalkmamızla yok edilemez. Fikirler, bu çeşit metodlarla öldürülecek şeyler değildir." Gerçekten de, ne uçaklardan yağdırılan tonlarca bomba, ne kurulan "stratejik köyler", ne özel timler ve sivil halka dönük katliamlar, ne köy yakmalar ve işkenceler, ne de milyonlarca insanı yakıp kavuran Napalm bombaları, tüm bunlar onurlu Vietnam halkına boyun eğdiremedi. Tersine, emperyalist dünyanın mutlak hakimi ve jandarması olan ABD, kurtuluş mücadelesi veren bu mazlum halkın kahramanca direnişi karşısında tarihin en utanç verici yenilgilerinden birini yaşadı. Savaş, 30 Nisan 1975'te ABD işgal güçlerinin Vietnam'dan kaçması ve Vietnam kurtuluş devriminin tam zaferiyle sonuçlandı.

Ancak Vietnam devriminin önemi kendisinden ötedir. Ho Şi Minh'in devrimci önderliği altında gelişen ve uzun yıllar sonra zafere ulaşan Vietnam halkı, ezilen halkların ulusal kurtuluş için giriştikleri mücadelenin sembolü olmuştur. Dahası, Vietnam Devrimi'nin sarsıcı etkisi batı ülkelerindeki '68 gençlik hareketinin radikal bir toplumsal harekete dönüşmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Hiçbir güçle bastırılmayan Vietnam kurtuluş mücadelesi, emperyalist dünyanın suratında bir şamar gibi patlamış ve ezilen halklar için büyük bir moral ve esin kaynağı olmuştur. Emperyalist dünya için yarattığı kabus ise "Vietnam sendromu" kavramı ile siyasal literatüre girmiştir. O günden bugüne şu veya bu ülkeye yönelik emperyalist müdahale ve işgal girişimleri, "Vietnam batağına batmak" olarak nitelenir hale gelmiştir.

Bu bile Vietnam ulusal kurtuluş mücadelesinin ve onun Amerikan emperyalizmine karşı kazandığı büyük zaferin tarihsel anlamını ve önemini anlatmaya yeter.

Faşizm üzerine notlar

Ümit Altıntaş

19. yüzyıl birçok açıdan kapitalizmin damgasını vurduğu bir dönem oldu. Dünyanın merkezi Avrupa'da sadece ekonomik iktidar değil siyasi iktidar da burjuvazinin eline geçti. Kapitalist sömürünün temel toplumsal sonuçları geniş kitleler üzerinde derin yıkıcı etkisini göstermeye başladı. Nesneleşmiş insan özneleşmiş meta temelinde para ile profesyonalle edilmiş kapitalizmin ilk etkisi ekonomik yıkım oldu. Sanayileşme ile, çalışan işçilerin erkek, kadın, çocuk ayrımlarının silindiği bir üretim tarzı ve olanakları doğmuştu. Bu ise işçi ücretlerinin aile başına bile artışı doğurmadı. İşçi sınıfının cinsiyet ve yetişkinlik temelinde genişleyen yelpazesi, ücretlerin de inanılmaz bir düşüşünü hazırladı ve güvenceye aldı. Önceki dönemin tersine, ailede herkes çalışmakta, ama sefalet düzeyi açlık düzeyine doğru gerilemekteydi. Çalışanların bu kitleselliği de çalışma sürelerini kısaltmadı. Günde 12-14 saatlik çalışma süreleri doğal bir durumdu. İşçiler bu dönem boyunca kuşaktan kuşağa kaldıkları yerleri terketmek, fabrikaların çevresine kurulmuş sağlıksız bölgelerde, insanlık dışı koşullarda yaşamak zorunda bırakıldılar.

Çeşitlendirilebilecek bu yıkım, doğaldır ki, yönetimden tümüyle yoksun bırakılan işçiler için apolitizm, yani politik bir yıkımdı. Bu iki temel öğeyi tamamlayan toplumsal çürüme, kültürel ve ahlaki yıkım oldu. Suç oranlarında, uyuşturucu ve alkol kullanımında, intiharlarda kitlesel bir artış yaşandı. Bireycilik, çıkarıcılık, yalancılık, namussuzluk vb. benzeri çeşitlendirilebilecek tüm davranış öğeleri toplumda belirleyici hale geldi. Hemen tüm insani erdemler bu yıkımdan nasibini aldı.

Bütün bu tablonun temelinde insanlığın burjuvazi ve proletarya olarak uzlaşmaz iki sınıfa bölünmüş olması vardı. Burjuvazi, üretimden kopmuş asalak bir sınıf olarak, elinde tuttuğu ekonomik zenginlik ve politik iktidarla toplumsal bir çürüme içerisindeydi. Proletarya üretimde bulunmakla birlikte, ekonomik ve politik yıkım altında, oynayabileceği toplumsal rolün dışında genel bir çürümenin etkisi altındaydı. Meta temelinde örgütlenmiş bir sistem, esasta ancak ölüm temelinde varolabilir. Bu yüzden politik iktidarı elinde tutan burjuvazi, kendi çıkarları temelinde, tarihin o güne kadar gördüğü en kitlesel ölümleri bu 19. yüzyıl gerçeğinin bir sonucu olarak üretti. 1914'teki birinci emperyalist paylaşım savaşı, bütün 19. yüzyıl sömürge savaşlarının doğal bir parçası oldu.

Bu 19. yüzyıl barbarlık tablosunun karşısına işçiler Paris'te, 1871'de, sosyalizmi koydular. İnsanlığın yıkımının karşısına çıkan işçi sınıfının komünü, uluslararası burjuvazinin yardımıyla bastırıldı. 70 bin silahlı Komün savaşçısı katliamdan geçirildi. Bu ölüm ve meta düzeni olarak kapitalizmin nerelere varabileceğinin bir göstergesiydi.

Ölüm ve meta düzeni birinci emperyalist savaş sonrasında ekonomik, politik, ahlaki, kültürel yıkım konusunda yeni bir düzeye çıkmak zorundaydı. Bunun iki temel nedeni vardı. Birincisi, kapitalizmin yapısal bunalımıydı. Anarşik ekonomik doğasının sonucu olarak kapitalizm devresel bunalımlar içinde çözümsüzdü. İkincisi, 1917 Sosyalist Ekim Devrimi ile işçi sınıfının zaferinde tarihsel yokoluşunu gören burjuvazinin politik umutsuzluğu. Bu, ölüm ve meta üreten barbarlığın kendini daha saldırgan ve çürümüş bir modern barbarlık olarak üretmesinin de temeliydi.

Emperyalist aşamayla birlikte kapitalizm, bir dünya ekonomik sistemi haline gelmenin sağladığı imkanlarla yıkıcı bunalımlardan kurtulmayı umdu. Yıkıcı bunalımların yarattığı sonuçların sömürge ve bağımlı ülkelere transferi bu olanaklardan biri olarak görüldü. Oysa yeni bir paylaşım için gündeme gelen emperyalist dünya savaşı, savaşın devrimlerle birleşmesi ve Rusya'da sosyalist Ekim Devrimi'nin zaferine ulaşması, ardından nihayet dünya ölçüsünde kapitalizmi sarsan 1929

bunalımı, bu hayalin sonu oldu. 1929 bunalımı, ekonomik yıkımla politik ve toplumsal yıkım arasındaki doğrudan bağlantıyı da göstermiş oldu. Kapitalizmin ekonomik yıkımının karşısına mücadele eğilimiyle çıkan kitleler, politik yıkıcılığın yeni bir biçimiyle, faşizmle karşılandılar. 1917 sonrası devrim alternatifinin karşısına hazırlanan faşizm, 1929 sonrası İtalya dışında yönetici bir güç değildi. 1929 bunalımı ve devrim tehdidi faşizmi temel tercih haline getirdi. Bu durumda burjuvazi meta ve ölüm olgusunu en ileri seviyede birleştirmek ve sözde sosyalizm maskesiyle perdelemek yolunu tuttu. *

Meta düzeni esasta insani kimliği tahrip etmekte ve işçiyi makinanın bir parçası düzeyinde basitleştirmekteydi. Böyle bir temel üzerinde faşizm tek tip insan üretme projesine yöneldi. Üstün ırk karşısında tüm alt ırklar ya ekonomik yıkımın özel yoğunlaştırılmasıyla, ya da doğrudan katliam/ölüm-toplama kamplarıyla yok edileceklerdi. Bu insanlığın ezici ağırlığının önce ekonomik, politik, toplumsal alanlarından temellenen ve sonuçta fiziki yaşam alanından da sürülmesine varan bir ideolojik kavrayıştı. Söзде üstün ırkın işçileriye, yaşama hakkına sahip olmakla beraber, ekonomik, politik, toplumsal yabancılaşma-çürüme ve yıkım boyutlarında bir derinleşmeyle karşı karşıydılar. Alman tekellerinin parasal desteğiyle iktidara gelen Nazi Partisi, bütün dönem boyunca işçilerin gerçek ücretlerinin düşürülmesini sağladı. Bunu perdelemek için, hem kitleleri aldatma hem de tehdit yöntemleri kullandı. Faşizmin temel sloganlarından biri "tereyağı yerine top" oldu. Bu üç kelime farklı alanlara uzanan birkaç gerçeği tanımlamaktadır. Birincisi, işçileri kendilerine yabancılaştırmanın bir aracı olarak militarist-faşist ideolojik etki altına alarak aldatmak, böylece onların ekonomik ve sosyal yaşam koşullarındaki yıkımı meşrulaştırmaktır. İkincisi, faşist parti Alman bürokrasisini ve özelde Alman militarizmini politik bir çabanın ürünü olarak kazanmadı, bir bakıma hazır buldu. Varlığı kapitalist sömürünün devamı ve korunmasına bağlı devlet ve yöneticileri için faşizm bir tercih değil zorunluluktaki. Bu bütün yöneticilerin kolayca ve kölece bağımlılıklarını açıklıyor. Üçüncüsü, bu slogan, faşizm şahsında modern barbarlığa dönen sistemin, meta üretimini hemen tamamen ölüm üretimi temelinde kullanmasını da özlü bir biçimde tanımlamaktadır. Faşizm bu çerçevede, ölüm ve meta düzeninin "umutsuzluğunun karşı-devrimci" partisiydi.

Kapitalizmin yapısal bunalımının ve devrim tehdidinin sonucu olarak doğan faşizm, doğallığında ancak sosyalizm tarafından yenilebilirdi. İkinci emperyalist savaşta Kızıl Ordu şahsında Sovyet emekçi halkının beklenmeyen direnişi belirleyici oldu.** Bu direnişi sosyalizm zaferine götürdü. İtalya'dan Fransa'ya, Balkanlar'dan Çin'e tüm kapitalistler faşizme boyun eğerken, direniş emekçi sınıflar ve komünist partileri tarafından yürütüldü. Savaşın ortasında Alman ve Sovyet orduları çarpışırken, İngiltere ve ABD ikinci cepheyi açmaktan ısrarla ve bilinçli olarak kaçındılar. ABD'li bir diplomat savaş sürerken, "Almanlar yenildikçe, Almanları Ruslar yendikçe Rusları desteklemeliyiz. Böylece birbirlerini tüketip dururlar" demekten çekinmiyordu. En sonunda 1944'te Normandiya'ya

çıkarma yapıldığında, artık amaç faşist güçleri bölmek değil, Fransa'yı komünistlerden kurtarmaktı. Nitekim Kızıl Ordu Berlin'e tek başına girdi ve faşizmin bir dönemini bitirdi. 1945'den bu yana kapitalizm, devrim tehdidi karşısında faşizmin sayısız ögesini, sayısız örneğini ve uygulamasını üretti. Ölüm ve meta düzeni olarak, en demokratik, en

insani, en barışçıl, en refah içindeki ülkeler bile buna ortak oldular. Dünyanın en "barışçıl" ülkelerinden Kanada, askeri birlikleri Somali'de işkence yapmayı ve bunun belgeselini çekmeyi düşünecek kadar faşisttirler. Dünyanın en "insani" toplumlarından Norveç ve İsveç, onyıllardır sakatları kısırlaştırarak kadar faşisttirler. Dünyanın en "mutlu" ülkelerinden Japonya, insanların aşırı çalışmadan dolayı kitlesel ölümlerine yolaçacak kadar faşisttir. Dünyanın insan haklarına en "saygılı" ülkelerinden ABD, kendi vatandaşlarının üzerinde biyolojik silahları ücret karşılığı deneyecek kadar faşisttir. Tablo bağımlı ve sömürü ülkelere doğru gittikçe devasa bir boyut kazanmaktadır. İkinci emperyalist savaşın 40 milyon ölüsüne karşılık, son 50 yıldır savaşsız bir yıl bile geçmemiş ve savaşın kayıpları ikinci emperyalist savaş defalarca katlamıştır. Vietnam'da ABD'li gazeteciler fotoğraf çekebilinler diye direnişçiler öldürülmüş, 2000'e gelirken birleşen Avrupa uygarlığının ortasında, Bosna'da pazar yerindeki çocuklar etnik temizlikçi keskin nişancılarca katledilmişlerdir.

Bu yazı, faşizmi bir siyasal terim olarak muğlaklaştırma riskine rağmen, onun kapitalizmin sürekliliği için doğduğu, ölüm ve meta üretiminin bunun temeli olarak faşizmi öncelediği ve sonradan geldiğini göstermeyi hedeflemektedir. Tarihsel olduğu kadar güncel olarak da faşizme karşı mücadelenin, onu tamamlayan bir anti-kapitalist hatta olması gerekiyor.

Bu çerçevede, her kim anti-kapitalizmden koparılmış bir anti-faşizm öneriyorsa, aslında sadece saldırıya karşı savunma hattıyla çıkmış, onun gerçek temellerini gizlemiş, inisiyatifini faşizme bırakmış ve bu yüzden her an daha gelişkin, geniş ve derinlemesine bir faşist saldırının pervasızlığını cesaretlendirmiş olur. 1990'ları yaşarken, faşizmin ve militarizmin gizlenme ihtiyacı bile duymayan varlığının başka bir gerekçesi olabilir mi?

* Faşist partinin tam adı Nasyonal (milliyetçi) Sosyalist Alman İşçi Partisi'di. Bu emekçi kitlelerin bir kısmını kandırmaya da yaradı. Öyle ki 1934'te SA (Hücum Kıtaları, ki faşistlerin yarı-askeri örgütüydü) lideri Ernest Röhm, "Devrimimizin milliyetçi yönü tamamlanmıştır. Şimdi sıra kapitalistlere karşı olan sosyalist yönünde" diyerek, bunun üzerinden koltuk hesaplarına girebiliyordu. Uzun Bıçaklar Gecesi'nde hem koltuk kavgasındakiler, hem de buna inanan yüzlerce faşist temizlendi.

** Hitler Sovyetler Birliği'ne saldırmadan önce generallerine şöyle der: "Biz sadece kapıya tekme atacağız, bütün bina çökecek". Emekçilerin gönüllülüğü ve fedakarlığı Sovyet zaferinin temeliydi.

Habip yoldaşın ablasından...

“Öldüremediler seni, daha da çoğalttılar”

Dünyanın en güzel insanına, en güzel kardeşine, en güzel babasına, en güzel yoldaşına selam olsun!

Evet en güzel babasına dedim. O kadar da genç babasına diyorum. Çünkü o 32 yaşındaydı, kızı 15 yaşında... Kızı ile ilişkisi bir arkadaş ve yoldaşlık ilişkisiydi. Hiçbir zaman çocuklarını ihmal etmedi, en zor günlerinde bile onlara sahip çıktı.

Nevzat (Habip) hangi şartlarda yetişti, nasıl bir ortamda büyüdü? 22 yılını Karakoçan'ın Çalakaş köyünde geçirdi. Geri kalan 10 yılının bir yılını İzmir Helvacı kasabasında Demir-Çelik fabrikasında çalışarak... Ve geri kalan 9 yılını zindan, zulüm, işkence ve firari olarak noktaladı. Kısa, ama dolu dolu geçen bir yaşam...

Nevzat'ın bebeliği toprakta kundaklanarak, tahta beşik veya asma beşikte geçti. Hazır bez ve pudralarla, cibinlikli, süslü çarşafarla değil. “Güzel insan” dedim; O, güzelliğini yaşadığı doğanın güzelliklerinden ve zor şartlarda yaşadığı hayattan almıştır. O, Dersim'in çetin ve güzel dağlarını, köyünün karlı dağlarını aşıp gelen peri nehrinin sularında yüzerek, yıkanarak büyümüştü. Küvetli, şofbenli, istediğiniz zaman yıkanabileceğiniz banyolar olan evlerde değil... Çalakaş'ın yüksek ve serin yaylalarında, dağlarında, kayalarında, çakıllarla şarıl şarıl akan sular içerek, yer altında oluk oluk akan tatlı sularla sulanan bostanların sebzeleriyle büyüdü. Yoksa pazarlardan yorulmadan hazır alınan sebzelerle değil. Hayvan gübresiyle doldurulan tarlalarda yetiştirilen arpa-buğdayı orakla biçerek, hayvanla taşıyarak, harmanda hayvan yardımıyla döverek, bilek gücüyle savurarak, su değirmenlerinde öğüterek, annelerimizin emeğiyle yoğrulmuş saclarda pişirilen ekmekle büyüdü.

Bizim memlekette masada ayrı tabaklarda yemek yenmezdi. Tüm aile fertleri yer sofrası yapar, tek karavanda yerdik. Yazlık, kışlık giysiler pek seçilmezdi. Kışın annelerimizin koyun yününden ürettikleri yün çorap, Ankara lastiği dediğimiz lastik ayakkabılar giyilirdi. Yazın yaylaya çıkardık. Sade taşlarla örülü olan, yılan ve akreplerin kol gezdiği yayla evlerinin penceresi olmaz, kapıları da tahta korkuluklarla kapatılırdı. Herkes yatakları kapının önündeki boş alana serip yatardı. Hayvanlar açık bırakılırdı. Adı yayla, herkes özgür. Hiçbir zaman bu hayvanlar bize veya çocuklarımıza zarar verir diye düşünülmezdi. Çünkü hayvanlar bazı insanlardan daha zararsızdırlar. Genelde kadınlar ve gençler yaylada kalırdı. Bu tehlikeli ve güzel yaşam 12 Eylül darbesinden sonra özelliğini kaybetti. Çünkü o güzelim dağlarda hayvanların yerini ordu güçleri aldı. Hayvanlardan daha tehlikeli olmaya başladılar. Kadınlar, kızlar ve gençler rahat gezemezlerdi. Hemen her gün ormanda kurda, tilkiye, yılan, her çeşit vahşi

hayvana rastlamak mümkündü. Hayvanlarla içiçe yaşardık. Onun için çocuklar bile korkuyu yenmişti. Bir hayvan görünce korkmazlardı. Kışın ise insanlar için en büyük eğlence silahsız ava çıkmak olurdu. Çünkü kışın keklik karda fazla uçamaz, yorulup karın içine düşerdi. İnsanların en büyük zevklerinden biri kekligi sağ yakalamaktı.

Kahvelerin yerine komşu evlerinde

kağıt veya domino oynamak bir başka eğlencemizdi. Hayvanları

sulamak, yemlemek ve damların üstündeki karı

temizlemektir bazen de. Taştan örülmüş yayla

evlerimiz, kerpiçten örülü iki katlı kerpiç ve toprak

evler, kahvehaneler, komşu evleri günlük uğrak yerlerimizdi. Böyle

okunduğunda çok kolay bir hayat gibi görünür.

Hayır, bunları yazmamın nedeni zorlukları. Köy

hayatı, hele hele bu köy doğudaysa, hiç kolay

değildir. Metropollere hiç benzemez. Bazı şeyler

anlatılamaz, sadece yaşanır. Bunu da ancak yaşayan bilir. Nevzat da

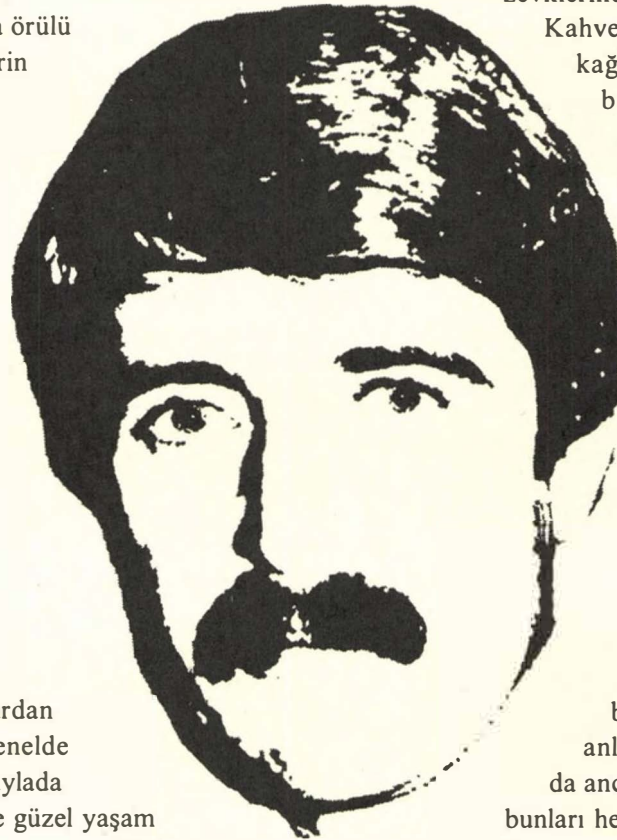
bunları hem zorluklarıyla, hem

güzellikleriyle yaşadı.

Anne ve babasının orak-çekiçle, alnteri, bilek gücüyle kazandıklarıyla yetiştirilen, yani tam anlamıyla emekle büyümüş, emeğin ekmeğini yemiş bir emekçi çocuğudur Nevzat. Bu emeğin karşılığını vermiştir, emeğe ihanet etmemiştir. Masabaşında oturan, rüşvet yiyen, zehir tacirliği yapan veya konken masalarında kumara para sayanlardan değildir o. Elleri nasırlaşmış, bilekleri aşınmış, hayatın acımasız kamçısını yemiş bir ana-babanın evladıdır. Onun için O'nun varlığı bu asalak düzenin sahiplerini rahatsız etmiştir. Daha da rahatsız olmaya devam edecekler.

Nevzat on yılını metropollerde, emekten yana verilen mücadeleyle geçirmiştir. Böyle büyük emeklerle büyütülen bir insanın yaşamı elbette saf ve temiz olur. Saf kelimesi biz doğuluların deyimi ile temiz ve güzel, burjuvalara göre ise aptal demektir.

Evet bu güzel insanla 30 Mart '99'da son görüşümüzü yapmıştık. Günlük not defterime not almışım: “30 Mart '99 Salı, son görüşme.” 30 Mart'ı kendime özel bir gün ilan ettim. O görüşmemizde bana şunu söylemişti: “Sizinle ciddi bir şey konuşacağım. İdareden aldığımız bilgiye göre, 7 kişinin ismini listeye almışlar. Cezaevine keskin nişancılar yerleştirilmiş. Ufak bir kıvılcımda bu 7 kişiyi öldürecekler, hazır olun.” Ben, “Ne kadar rahat konuşuyorsun. Gereken yerlere

“Bu kavga hiç bitmeyecek”

Savaş, zulüm ve işkence... Bu kelimeler bana hiç yabancı değil. Zaten aklıma gelen ilk şey silahlar, panzerler ve bombalar. Bir de dişlerini gösteren karşı mahallenin insanları. Onların tarafında ne silah var, ne de diğerleri. Bu savaş bize karşı. Bu savaş da değil, bir katliam.

Bizim sadece yaşama bağlılığımız, bir de sınıf kavgamız var. Kalemimizle, beynimizle, yüreğimizle, yoldaşlarımızla tertemiz bir kavga. Peki bu temiz ve onurlu mücadeleyi kirletenler kim? Söylemeye bile gerek yok. Ulucanlar katliamı tıpkı bir film gibi. Film gösterime sokulmadı ama. Negatiflerinin kimin elinde olduğu ise belli.

Düşünüyorum da, keşke gerçekten bir film sahnesi olsaydı. Çekim bitiminde herkes el sıkışabilir, diğer bölümde nasıl bir canlandırma ile karşı karşıya olduklarını bilirlerdi. En önemlisi de, hala küçümseyip, “aman ne olacak, alt tarafı içerdeler, yiyorlar, içiyorlar, uyuyorlar” dediğimiz yaşamda olacaklardı. Evet, yaşananlar başlı başına bir film. Ancak filmin sonunun acı oluşu, kavganın alevlendiğine işarettir. Bu kavga hiç bitmeyecek. Yöneticiler ödül yerine nefret ve kin kazanacaklar.

Yalnız şunu hiç unutmamalıyım, bu filmde kimin ne zaman rol alacağı hiç belli değil. Her an içimizden birileri oyuna dahil olabilir. Bunun için hepimiz duyarlı olmalıyız.

Habip yoldaşın yeğeni

bildirelim” demiştim. “Yok canım. Kimi kime şikayet ediyoruz. Hepsinin haberi var” demişti. “Kendinize dikkat edin” demiştik. Yanıtı, “Onların gücü bize yetmez. Bilirsin yoldaş, ben Dersimliyim. Dersimlilerin göğsü çelikten olur, kurşun işlemez.” olmuştu.

Evet güzel insan, tabii ki kurşun işlemez. Beceremediler seni öldürmeyi. Seni daha da çoğalttılar. Seninle hiçbir zaman son görüşümüz olmayacak. Kabrine geliyorum. Kapısız, penceresiz kör bir hücre dahi olsa, aramızdaki sevgiyi engelleyemezler.

Bir keresinde bana şunu söylemiştin: “Yoldaş, sana bir şey söyleyeyim, sen hiç aşık oldun mu? Aşık olmak nedir bilir misin? Bilirsin ben hiç aşık olmamıştım. Onun için şimdi itiraf edeyim; ben aşığım. Ben bu kavgaya aşık oldum, ayrılammam.” Tabii ki seni anlıyorum ve biz de sana aşığız. Senden ayrılabilir miyiz?

Not defterime 21 Eylül '98 günü şunları yazmışım:

“Kendimi özgürüm diye teselli ediyorum. Özgürlüğü soruyorum kanatları yolunmuş bir kuşa. Düşünün, nasıl özgür olabilir? Birinin kanadı yolunmuş, doğaya bırakılmış. Biri ise kafese kapatılmış. Acaba hangisi daha özgür? Kafesteki daha çok güvencede belki. Çünkü doğaya bırakılan kuşun kanatları yolunmuş ve uçamaz. Her an kurda, kuşa yem olabilir.”

Ama bu iki “özgürlüğü” de sevmiyorum. En iyisi kanadı yolunmadan doğaya özgürlüğe uçurulan kuş olmak. Tabii ki bu benim tercihim. Kardeşimin güvencede olduğunu düşünmüş ve kendimi yolunmuş bir kuş gibi görmüştüm. Oysa kanatlarım yolunmadı, kırıldı. Güvence dediğim yer de bir Nazi kampına döndü.

Elbette ki bu kadar emek boşa gitmeyecek. Ben Habip'i kaynağı bulunamayan, dağların doruğunda çağlayan bir pınara benzetiyorum. Kısa sürede o kadar uzun yol aldı ki. Bu pınarı kurutmaya kimsenin gücü yetmeyecek. Çünkü kaynağını bulamazlar. Bizde bu pınarlar aktığı sürece, gücün her zaman bizde olduğunu düşünüyorum.

Yüreği yaşama sevinciyle çarpan güzel insan, sana güle güle demeyeceğim. Çünkü sen hiçbir yere gitmedin, hep bizimlesin. O aşağılıkların gücü yetmeyecek bizi ayırmaya. Yalnız şunu bilmeni isterim. Bir gün zafer bizim olacak. O zaman kızıl bayrağı beraber göklere çekeceğiz. Orak-çekici düşmanın altında patlatacağız. Yardımına ihtiyacımız olacak. Seni çok seviyoruz.

Bir resim görürsen yarısı yırtık!

Bir kuş görürsen kanadı kırık!

Bir abla görürsen boynu bükük!

İşte o benim, hatırla beni.

Habip yoldaşın ablası

Ve kızıl bir gülüş...

A. Başak

Uzaklardan gelen siren sesleriyle uyandı. Siren sesinin yabancıysa değildi. Saate baktığında sekize yaklaşmakta olduğunu gördü. Bugün biraz fazla uyumuştur. Onu uyandıran ses sanki alıp ağaçlı bir yolun başına iş çıkışında yaşanan yorgun sevince, fabrikanın servis araçlarının mazot kokusunu katarak ilk gençliğini yaşayan bir genç kızın siyah parlak gözlerinin umuduna, maharetli küçük ellerin sıcaklığına bırakıvermişti. Pencereyi açmasıyla içeriye dolan serin ve dinç hava onu eski günlerden çıkarıp almış oldu. Yine de dudaklarında mutlu bir tebessümü bıraktı.

O fabrikanın yaşamındaki yeri başkaydı. Bir dönüm noktası... Yeni bir başlangıç... Orada tanıdığı namuslu güleç yüzlü insanları. Bu dünyanın yaşanılabilir bir dünya olduğunu orada anlamıştı. Ailesini orada bulmuştu. Az mı almıştı o küçük kağıtları ve az mı dağıtmıştı. Aldığı her sorumluluğu yerine getirdiğinde yüreğinden bir çift güvercin havalanırdı. Artık bu dünyada bir başına olduğunu düşünüp karamsar kuruntulara kapılmıyor, eskiden olduğu gibi güzel giyimli kızlara bakıp iç çekmiyordu. Yalnızca neden ve nasıl sormuyor, yanıtını da öğrenmeye başlıyordu. Öğrendikçe yüreğindeki yük kalkıyor, özgürleşmenin bilincine varıyor, güzelliğini yaşıyordu. Kavganın güzelleştirdiğinin canlı kanıtı gibiydi...

Tekrar gülümsedi... O günden bugüne ne kadar çok geliştirmişti kendisini ve içindeki çocuk serpilip boy atmıştı. İnsan yanıydı gelişip serpilip. Sevgiydi büyütüp, paylaştığı. Onun için de seviliyordu çok, seviyordu çok...

Pencereden baktığında uzaktan bir vapurun geçmekte olduğunu gördü. Sis kalkıyor ve vapur daha belirgin hale geliyordu. Duyduğu ses belki de ondan gelmişti, kim bilir belki de bir rüya görmüştü.

Mutfağa geçti. Çaydanlığı ocağa koyarken bugün yapacaklarını tekrar düşündü. Güzel bir gün olacaktı, neredeyse bundan emindi. Kahvaltısını yaptı. Saate tekrar baktığında hazırlanması gerektiğini söyledi kendine. Acele etmek istemiyordu, şehre son kez bakmak, içine çekmek isteğiyle onu buna yönelten.

Evden çıktı, kapıyı çekti, birkaç basamak indi ve tekrar baktı arkasına. Ardında bıraktıkları mı onu heyecanlandırıyordu, yoksa yaşayacakları mı anlayamadı. Etrafı kontrol etti. Herşey her zamanki olağanlığı içerisindeydi. Köşedeki simitçi yine aynı yerinde, kalmış simitlerin sıkıntısıyla etrafına bakıyordu, okul çıkışında şansını iyi gider umuduyla. Mahallenin kadınları alışverişe çıkmışlar, son yapılan zamları konuşuyorlar, aldıklarının azlığı karşısında şaşkın, öfkeli, çocuklarını çekiştiriyorlardı. Selamladı komşularını dalgın. Komşuları ilk taşındığında onu biraz yadırgamışlardı. Öyle tek başına oturulur muydu? Neydi, kimdi? Ama bu meraklı sorular sevecenliği ve yardımseverliği sayesinde yerini sevgi ve saygıya bırakmıştı. Yapılan her güzel yemekten tadar, yaz günlerinin akşam çaylarını içer olmuştu. Taksi durağının önünden geçerken herhangi bir değişiklik hissetmedi yine. Birkaç çift göz her zamanki alışkanlık ve duyarsızlıkla süzdü onu. Müşteri olmadığını anladıklarında bakışlar ilgisizleşti ve başlar çevrildi.

Bunları kontrol etmeyi düşünmeden alışkanlıkla yaptığını anladığında, hoşnut bir gülümseme oturdu dudağının kıvrımlarına.

Buluşma yerine tam zamanında gitti. Sokağın

başında bekleniyordu. Herşey sakin ve olağandı. Bu sokak kendisini hep çekiyordu nedense. Güzelliği miydi çeken -her iki tarafını da yılanmış ağaçlar gölgeliyordu- sakinliği miydi, yoksa hepsinin toplamının verdiği huzur muydu? Ağır adımlarla ilerledi...

Her zamanki gibi konuşular, olağandışılık yoktu. Çıkılacak yol ve gidilecek yer konusunda bilgi verdiler karşılıklı. Artık ayrılmak zamanıydı. Gülümsediler birbirlerine... Elleri sıkı, kolları sardı bedenlerini, yürekleri de sıkıyordu. Ve ayrıldılar... Nasıl olsa yine görüşeceklerdi. Sözleri vardı, yeri ve zamanı belirliydi. Ve ayrıldı kadın... Biraz düşünceli ama coşkunu.

Köşede bir araba belirdi. Beyaz renkte, geldi ağır ağır. Geldi sinsice. Sanki yılan gibi tıslıyordu motoru. Yaklaştı kadına, soktu sokacaktı. Kadının arkası dönüktü göremiyordu celladını. Ve arabada oturan insan yüzlü sırtlan sürdü üzerine beyaz ölüm makinasını.

Şimdi bir kadın var, beyaz bir duvarın ve beyaz bir arabanın arasında... Ve kırmızı bir renk biraz duvarda, biraz arabada, biraz kadında. Ve kızıl bir gülüş kadının dudaklarında.

Sabah gazeteler 25 yaşlarında bir kadının kaza sonucu yaşamını yitirdiğini yazdı. Bir kadın, küçük bir kadın, tek süsü saçlarındaki çiçekli toka. Beyaz bir duvarın önünde çekilmiş bir fotoğraf. Yarı örtülmüş bir gazete. Çarpan otunun bulunamadığı bir de...

Kayıtlara geçen şunlardı: Bir anahtar, bir bilet, bir de sahte kimlik...

Kayıtlara geçmeyen: Kızıl gülüşü alıp kendi dudaklarına takan bir yoldaş...

Yeni yapıya taş koy

Ey büyük aşkların

tabiatı.

Bir güne daha

varacağız yarın.

Ezilenlerin isyanıyla

Tutuşacak gök mavisi,

ateşe kesecek meydan.

Dirhem dirhem biriken

umutlar patlayacak

sıkılmış yumruklarda

Duyacak bunu sağır

sultanlar

Çatırdayacak bir yapı daha

taş koy

yeni yapıya

taş koy

Ey emekçi!

yarın senin günün

taş koy

yeni yapıya

taş koy

Rahime Henden

1 Mayıs 2000

"Artık bir şeyler yapmalıyız!"

Merhaba,
Ben Tokat'ta küçük bir tekstil atölyesinde yaklaşık altı aydır çalışıyorum. Altı ay içinde bir işçinin yaşayabileceği birçok sorunla tanıştım.

Yaklaşık olarak üç yıl önce faaliyete geçen atölyede 40 kişi çalışıyoruz. Burada çalışan işçiler 25-30 yaşları arasında, ilkokul mezunu ve köyde doğup büyümüş insanlar. Tokat üzerindeki gerici basınç, bu işçilerin ezilmelerine ve büyük sorunlar yaşamalarına rağmen tepki göstermemelerini getiriyor.

Kadın işçiler sabah 08:00 ile akşam 17:00 arası, erkek işçiler ise vardiyalı olarak günde 9 saat çalışıyorlar. Fakat bu 9 saat sözde kalıyor. Çünkü hemen hemen hergün mesailer var. Ve mesai paralarının çoğu ödenmiyor. Kadın işçilerin belirli

saatlerde, erkek işçilerin ise vardiyalı çalışmaları, işçilerin birbirleriyle olan diyalogunu alabildiğince kesiyor.

Bizim atölye büyük bir fabrikanın yan kolu. Ancak bu fabrikada yaşanan olumsuzluklar bizim atölyeye doğrudan yansıtılırken, olumluluklar ise yansıtılmıyor. Örneğin, fabrikadaki işçilere prim veriliyor, bize ise sadece vaade bulunuluyor. Hakkımız olan avanslar bile verilmiyor. Paramız yok türünden sahte gerekçeler gösteriliyor. İş çalışmaya gelince bir dakikalık araya dahi tahammül edilmiyor. Bu nedenle sigara molası bile yasaklandı. Yemek molası ise sadece yarım saat. En doğal ihtiyaçlarımız dahi kısıtlanıyor. Tuvalet vb. ihtiyaçlarımız için şeften izin almak zorundayız. Aksi takdirde bir günlük yevmiyemiz kesiliyor. Eğer aynı

davranış tekrar edilirse, işten atılmaya kadar gidebiliyor. Yemeklerimiz iğrenç çıkıyor, geceleri ise oldukça yetersiz bir kahvaltı veriliyor. Buna tepki gösteren bir arkadaşımız işten çıkarıldı. Arkadaşımız bir gece vardiyasında yemeğini yemeyerek şefin odasına gidiyor ve yemeği şefe uzatıp; "bununla doyabiliyorsanız, alın siz yiye" deyip odadan ayrılıyor. Bu olay üzerine hemen çıkışı veriliyor.

Bu kadar korkunç koşullar altında yaşarken bile hala kendimize insanız diyoruz. Oysa bu koşullarda yaşamaya değil insan, hayvanlar bile tahammül edemez.

İnsanca yaşamak için artık bir şeyler yapılmalı, yapmalıyız.

Bir tekstil işçisi/Tokat

Sevgi İnce ölüme mahkum edildi

Müvekkilem Sevgi İnce, çocuk denilebilecek bir yaşta iken, Bingöl'de yaralı yakalanmıştır.

4 yıldır cezaevinde olan müvekkilemin vücudunda hala, yaralandığı günün izleri bulunmaktadır.

Kalbine yakın yerde duran ve doktor raporu ile sabit olan iki kurşun, müvekkilemi artık ölüm sınırına getirmiştir. Doktor raporu ile de sabit olduğu gibi özellikle, yüksek ateş hali, yaşam için büyük tehlike oluşturmaktadır. Bu iki kurşun nedeni ile Sevgi, nefes almakta zorlanmakta, ani tansiyon düşüklüğü yaşamakta ve yüksek ateş nedeni ile sıkıntı çekmektedir.

4 yıldır çeşitli gerekçeler ile tedavi edilmeyen müvekkilem artık ölüm sınırındadır. Birçok kez, ameliyat edilmesi engellenmiştir. Gerekçeler hep aynı olmuştur. Mahkum koğuşu yok, güvenlik sağlayamayız, hastanemizde tadilat var gibi gerekçeler keyfi olarak kullanılmıştır.

Sevgi İnce'nin durumu ile ilgili, İnsan Haklarından Sorumlu Bakan sayın M. Ali İrtemçelik, Sayın Sema Pişkinsüt ve Adalet Bakanı sayın H.Sami Türk'e tarafınca mektuplar yazılmış ve Sevgi İnce'nin ameliyat edilmesi ile ilgili görevlerini yapmaları rica edilmiştir. Ancak ne yazık ki, bu güne dek bir gelişme olmamıştır. Onların yapması gerekeni bir gazeteci yapmış ve Sevgi'nin durumunun kamuoyuna yansımada etkili olmuştur. Bu nedenle Sevgi'nin yaşaması için, belki de bir umut doğmuştur.

Sevgi İnce'nin içinde bulunduğu durum, insanlık dışı bir durumdur. Henüz çok genç yaşta olan bir tutuklu, göz göre göre ölüme terk edilmektedir. Bu durum ayrıca, Türkiye'nin altına imza attığı Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesinde de yazılıdır. Söz konusu 3. Madde ile yasaklanan sadece maddi zor kullanımı yada şiddet değildir. Kişiye verilen her türlü manevi ızdırıp da, bu madde kapsamına girmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin bu konuda örnek kararları vardır. Kişinin, insanlık dışı koşullarda, ölümü beklemeye zorlanması, açık bir hak ihlalidir.

Sevgi İnce öncelikle bir hastahaneye sevk edilmeli ve gereken ameliyat yapılmalıdır.

Ayrıca CMUK. 399. Maddesi'ne uygun durumu nedeni ile, Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne yapılacak başvurunun da olumlu sonuçlanması ve Sevgi iyileşene dek, daha da önemlisi hayati tehlikesi ortadan kalkana dek, infazının ertelenmesi gerçekleştirilmelidir.

Sevgi İnce, ayrıca cezaevinde de Hepatit-B hastalığına yakalanmıştır. Sevgi, bu konuda sadece bir örnektir. Cezaevinde bulunan, binlerce tutuklu ve hükümlü bu hastalığı taşımakta ve yönetenler bu konuda inanılmaz bir keyfilik içinde bulunmaktadır.

Tutuklu ve hükümlüleri hücrelere kapatmayı kararlaştıranlar zaten onların birer birer yok olmasını istemektedirler.

Ancak unutmayalım, ONLAR İNSAN!

Hiçbir arka neden, insan olmak gerçeğini yok edemez. Biz SEVGİ İnce'ye insanca yaklaşılmasını hala umut etmek istiyoruz.

Av. Eren Keskin

Hücre ölümdür, izin verme!

Bu seneki 1 Mayıs Bornova'da yapıldı. Konak Cumhuriyet Meydanı'nda hiçbir mitinge izin verilmediği için geçen yıl Karşıyaka'daydı. Bu sene ise Bornova seçildi. Biz bir grup KB okuru olarak hücre saldırısını da dikkate alarak İHD Cezaevi Komisyonu'yla yürüdük. İHD korteji oldukça kalabalıktı. Coşku iyiydi. Yürüyüş sırasında marşlar söylendi, sloganlar atıldı. Atılan sloganlar, "Hücre ölümdür izin verme!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Gözaltında kayıp istemiyoruz!", "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!", "Yaşasın 1 Mayıs, Biji yek Gulan!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Faşizme karşı omuz omuza!" vb. idi. Bir ananın attığı "Hücreleri parçala, tutsaklara sahip çık!" sloganı ise tam anlamıyla anaların öfkelerini dile getirmeye yetiyordu. Bu sloganlar sık sık atıldı, neredeyse hiç susulmadı. Çevredeki insanlar alkışlarla veya el sallayarak destek verdi.

Alana gelindikten sonra, tabut şeklindeki hücreyi kürsünün yakınına getirip üzerine de "Hücreye hayır, tabutluklara izin verme" yazısı asıldı. Ayrıca bizler de Cezaevi Komisyonu'nun hücrelerle ilgili hazırladığı tişörtleri giymiş ve "Hücrelere hayır" yazılı rozetleri yakamıza takmıştık. Eylem akşam saatlerine doğru sona erdi. Evet, 1 Mayıs'ı geride bıraktık. Önümüzdeki süreçte çok acımasız. Tek seçeneğimiz ise işçinin, emekçinin, öğrencinin tek yumruk hücrelere engel olmak için mücadele etmesidir. İçerdeki devrimcilerin bütün güvenceleri bizleriz. Tekrar ölümlerin yaşanmaması için sokaklara çıkalım. İçerde ve dışarıdaki hücreleşmeye karşı koyalım.

Hücre ölümdür, izin verme!

Bir Kızıl Bayrak okuru/İzmir

Burjuvazinin sporu siyasallaştırması: Holiganizm!

Türkiye'deki sportif "başarıların" şovenist bir histeriye dönüştürülmesi, geri kalmış doğu toplumlarının küçüklük kompleksini dışa vuran bir biçimde "Avrupa duy sesimizi" şiarıyla sivil faşist çetelerin saldırgan yüzünü göstermesi, sermaye medyasının dahi artık tartışmak zorunda kaldığı bir sosyal olgu haline geldi.

Grek ve Roma gladyatörleriyle sistematikleşmeye başlayıp çağımıza uzanan sportif faaliyetlere komünistler de ilgisiz kalmamış, programlarında yer vermişlerdir. TKIP Programı'nın "Acil Demokratik ve Sosyal İstemler" bölümünün "D" şikkındaki "Kitle sporunun teşviki için önlemler" maddesi, konuya yaklaşımımızın en özlü ifadesidir. Zira bizim spordan anladığımız, amatör ruhla, kitlelerin sağlığı, kültürel gelişimi ve yaşam biçimine yön vermesidir. Bugün emperyalist-kapitalist sistemde dev bir mali sektöre dönüşen, kitleleri afyonlamak için fanatik bir forma evrilen sporun, ulusal kültür-popüler kültür ve prolekült tartışmalarını kesen bir yanı da vardır.

Bugün Türkiye'deki spor kültürünün "Kahrolsun PKK!" sloganlarıyla sivil-faşist güruhun yetiştirildiği bir holigan denizine işaret eden "radikal eleştirilenler", doğal olarak bu olgunun sınıfsal bir karakter taşıdığını ve evrensel boyutunu görmezden geliyorlar. Öyle ki, ABD, Avustralya, Japonya dahil hemen tüm dünyada basketbol, rugby, sumo güreşleri üzerinden de futbolda ya da diğer alanlarda olduğu üzere bir holiganizm geliştirilmiştir sermaye düzeni tarafından. Ve bu holiganizmin sınıfsal tabanını lümpen kesimler oluşturmakta, siyasal eğilimini de faşistler temsil etmektedirler!

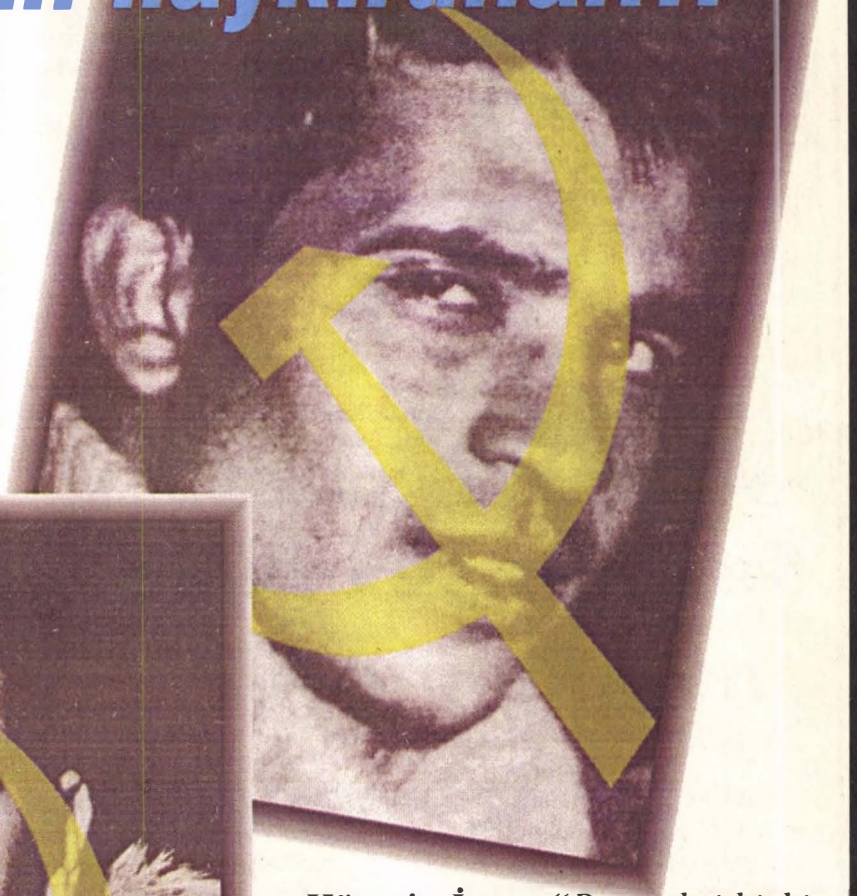
Mesele özünde, kapitalizmin sportif faaliyetleri, kültürü, değerleri ve kitlelerin ilgisini deforme etmesi, dejenerasyona uğratmasıdır. Bu durumdan rahatsız olanların, yaşanan sosyalizm deneyimindeki (daha sonradan modern revizyonizm tarafından siyasallaştırılmış haline dahi) spor anlayışına dönüp bakamamaları ya da utangaçça değinmeleri, düzenin çözümsüzlüğünü göstermektedir. Zira tüm güncel sorunların temeli, kapitalist düzenin eleştirisine ve sosyalizmin alternatifsizliğine varmaktadır!

B. Balyemez

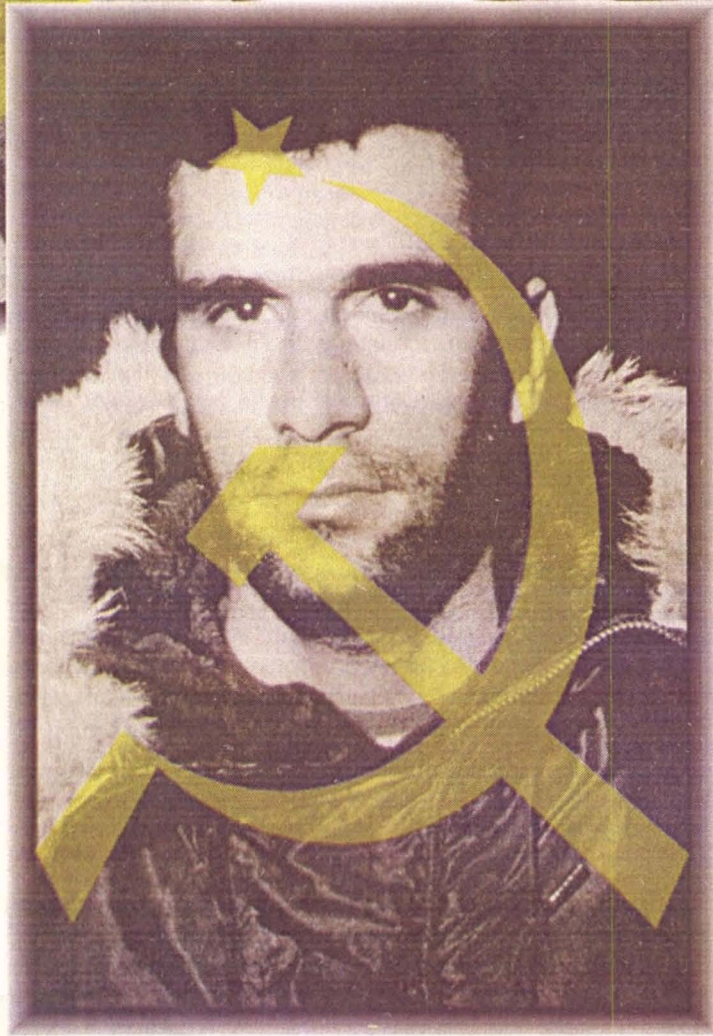
Darağaçlarında Marksizm-Leninizme ve devrime bağlılıklarını haykırdılar...

Yusuf Aslan: "Ben ülkemin bağımsızlığı ve halkımın mutluluğu için şerefimle bir defa ölüyorum. Sizler bizi asanlar şerefsizliğinizle her gün öleceksiniz. Biz halkımızın hizmetindeyiz. Sizler Amerika'nın hizmetindesiniz. Yaşasın devrimciler! Kahrolsun faşizm!"

Hüseyin İnan: "Ben şahsi hiçbir çıkar gözetmeden halkımın mutluluğu ve bağımsızlığı için savaştım. Bu bayrağı bu ana kadar şerefle taşıdım. Bundan sonra bu bayrağı Türk halkına emanet ediyorum. Yaşasın işçiler, köylüler ve yaşasın devrimciler! Kahrolsun faşizm!"

Deniz Gezmiş: "Yaşasın tam bağımsız Türkiye! Yaşasın Marksizm-Leninizm! Yaşasın Türk ve Kürt halklarının kardeşliği! Yaşasın işçiler, köylüler! Kahrolsun emperyalizm!"

Partili mücadelede yaşıyorlar!...

Devrimci yiğitlikleri ve adanmışlıklarıyla yeni kuşaklara yol gösteriyorlar!...